

PAPERI

VIRTA

2001 UPM-Kymmene Oyj. Kausanköskien tehtaiden julkaisu.

5

Artti-projekti
loppusuoralla, s. 4

Kuolimolla
saarisavotassa, s. 20

Reijo Virta

Onnea uusille koneille vanhan kypärän alta

Tämän Paperivirran numeron ollessa syyskuun alussa kirjapainovaiheessa käynnistettiin Kymin paperitehtaan täysin uusittu ja modernin muodon saanut PK 8. Kun tämä lehti tulee jakeluun tiedetään jo, täyttääkö paperikoneen moderni tekniikka hienouksineen Kymin odotukset.

Kun alkuperäinen PK 8 käynnistyi vuonna 1983 tehtiin Kuusankoskella paperiteon historiaa: kone oli silloin maailman suurin päällystämätöntä hienopaperia valmistava yksikkö. Nyt ei konetta vertailla muihin eikä elvistellä maailmanennätyksillä - tärkeintä on, että kone pystyy tekemään virheetöntä pohjapaperia uudelle päällystyskoneelle, Coater 3:lle. "Paperin päällystäminen kyllä onnistuu, mikäli pohjapaperin kanssa ei ole ongelmia", sanoo projektin johtaja **Harri Pajari**.

Allekirjoittanut sai seurata, miten sekä PK 8:lla että vuonna 1988 käynnistyneellä PK 9:llä paperi kiertyi ensimmäisen kerran popelle. Molemmilla kerroilla käytin koneen ääressä seisossani oheisessa kuvassa näkyvää vanhanmallista kypärää. Uskon, että saan taas nähdä onnistuneet käynnistykset samainen kypärä päässäni.

Reijo Virta

Kansikuva

(Suomen Ilmakuva Oy):
Kuusanniemen teollisuus-
alueen uusi ilme on jo
selvästi nähtävissä.

5/2001

Tässä numerossa mm.

- 4 Projektien kuulumisia.
- 10 Global HR:n käyttöönotto alkaa.
- 16 Paperin valmistus kiinnostaa - Voikkaan kesän avoimissa ovissa ennätysmäärä kävijöitä.
- 20 Kuolimolla saarisavotassa.
- 26 Johtaja Eero Niinikosken juhlapuhe Kuusankosken kaupungin 80-vuotisjuhlassa.
- 28 Verlan kesä oli vilkas.

Vakio palstat

- 36 Arto pakinoi.
- 37 Juttu kiertää.
- 45 Henkilöuutisia, eläkepäiville, kiitokset.
- 46 Osanottomme.
- 47 Peluri.

TEKSTI JA KUVA: REIJO VIRTA

Vieraat tutustuivat Artti-projektiin kuuluvan päällystyskone 3:n halliin. Kuvassa vas. Martti Tiuri, Kimmo Sasi, Pertti Asunmaa ja Pekka Kuosmanen.

Ministeri ja kansanedustajia Kuusanniemessä

Ulkomaankauppaministeri **Kimmo Sasi** sekä kansanedustajat **Martti Tiuri** ja **Pekka Kuosmanen** vierailivat Kymi Paper Oy:ssä 6. elokuuta. UPM-Kymmenestä ja konsernin Kuusankoskella toimivista tehtaista sekä Kuusanniemen suuhankkeista vieraille kertoi Kymi Paper Oy:n toimitusjohtaja **Pertti Asunmaa**. Vieraiden isäntänä oli myös

kulttuuri- ja taideohjelmaa UPM-Kymmenessä vastaava johtaja **Eero Niinikoski**. Tehdaskäynti kohdistui Artti-projektiin kuuluvan päällystyskone 3:n halliin. Sasin, Tiurin ja Kuosmanen

käynti Kuusankoskella liittyi Kokoomuksen eduskuntaryhmän Kouvolaan tekemään kesäretkeen.

Kevyen liikenteen raitti Lauttatien varteen

Lemminkäinen Oyj urakoi kevyen liikenteen raittia Voikkaalle Lauttatien varteen Kuusaantien ja Myllytien välille. "Työt alkoivat elokuun alussa ja tien on määrä olla valmis syyskuun lopulla", kertoo rakennuttajan valvoja **Jouni Luoranen** Voikkaan rakennusosastolta. Hanke aiheuttaa muutoksia Voikkaan pääportin vieressä olevien polkupyöräkatosten sijaintiin. Uusi, noin kilometrin pituinen raitti parantaa huomattavasti alueen liikenneturvallisuutta.

Voikkaalle EMAS-sertifiointi ensi vuoden alussa

Det Norske Veritaksen (DNV) pääarvioija **Kimmo Haarala** kävi arvioimassa 14.–15.8.2001 Voikkaan toimintajärjestelmän tämän hetkistä tilaa. Erityiskohteina olivat johtaminen ja ympäristöasiat, koska Voikkaalle ollaan tekemässä vuoden 2002 alkupuolella EMAS-sertifiointi, joka pohjautuu tähän arviointiin. Tarkemmin arvioitavina olleet asiakaspalvelu, MFS-linja ja kunnossapito selvisivät kunnialla välillä hyvinkin yksityiskohtaisista kysymyksistä.

TEKSTI JA KUVA: KIRSI LAAKSO

Isot projektit tuplanneet Kymin työntekijämäärän

Artti- ja KyVo -projektit näkyvät Kuusankoskella muuallakin kuin Kuusanniemessä. Elokuun alussa rakentajia ja asentajia oli yhteensä yhtä paljon kuin Kymillä vakituksia työntekijöitä.

Lähinnä isot projektit heijastuvat Kuusankoskella ravitsemus- ja majoituspalvelujen kysyntään. Asunnoista on ollut pulaa ja niitä on asentajille ja rakentajille etsitty naapurikuntia myöten. Isot rakennustyömaat ovat vaikuttaneet myös kaupungin päivittäistavarakauppaan.

UPM-Asunnot Oy:llä on Kuusankoskella lähes 400 vuokra-asuntoa, joista projektien käyttöön on voitu osoittaa noin 30. Urakoitsijat ovat kiinnostuneita lähinnä isoista kalustetuista vuokra-asunnoista, joihin voidaan majoittaa useita henkilöitä. Osa asunnontarvisijoista viipyy paikkakunnalla vain joitakin viikkoja, osa kuukausia. "Asuntojen tarve oli meillä tiedossa jo alkuvuodesta ja olemme tietysti pyrkinneet olemaan avuksi järjestelyissä parhaamme mukaan, onhan kyse Kymin omasta projektista. Meidän vapaat asuntomme eivät kuitenkaan ole riittäneet alkuunkaan", kertoo taloussihteeri **Raili Marttinen**.

KUUSANKOSKEN KAUPUNGILTA 200 ASUNTOA PROJEKTI-VÄEN KÄYTTÖSSÄ

Apuun on saatu onneksi Kuusankosken ja Kouvolan kaupun-

git. Toimistopäällikkö **Riitta Järvinen** Kuusankosken Kiinteistöalustus Oy:stä kertoo, että kaupungin vuokra-asuntoja on Artti- ja KyVo-projekteihin sidottu tällä hetkellä toistasataa. Varsinaisten vuokra-asuntojen loputtua apuun otettiin vielä oppilasasuntola, johon on majoitettu lähes 100 asentajaa.

"Valitettavasti asuntola pitää kesän lopussa saada opiskelijoiden käyttöön, vaikka meiltä on kyselyt jatkoaikaa sinne majoitettuille. Se ei kuitenkaan ole mahdollista", pahoittelee Riitta Järvinen. "Vuokrasopimukset kaupungin vuokra-asuntoihin on solmittu toistaiseksi. Todellisuudessaan projekti ja asuntotarve hiljenee vuodenvaihteen tietämissä".

LUOTETTAVIA VUOKRALAISIA

Riitta Järvinen tietää, että osa urakoitsijoista on kääntynyt yksityisten asunnonvälittäjien puoleen. "Itse olen yrittänyt levittää sanaa, että asentajille kyllä uskalletaan asuntonsa vuokrata. Meidän kokemuksemme heistä vuokralaisina ovat ainakin olleet hyvät. Asunnot luovutetaan käytöstä yhtä siisteinä kuin ne olivat vuokralle annettaessakin, eikä

muutakaan häiriötä ole esiintynyt. Komennusmiehet ovat varmoja vuokralaisia, vaikka heistä joskus muutakin ajatellaan. Ammattiryhmä kärsii vielä joistakin vanhoista rasitteista, vaikka todellisuudessa miehet tekevät pitkää päivää ja käyvät asunnossa lähinnä nukkumassa. Viikonloppuisin he sitten matkustavat kohteihinsa."

"Hieman negatiivista palautetta on kyllä tullut sellaisesta, että talojen autopaikat tahtovat käydä vähiin. Olen kuitenkin muistuttanut talojen muille asukkaille, että ilmiö on väliaikainen", sanoo Riitta Järvinen.

HOTELLIMAJOITUKSELLA OLLUT KYSYNTÄÄ

Hotelli Sommelon vastaanotossa työskentelevä **Annika Valokari** tuli taloon kesätöihin toukokuussa, jolloin Artin vaikutukset olivat jo selvästi havaittavissa. Majoitusta on kysytty selvästi tavalista enemmän ja huoneita on myyty pakettihintaan, johon on sisällytetty myös ruokailu. "Lounastajat meillä ovat olleet omaa vakituista asiakaskuntaa. Arttilaisia on käynyt enemmän päivällispöydässä."

"Arttilaisten lisäksi majoituspalveluja tänä kesänä Kuusan-

koskelta ovat kyselleet lähinnä golfaajat, jotka ovat tulleet Eerolaan kilpailemaan", **Annika Valokari** kertoo.

NÄKYVÄ PÄIVITTÄISTAVARAKAUPOISSA

Kauppias **Pekka Iho** K-Supermarket Koskituulesta kertoo, että tämä kesä on myynnillisesti ollut viime kesää parempi. "Isot projektit ovat ilmeisesti vaikuttaneet myyntiin. Tosin tänä kesänä ovat ilmatkin olleet viimekesäisiä paremmat. Se heijastuu heti niin, että esimerkiksi lihaa menee kaupaksi enemmän", **Pekka Iho** toteaa.

Jonkin verran viimevuotista paremmin on tänä vuonna myyty myös Kuusankosken Super Sparissa. "Me sijaitsemme sen verran syrjässä keskustasta, että tällaiset muutokset eivät näy meillä kovin konkreettisesti. Olen kuitenkin ollut huomavaanani, että asiakkaiden joukossa on ollut 'uusia kasvoja'. Uskon, että nämä ovat olleet juuri sitä projektipurukkaa", sanoo kauppias **Paavo Jormanainen**.

Projekti-kouluttaja Jukka Holopainen koulutti arttilaisia simulaattorihjelmaa hyväksi käyttäen.

Simulaattorikoulutusta Artin väelle

Artti-koulutus on jatkunut koko kesän. Elokuussa Kymin teollisuusoppilaitoksella koulutettiin uudistetun PK 8:n ja päällystyskoneen työntekijöitä sekä automaatiopuolen väkeä.

Koulutuksessa hyödynnettiin paperikonesimulaattoria. Projekti-kouluttaja **Jukka Holopainen** kertoi, että simulaattorikoulutusta annettiin Kymillä nyt ensimmäistä kertaa. Jukan vaikutelma oli, että kurssilaiset olivat "uuden sukupolven" opiskelumenetelmään tyytyväisiä. Tietokoneiden käyttökokemus vaihteli, mutta koulutuksen aikana koneet tulivat tutuiksi.

Kolmipäiväisessä koulutuksessa käytiin läpi muun muassa prosessin ja simulaattorin ohjausta, raaka-aineiden käsittelyä ja paperinvalmistusta ja viimeistelyä.

Arttilaisten motivaatio on korkealla

Täyttä asiaa kurssi on ollut ja varmasti hyödyllinen tulevaa työtä silmällä pitäen", totesivat kurssista **Marja-Liisa Hyytiäinen** ja **Pekka Lillrank**. Arttilaisten kurssiputki käynnistyi juhannuksen jälkeen ja opintomatkoja on tehty Raumalle ja Lappeenrantaan useaan otteeseen. Myös Voikkaalla on järjestetty koulutusta. Elokuussa käynnistyi laitekoulutus.

Kurssimatkat ovat samalla olleet tilaisuus tutustua tuleviin työtovereihin. Työntekijät uudelle päällystyslinjalle valikoituivat noin 300 hakijasta, joista noin puolet haastateltiin.

Pekka Lillrank on aikaisemmin työskennellyt mm. Kymin vanhalla paperitehtaalla, päällystyslaitoksella ja ns. jenkkiponeilla. Marja-Liisa Hyytiäinen on työskennellyt siivoajana ja viimeiset neljä vuotta arkkisalin-

pakkauslinjalla. Molemmat ovat tyytyväisiä, kun uusi työpaikka löytyi oman talon sisältä. Uutta opittavaa ja haasteita on riittänyt ja motivaatio on korkealla. Opiskelu on tuntunut mielekkäältä.

"On tärkeää huomata, että ihmisiin panostetaan. Yksittäiset ihmiset ovat kuitenkin niin tärkeitä tekijöitä työn sujumisen kannalta. Tälläkin kurssilla on joutunut pohtimaan asioita, joiden merkitystä ei ole aikaisemmin tullut niin ajatelleksikaan."

"Me tulemme olemaan kuin näyteikkunassa ja siksi on tärkeää kiinnittää huomiota esimerkiksi siisteys- ja järjestyskysymyksiin. Vierailijoita tulee olemaan uudella koneella paljon."

TEKSTI JA KUVA: KIRSI LAAKSO

Satakunta arttilaista perheenjäsenineen lähti luennon jälkeen risteilylle Messilän rannasta Heinolaan.

Kun Artti käynnistyy kysytään koko perheeltä voimavaroja

Kun Artti-projektissa syksyllä siirrytään koneiden käynnistysvaiheeseen, merkitsee se samalla monessa perheessä jonkinmoista mullistusta tavanomaiseen perhe-elämään.

Työpäivät uusilla koneilla vevänyvät alkuvaiheessa normaalia pidemmiksi ja paineita kasautuu itse kullekin kertyneestä kokemuksesta ja koulutuksesta huolimatta. Tätä silmällä pitäen arttilaisille järjestettiin elokuussa tilaisuus teemalla "Perheen voimavarat muutostilanteessa".

"Tilaisuuden tarkoituksena oli valmentaa arttilaisten kotijoukkoja koneiden käynnistysvaiheeseen. Halusimme huomioida myös työntekijöidemme elämänkumppanit, koska käynnistysvaiheessa työpäivät venyvät normaalia pidemmiksi ja ti-

lanne voi rassata koko perhettä", kertoo paperitehtaan johtaja **Timo Johansson**. "Se tulee tietysti olemaan vain väliaikaista, mutta monissa perheissä pitää varmasti joustaa monin eri tavoin."

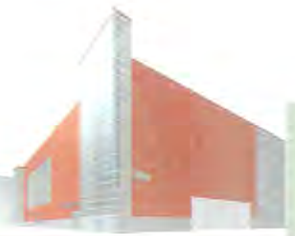
Jonkinlaista poikkeustilaa on useassa "Artti-perheessä" eletty jo keväästä lähtien eli koulutuksen alkamisesta asti. Osa koulutuksesta on edellyttänyt asumista toisella paikkakunnalla. "Jotkut ovat osoittaneet ilahduttavaa luovuutta vuokraamalla paikkakunnalta loma-asunnon ja ottamalla mukaan koko perheensä. On ihan ymmärrettävää, että per-

heissä, joissa esimerkiksi on pieniä lapsia, tällaiset pitkät poissaolot eivät ole aivan ongelmattomia tilanteita", sanoo Johansson.

MUUTOS KUULUU ELÄMÄÄN

Perheestä ja sen voimavaroista erilaisissa muutostilanteissa luennoi elokuun alussa noin sadalle arttilaiselle ja heidän perheenjäsenilleen konsultti **Pekka Hämäläinen**. Tilaisuus järjestettiin Messilässä.

"Muutos kuuluu elämään", toteaa Hämäläinen. "Surullistahan olisi, jos ihminen ei muut-

tuisi eikä kehittyisi elämänsä aikana mihinkään suuntaan”.

“Muutosvastarinnasta ei ole hyötyä, ja jotkut ovat valmiimpia muutoksiin kuin toiset. Myöntäminen muutokseen voi antaa elämälle uuden suunnan, mihin taas esimerkiksi puolison tai muun läheisen ihmisen voi olla hankalaa sopeutua.”

Hämäläinen puhuu tutuista seitsemän vuoden sykleistä, joissa ihmisen elämä etenee. Se ei välttämättä tarkoita kriisiä joka seitsemäs vuosi, muutos elämäntilanteessa voi tapahtua sulavasti ja huomaamattakin. Se voi olla luonteva siirtyminen elämään seuraavaa elämänvaihetta.

Hämäläinen kertoo saaneensa kuulijoiltaan hyvää palautetta luennon jälkeen. Esimerkeistä oli saattanut tunnistaa itsensä tai läheisensä ja saada vuosienkin jälkeen perspektiiviä ymmärtää tai hyväksyä joitakin tapahtumia.

Myöhemmin illalla satakunta arttilaista kumppaneineen lähti M/S Suomettarella Vääkseen ja Kalkkisten kanavien kautta Heinolaan. Tunnelma laivalla oli Timo Johanssonin mielestä mukava ja positiivinen. “Tällaisilla tapahtumilla on selkeä sosiaalinen ulottuvuus. Arttilaisten keskuudessa huomaa ja nyt tiettyjen ryhmien kasvaneen yhteen. Olsi ilahduttavaa, jos ihmiset muodostaisivat sosiaalisia siteitä myös taustajoukkojen kesken. Heillä on kuitenkin tämä yhteinen kokemus, joka yhdistää ja ainakin laivalla ihmisillä riitti juteltavaa.”

TEKSTI: KIRSI LAAKSO

PERHEENJÄSENTEN HUOMIOIMINEN PAIKALLAAN

Päivät venyvät mutta vaimollekin ehtii välillä kokata

PK 8:lla tehdään jo pitkää päivää. Pisimmillään vuorossa on oltu 12–13 tuntia. Koneenhoitajana kasilla työskentelevä **Keijo Kankare** tietää, että vaihe on väliaikainen. Ensimmäinen vuoronkierto tehdään normaalia pitempää työpäivää, sen jälkeen toiminta asettuu taas uomiinsa ja arki muuttuu normaaliksi.

“Minulla on kotona vaimo, 18-vuotias poika, joka kulkee jo omia polkujaan, sekä kissa. Meidän perheessä nämä tavallista pitemmät työpäivät eivät ole ongelma. Vaimo tulee töistä kotiin kuuden maissa ja kun minä tulen seitsemän tai kahdeksan aikoihin, niin onkohan minua ehditty vielä kaivatakaan”, epäilee Kankare hymyillen. Perheen vanhempi poika asuu jo omillaan.

Sen hän kuitenkin myöntää, että kaikki muu työnteon lisäksi

on saanut viime viikkoina jäädä taka-alalle. “Yhtiön kirjoissa tässä on viime aikoina tullut oltua ihan koko ajan, mutta olen sentään välillä ehtinyt laittaa ruokaa vaimolle”, hän sentään huomauttaa.

Paperikoneen työntekijät ovat päässeet koulutuksen suhteen uuden päällystyslinjan väkeä helpommalla. Kun päällystyslinjalle töihin menevät ovat viettäneet pitkiäkin jaksoja koulutuksessa kotikaupungin ulkopuolella, on PK 8:n väelle koulutus järjestynyt pääasiassa Kuusankoskella.

Siitä huolimatta, että mullistukset työpaikalla eivät kovin kipeästi ole Kankareen perhettä puraisseet, oli Messilän retki ja perheenjäsenten huomioiminen Keijo Kankareen mielestä paikallaan. “Esitelmä oli oikein antoisa ja se oli myös vaimon mie-

lipide. Muutenkin tunnelma reissulla oli kaikin puolin leppoisa.”

“Minkäänlaista negatiivista en ole siitä tapahtumasta kuullut puhuttavan. Etenkin perheenjäsenet ovat olleet otettuja mukaan kutsumisesta”, sanoo vuodesta 1964 Kymillä työssä ollut Kankare. Uudistetun PK 8:n käynnistys ei olekaan hänen ensimmäinen käynnistyskokemuksensa, vaan mies oli mukana käynnistämässä PK 7:ää reilut kymmenen vuotta sitten.

TEKSTI: KIRSI LAAKSO

*“Isoilla työmailla mitataan organisaation toimivuus ja työnjohdon ammattitaito. On kyettävä nopeisiin päätöksiin ja ennen kaikkea yhteistyöhön. Kunnioittaa pitää myös oikeudenmukaisuuden ja riippumattomuuden periaatteita”, sanoo Kymin Voiman rakennustöiden vastaava mestari ja valvoja **Martti Pessa**.*

Isoilla työmailla mitataan ammattitaito

Artti-työmaan syksyn mitataan valmistuessa ja koneiden käynnistyessä, nousee miesvahvuus huippuunsa Kymin Voiman työmaalla. Vuodenvaihteen tietämällä alueella työskentelee samanaikaisesti jopa 400 asentajaa.

“Ihmisten välinen yhteistyökyky on organisaation toimivuutta ajatellen ihan alleviivattava asia”, sanoo Martti Pessa. “Jos yhteistyöhön ei kyetä, tulee vaikeuksia. Kun hommassa on monta asiaa kyettävä sovittamaan yhteen, tulee ristiriitatilanteita eteen päivittäin. Niiden sovittelessa pitää pystyä ottamaan kaikkien edut mahdollisimman hyvin huomioon.”

“Työmaa onkin haastava ja mielenkiintoinen. Jokainen päivä on erilainen, vaikka selkeitä rutiinitoimintoja on päivittäin.” Pelkästään kokouksia työviikkoon voi mahtua kymmenen, Pessa laskee. “Rakennustyöt koostuvat reilusta kahdestakymmenestä osurakasta ja koska ne ovat yksikköhintaperusteisia urakoita, on koko ajan mittailta-

va ja laskettava määriä, jotta pysytään taakilla siitä, mistä maksetaan.”

VALTA JA VASTUU

Selvää on, että isoilla työmailla on riskinsä ja työturvallisuusasioissa on toimittava “kirjan mukaan”. Rakentajat työskentelevät korkeissa paikoissa, elementtejä siirrellään ja nostellaan raskaalla kalustolla. Lisäksi alueelle on päästettävä ulkopuolistakin väkeä, esimerkiksi tavarantoimittajia. Töiden valvojan ja vastaavan mestarin vastuu on painava.

“Niinhän se on, että valta ja vastuu kulkevat käsi kädessä. Moni haluaa valtaa, mutta vastuuta ei mielellään ottaisi kukaan.”

“Riskejä ei kuitenkaan voi jäädä miettimään. Jos yöunensa niiden takia menettäisi, ei tällaisella työmaalla voisi töitä tehdä”, Martti Pessa huomauttaa.

Pessa on työskennellyt erilaisissa projekteissa Kymillä viiti-

sentoista vuotta. Vuosien varrella kiire on rakennustöissä kasvanut. “Kiire on ymmärrettävää rahoitajien kannalta; nämä haluavat sijoittamalleen pääomalle tuottoa mahdollisimman lyhyessä ajassa. Näin aikataulut tiukentuvat. Löysiä jaksoja ei tällaisiin projekteihin mahdu”, sanoo Pessa.

“OLOSUHTEET HYVÄT”

Kymin Voiman työmaalle rakennettava höyrykattila on lajissaan maailman suurin. Kattilalaitosta rakentamassa on maaliskuun alusta lähtien ollut toistakymmentä miestä **Heikki Laineen** johdolla Normek Oy:stä. Työt jatkuvat näillä näkymin tammi-kuuhun. Osa asentajista asuu Lahden seudulla ja kulkee kodin ja työmaan väliä päivittäin, osa miehistä on kalajokelaisia. “Tekemällä pitempää työpäivää kauempana asuvat pääsevät viikonloppulomille jo torstaina”, kertoo Laine.

Liitäntäputkistojen rakentaminen Kymin Voiman työmaalta Kouvolan Seudun Sähkölle on jo

alkanut, samoin työt polttoainekentällä. KyVo:n työmaan maa-merkki, torninosturi, purettiin elokuun puolivälissä.

Etenkin polttoainekentällä rakentajat ovat työskennelleet helteisen kesän takia kuumaa pölyä nieleskellen. “Montuissa ei ole tuulenvirekään käynyt, eli olosuhteet rakentajilla ovat olleet aika hankalat”, sanoo Martti Pessa.

Kattilarakennuksella on kattilan runko jo valmistunut ja töissä on siirretty seinäpellitysten tekoon. Hissiasennus alkoi elokuun puolivälissä. Piipun liukuvalut ovat käynnissä ja elokuun ensimmäisellä viikolla oli edetty jo 30 metrin korkeuteen. “Piippua valetaan vauhdilla, sitä syntyy 4,5 metriä vuorokaudessa”, kertoo Pessa.

Ulkomailla paljon työskennellyt Heikki Laine kehuu Kymin Voiman työmaan olosuhteita hyväksi. Yhteistyö tilaajan kanssa on toiminut erinomaisesti. Olennaisesti töitä on helpottanut ristikkopuominosturi, jolla 53-metrinen, erillisistä lohkoista

Kuusanniemen tehdasalueen uusi maamerkki, Kymin Voiman biopolttoainevoimalan savupiippu saavutti lopullisen mittansa elokuun viimeisenä päivänä.

rakennettavan kattilan osat voidaan vaivattomasti kiinnittää paikoilleen. Soodakattiloiden tapaan kattila tulee riippumaan keihoksaan vapaasti ja sen asentaminen aloitetaan yläpäästä. "Tarkoitus on, että lokakuun puolenvälin paikkeilla rakennus on tuulenpitävä ja marraskuun alussa lämmönpitävä", sanoo Laine.

Kansainvälisiltä työmailta Laine on hankkinut kokemusta muun muassa työskentelemällä seitsemän vuotta Venäjällä, vuo-

den Irakissa ja puoli vuotta Libyassa, jonne rakennettiin pakkasvarastoja. "Välillä lähdettiin pakoon sotia, mutta sodan jälkeen palattiin vielä töihin muutamaksi kuukaudeksi", Laine muistelee.

Niin Heikki Laine kuin Martti Pessakin ovat yhtä mieltä siitä, että tuttuudesta työn tilaajan ja sen tekijän kesken on selvää hyötyä. Luottamus on jo muodostunut ja molemmat tietävät, että toisen sanaan ja työhön voi luottaa.

TEKSTI: REIJO VIRTÄ

Kymin Voiman piippu lopullisessa korkeudessa

Kuusanniemen tehdasalueen uusi maamerkki, Kymin Voiman biopolttoainevoimalan savupiippu saavutti lopullisen mittansa elokuun viimeisenä päivänä. Liukuvalu päätettiin tuolloin 98,2 metrin korkeuteen. Piipun kokonaispituudeksi tulee 102,2 metriä, sillä sen sisälle asennetaan vielä teräksinen sisäosa.

Betoninharmaa piippu sai elokuun lopulla myös väriä, sillä viimeinen 5,7 metrin osuus valettiin punertavalla rautapigmentillä värjättyllä betonilla.

Piipun ulkohalkaisija on koko matkalta 8 metriä. Kavennus toteutetaan piipun sisäpuolella siten, että seinän paksuus 30 metriin saakka on 40 senttiä ja siitä ylöspäin 25 senttiä.

Piipun perustustyöt käynnistyivät kesäkuun puolivälissä ja valu alkoi elokuun alussa. Työtä tehtiin viikonloppuja lukuunottamatta kolmivuorotyönä, korkeus kasvoi 4,5 metriä vuorokaudessa.

Valun päätyttyä alkanut sisäpiipun asennus ja sisäportaiden teko saadaan valmiiksi joulukuun mennessä.

Tornin valusta vastasi NCC Groupiin kuuluva Interasfaltti.

TEKSTI: KIRSI LAAKSO

Soodakattiloiden kunnostustyöt päätökseen

Soodakattiloiden kunnostustyöt on saatu päätökseen. Takana on yhteensä noin neljän viikon mittainen seisokki, jonka aikana vaihdettiin soodakattilain pohja ja uusittiin kakkoskattilan seinäputkia. Myös kakkoskattilan katto päätettiin samalla

uusiksi osittain, kun eristemassan alta löytyi katon takaosasta korroosioaurioita.

Ykköskattilasta uusittiin seinäputkia noin 180 neliön alalta, vaihdettiin tulistinputkia ja konvektio-osan seinät.

Kunnossapitotöiden takia

molempien kattiloiden tuotanto oli pysähdyksissä pari viikkoa kerrallaan.

Soodakattiloiden kunto tarkastetaan kaksi kertaa vuodessa, eli joului- ja juhannusseisokkien yhteydessä. Tällöin rakenteille ja painerungoille tehdään paksuus-

mittaukset, joiden tulosten pohjalta päätetään laajemmista uudistus- ja kunnostustöistä.

Kakkoskattilan kunnostustöiden aikana selluntuotanto oli ykköskattilan varassa ja 500 tonnia vuorokaudessa. Kunnostustyöt saatiin päätökseen viikolla 36.

Global HR:n käyttöönotto alkaa Kymillä ja Voikkaalla

Global HR:n käyttöönottoon Kymillä osallistuu konsernin ja Kymin yhteinen projektiryhmä. Viisi-henkistä ryhmää vetää Elina Haapasaari.

Maailmanlaajuinen yritys kuten UPM-Kymmene tarvitsee monien liiketoimintaansa liittyvien tehtävien hoitamiseen yhteiset toimintamallit. Henkilöstöhallinnossa tällainen yhteinen menettelytapa on saanut nimen Global HR. Tavoitteena on tehostaa henkilöstöasioiden hoitoa, helpottaa alasta vastaavien työtä, sekä lisätä avoimuutta ja luottamusta.

Toimintamallin käyttöönoton lähestyessä Kymillä kertoivat henkilöstöjohtaja **Tuula Granroth**, henkilöstöassistentti **Elina Haapasaari** ja projektipäällikkö **Hannu Aapro** Global HR:n keskeisistä piirteistä.

Global HR:llä yhdenmukaistetaan resursointia, suorituksen johtamista, osaamisen johtamista, organisaation kehittämistä sekä organisaation hallintaa ja kehittämistä.

Työkaluina ovat mm. kehityskeskustelut, henkilöstön arviointi, työtyytyväisyyden tutkiminen, palkkausperusteet ja palkitsemisjärjestelmät. Myös yhdenmukaista ulkomaankomennuksiin liittyvää ohjelmaa, globaalia matkustus- ja autopolitiikkaa sekä kansainvälisiä johtajasopimuksia sovelletaan. Toimintoja hallitaan SAP GHR-järjestelmällä.

Tuula Granroth mainitsi yhteisten prosessien takaavan yhdenmukaisen kohtelun ja samat pelisäännöt, mahdollistavan hajautetun, tehokkaan työskentelyn, yhteisen kielen, tietosisälön samanlaisuuden sekä antavan mahdollisuuden luotettavaan raportointiin. Systemaattinen henkilöstöasioiden käsittely takaa myös johdonmukaisuuden ja tukee sen vuoksi yhtiön arvoja.

“Koska päätöksenteko henkilöstöasioissa on objektiivista ja reilua, sillä on vaikutuksia henkilöstön motivaatioon. Järjestelmän avulla helpotetaan mahdollisuuksia vaikkapa kansainväliseen urakehitykseen ja sisäiseen liikkuvuuteen. Menettelytapojen

kehittämisellä pyritään myös vaikuttamaan entistä tehokkaammin siihen, että osaaminen, henkilöt ja heidän tehtävänsä soveltuvat paremmin toisiinsa. Global HR:n työkalujen tarkoituksena on vaikuttaa myös siihen, että tavoitteet tulevat ihmisille selkeämmiksi ja myös henkilökohtainen kehittyminen paranee. Myös jatkuva arviointi, seuranta ja valmennus parantavat suorituskykyä”, sanoi Tuula Granroth.

“Erittäin tärkeätä on se, että Global HR:n ansiosta kaikkia ihmisiä käsitellään samalla lailla”, painotti Granroth.

KYMIÄ KÄYTTÖÖN SYKSYN MITTAAN

Kymi Paper Oy:ssä Global HR:ää käytetään ensi vaiheessa henkilöstön perustietojen ylläpitämisessä, organisaation hallinnassa, henkilöstön kehittämisessä, rekrytoinnissa ja koulutuksen hallinnassa.

Kaksi viikkoa kestävä valmistelujakso alkaa 3.9. Neliviikkoinen käyttöönottojako tapailla on 24.9.–19.10.2001.

Global HR:n käyttöönottoon osallistuu konsernin ja Kymin yhteinen projektiryhmä. Viisi-henkistä ryhmää vetää Elina Haapasaari. Kymin projektipäällikkönä hankkeessa toimii Anssi Pälvisalo. Alkuvaiheessa Global HR:n käyttöön perehtyy henkilöstöhallinnon väki, myöhemmin esimiehet koulutetaan sen käyttöön.

VOIKKAA EDELLÄ

Voikkaalla on vastaavan hankkeen parissa työskennellyt kevästä lähtien osana Global HR:n käyttöönottoa Kaukaalla. Voikkaan osuutta vetää Jouko Kaipinen. Käyttöönotto Voikkaalla tapahtuu aikataulun mukaan syyskuussa.

Voikkaan tehtaan osalta järjestelmän käyttöönottoa valmistellaan yhdessä lappeenrantaisten kanssa, koska Voikkaalla ja Lappeenrannassa on yhteinen henkilöstöhallinnan tietojärjestelmä. “Olemme saaneet organisaatio-modulin vaatimat tiedot valmiiksi. Ensimmäisiä henkilöjen perustietojen siirtoja nykyisestä järjestelmästä SAP GHR:ään on jo testattu. Massiiviset tiedonsiirrot käynnistetään näillä näkymin syyskuun aikana”, kertoo Kaipinen.

Uuden järjestelmän vaatimat toimintapamuutokset ja päivitysvastuut ovat pohdinnan alla. Kyseessä on valtava määrä tietoja ja niiden ajantasalla pitäminen on onnistumisen edellytys. Tehdastasolla puhutaan hyvinkin miljoonasta ylläpidettävästä tiedosta vuodessa. Jos yhden tiedon tarkistaminen vie aikaa viisi sekuntia, vie miljoonan tiedon tarkistaminen 173 työpäivää, mikä kuvaa ylläpidosta aiheutuvaa työmäärää. “Pitkässä juoksussa onkin suurin haaste se, millä tavoin SAP GHR-järjestelmä pidetään ajantasalla.”

Mielipidemittauksen tulokset lähempään tarkasteluun osastoilla

Kymin toimintatavan kehittämispäivässä 13.8. keskityttiin talvella järjestetyn mielipidekyselyn tulosten käsittelyyn.

Henkilöstöhallintojohtaja **Martti Purmonen** totesi Kymin kehittyneen kaikissa kyselyn osa-alueissa. Esimerkiksi johtamisen tehokkuuden arvioitiin parantuneen selvästi. Sekä yrityskuva että työnantajakuva ovat parantuneet, sen sijaan työn organisoinnissa ja työn laadussa kehitys on ollut hitaampaa.

Asiakaslähtöisyydessä, työsuoritusten johtamisessa ja kehittämisessä, palkka-asioissa, tiami- ja esimiestyössä on kehitytty jonkun verran. "Kehitystyötä meillä kuitenkin riittää, sillä useilla osa-alueilla olemme vielä alle suomalaisen yritysten keskiarvon. Muun muassa johtamisen tehokkuudessa hyvästä kehityksestä huolimatta on edelleen parannettavaa."

Käsitys siitä, että UPM-Kymmene on toimintoissaan aidosti asiakaslähtöinen, on voimistunut Kymillä selvästi. Palautteen saa-

minen asiakkailta on myös kyselyn mukaan tehostunut.

Kymillä uskotaan selvästi aikaisempaa paremmin siihen, että johto luottaa oman organisaation ihmisten arvostelukykyyn. Osallistumismahdollisuuksien ei sen sijaan nähty parantuneen yhtä selvästi.

Henkilöstöhallintojohtaja Purmonen mainitsi mielipidetiedustelun antavan viitteitä esimiestyöskentelyn parantumisesta. Kuuden yksikön parannus nähtiin esimerkiksi vastauksissa väitteeseen: "Saan usein tunnustusta lähimmältä esimieheltäni." Entistä enemmän myönnetään myös olevan mahdollisuuksia omaa työtä koskevien päätösten tekemiseen.

Kymin muutosvauhti saa myös henkilöstön tuen. Niin ikään yksikön arvostus on kasvanut ja luottamus toimintavan rehellisyyteen parantunut.

Kehitystä ei ole tapahtunut mm. siinä, miten osasto pyrkii ymmärtämään asiakkaita. Aina ei osaston päämääristä myöskään ole selkeää käsitystä eikä yhtiön johto ryhdy riittävän riipeästi epäkohtien korjaamiseen.

Toimintatavan kehittämispäivän yhteydessä esilletulleet asiat saatetaan henkilöstölle tiedoksi samalla kun mielipidemittauksen tuloksia edelleen selvitetään henkilöstölle. Syyskuun loppuun mennessä osastot myös selvittävät omat toimintamallinsa asioiden edelleen kehittämiseksi.

UPM-Kymmene uusii konelinjan Raumalla

UPM-Kymmene uusii Rauman tehtaan paperikone 1:n noin 60 miljoonalla eurolla. Investoinnissa uusitaan koneen puristinosa ja päällystysosa sekä tehdään muutoksia kuivatusosaan. Investointiin sisältyy myös mekaanisen massan tuotantokapasiteetin lisäys tehtaalla. Muutosten jälkeen Rauman PK 1 vastaa tekniikaltaan uutta valmistuslinjaa.

Investoinnin tarkoituksena on parantaa paperin laatua ja alentaa valmistuskustannuksia. Paperikoneen kapasiteetti nousee nykyisestä 250 000 tonnista 300 000 tonniin vuodessa. Massan kapasiteettilisäys hyödyttää myös Rauman tehtaan muita koneita.

Rauman PK 1 on erikoistunut valmistamaan erikoisvaaleita, puupitoisia, päällystettyjä aika-kauslehtipapereita syväpaino- ja offset-painatukseen tuotenimellä UPM Ultra. Päämarkkinat ovat Eurooppa ja USA.

Säitten armoilla jo vaarallisesti rapautunutta Kymin vanhan höyryvoimalaitoksen piippua on tänä kesänä korjattu. 120-metrinen piippu oli työmaana kuukauden ajan tamperelaiselle **Seppo Kivelälle**, joka edustaa harvinaista tiilipiippujen korjaajien ammattikuntaa. Työsarkaa piipunkorjaajille kuitenkin riittää, sillä vanhat piiput ovat suojelukohteita useissa tehdaskaupungeissa.

“Kymin vanha piippu ei kuitenkaan ole suojelukohde”, selvittää ylikonemestari **Simopekka Ukkonen**. “Mutta ei siitä kaatamispäätöstäkään ole tehty, sen takia korjaustöihin ryhdyttiin. Tällä paikalla piippua olisi hankalaa ryhtyä kaatamaan”, sanoo Ukkonen.

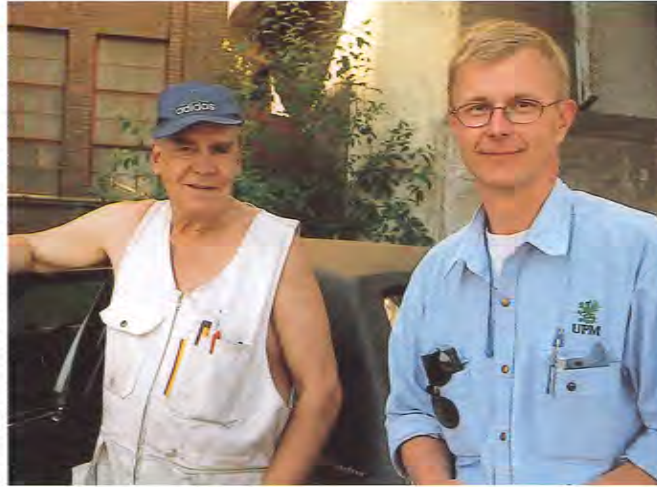
1932 muuratus piipun rappaukset ja kiristysvanteet olivat jo ehtineet käydä sen verran huonokuntoisiksi, että viime talvena korkeuksista tipahteli isoja mureksia. Paikkaus- ja korjaustöitä tehtiin nyt noin 100 neliömetrin alueelle. Sen jälkeen kun piippu 1980-luvun puolivälissä poistettiin käytöstä, on sen kunto säiden armoilla alkanut heikentyä.

MUURARIN PERUSVARUSTUS JA KAMERA

43 vuotta piippukorjauksia tehnyt Seppo Kivelä eivät korkeat paikat pelota. Kymin piippu oli kuitenkin Kivelän työmaiden korkeimpia. Vielä korkeammalle, aina 200 metriin, mies on kiivennyt Tallinnassa.

Huipulla tarvittavat työkalut ovat muurarin peruskalustoa, tosin hieman jalostettuja. Kivelä kuljettaa mukanaan myös kameraa. Filmille tallentuvat piipun vauriot ja kuvien perusteella tehdään korjaussuunnitelmat.

“Suomessa vanhojen tiilipiippujen korjauksia tekee kolmisen firmaa”, Kivelä tietää. “Tiilipiippu ei ole rakennettu enää vuosiin, mutta ammattitaidolle on käyttöä, koska näitä vanhoja piippuja on paljon viime vuosina

KYMIN PIIPPUVANHUS KUNNOSTETTIIN

Huipulla tuulee, mutta maisemista ei voi valittaa

suojeltu. Pelkästään Tampereella suojeltuja piippuja on kymmenkunta. Niistä on siellä koottu oikein historiikki.”

Puhtaasti ammatillisen valokuvauksen lisäksi Kivelä on malttanut tarkkailla korkeuksista sentään maisemiakin ja kotialbumista löytyy piipunnenästä otettuja kuvia ja niistä rakennettuja maisemakollaaseja.

TIILIMÄÄRÄSTÄ RAKENTAISIA 35 TALOA

“Koko maassa vanhoja tiilipiippuja on jäljellä arviolta 1100–1200. Joskus 1970-luvulla Suomen tiilipiiput kartoitettiin ja määräksi laskettiin 1500. Ennen kuin piippuja ryhdyttiin suojelemaan, niitä kaadettiin aika tiuhaan tahtiin. Itsekin olen kaatanut satakunta piippua”, Kivelä arvelee.

Ammattimiehen silmällä hän arvioi Kymin vanhan höyryvoimalaitoksen piipussa olevan

noin 700 000 tiiltä, sisäpiippu mukaan lukien. “20 000 tiilellä saa jo rakennettua melkoisen ison omakotitalon”, hän suhteuttaa.

Materiaali Kymin piippuun on peräisin Juurikorven tiilitehtaalta. Juurikorven tiilistä on rakennettu seutukunnan piipuista useimmat.

“Joskus aikoinaan ihmiset ostivat kaadettujen piippujen tiiltä omiin tarpeisiinsa. Piipputiili on kuitenkin hankalaa käyttää, koska se on säteistiiltä. Lisäksi se on usein nokista, ja laastia on vaikea saada tarttumaan nokiin pintaan. Kyllä sitä kuitenkin ihan rahalla ovat ihmiset ostaneet”, muistelee Kivelä. “Minun mielestäni käytetty tiili on parasta täyttömaana.”

SESONKI ON KESÄLLÄ

Piippujen “korjaus-sesonki” on Suomen sääoloissa seitsemästä kahdeksaan kuukautta. Kesälo-

120-metrisessä Kymin vanhan höyryvoimalaitoksen piipussa vietti kesällä kuukauden päivät Seppo Kivelä (vasemalla). Voikkaalta kesällä “lainassa” Kymillä ollut Simopekka Ukkonen seurasi korjaustöitä.

mia ei Kivelän Orsett Oy:ssä siis tunneta, vaan lomat pidetään talvella. Talviaikana Kivelä tekee myös kattilamuurauksia, vaikka viime talveen mahtui yksi piippu työmaakin. Kivelä nimittäin kävi kaatamassa piipun Kuusanniemestä. “No se ei keskellä talvea ollut kovin mukava työmaa”, myöntää Seppo Kivelä.

Tänä kesänä Kivelän työmaalla tarkeni, sillä Kymin korjaustyöt osuivat helteiseen ajanjaksoon. “Kovimmalla helteellä piipussa on todella tukalat oltavat, mutta yöilmoissa käy yleensä aina pieni virkistävä tuulenvire. Ei Suomen kesään yleensä kovin montaa tukalaa päivää mahdu.”

Kymin piippujen lisäksi Kivelä vei muuraustyökalunsa viikoksi myös Voikkaan höyryvoimalaitoksen piippuun. Voikkaalla korjattavaa oli vähemmän, koska piippu on käytössä ja siksi paremmassa suojassa säävaihteluja vastaan.

CIS-LQG-ryhmä piti elokuussa kokouksen Verlassa. Patruunan Pytingissä neuvottelivat Hannu Kaipainen (vas.), Valery Prisyaznyuk Kiovasta, Vladimir Larin Moskovasta, Aulis Auvinen, Ilkka Kalpio, Jörn Söderholm, Lasse Ahlroth, Pentti Eskelinen ja Pavel Starkov Pietarista.

TULOKSET JO NÄHTÄVISSÄ

Logistiikan laaturyhmä kehittää itään suuntautuvia kuljetuksia

UPM-Kymmene Oyj:n tuotteiden kuljettaminen IVY-maihin ja itäisen Euroopan markkinoille Venäjän kautta edellyttää erityishuomion kiinnittämistä logistiisiin kysymyksiin. "Ei riitä, että tavara saapuu asiakkaalle. Tärkeää on myös kuljetuksen laatu. Laatuun voidaan vaikuttaa sekä tehtaalla että asiakkaiden taholla. Tätä varten olemme jo kolme vuotta sitten perustaneet CIS-LQG-ryhmän", sanoo IVY-maiden logistiikka-johtaja **Pavel Starkov**. Lyhenne tulee sanoista Confederation of Independent States - Logistics Quality Group. "Tavoitteenamme on logististen laatutekijöiden molemminpuolinen kehittäminen tehtaan ja asiakkaan välillä", kertoo UPM-Kymmenen Pietarin edustustossa työskentelevä Starkov.

Ryhmä kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa. Sen lisäksi useissa ta-

paamisissa asiakkaitten kanssa Pietarissa, Moskovassa ja Kie-vissä on voitu kehittää yhteistyötä sekä saatu suoraa palautetta tulevaisuuden odotuksista. Palaute on tärkeää kilpailukyvyä säilyttämiseksi paperin myynnissä ja jakeluprosessissa.

VALITUKSET VÄHENTYNEET JA TONNIMÄÄRÄT LISÄÄNTYNEET

Ryhmän toiminnan ansiosta ovat valitukset jo selvästi vähentyneet ja keskimääräiset tonnimäärät kuljetusyksikköä kohden lisääntyneet. Lastausta on voitu optimoida ja parantaa lopullista jakeluprosessia. Client Percepti-on Scorecard on otettu käyttöön sekä valmistettu ja jaettu lastaus-ohjekirjanen IVY-asiakkaille.

CIS-maihin kuljettavat paperit lastataan sekä Kymi Paperin Oy:llä Kuusankoskella että Ste-

veco Transitilla Lappeenrannan Mustolassa.

Ryhmä järjesti kesäkuussa Mustolassa sidosryhmiensä edustajille VGK-vaunujen lastausnäytöksen.

Starkov mainitsi näytöksessä pitämässään alustuksessa ryhmän toiminnan periaatteiksi koordinaation, ryhmäpäätöksiin pyrkimisen, päätöksenteon nopeuden ja kulttuurienvälisen avoimen viestinnän.

"Asiakkaan taholla riskit minimoituvat, yhteydenpito helpottuu, päätöksenteko vauhdittuu ja prosessit yhtenäistyvät. Myös UPM-Kymmene hyötyy, koska uskolliset asiakkaat ovat vähemmän herkkiä hintavaihteluille sekä sitoutuvat paremmin asiakkuuteen ja pitkäaikaiseen yhteistyöhön."

Starkovin lisäksi CIS-LQG-ryhmään kuuluvat Kymi Paperin edustajina **Pentti Eskelinen** ja

Jörn Söderholm, **Aulis Auvinen** UPM-Kymmene Voikkaalta, **Lasse Ahlroth** UPM-Kymmene Seawaysista ja **Rauno Niemelä** UPM-Kymmene Seven Seasista. Sampo Industrialin edustaja on **Ilkka Kalpio** ja Steveco Transitiin **Hannu Kaipainen**.

Yhteistyön ja kuljetuksen sujuvuuttakokeiltiin myös kirkkovenettä soutamalla.

Työsuojelukouluttaja Pauli Karjalainen puhuu kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin puolesta.

“Kymillä on terve keskustelukulttuuri”

Tapaturmattomuus on ammattitaidon merkki

Tapaturmien määrä on paperiteollisuuden isoissa hankkeissa painunut viidesosaan käynnin tehtaasta tapaturmista. “Työturvallisuus on suoraan verrannollinen hyvään työsuoritukseen. Jos tapaturmia on vähän tai ei ollenkaan, voidaan olettaa projektin edenneen kustannustehokkaasti ja työntekijöiden olleen ammattitaitoisia väkeä”, sanoo työsuojelukouluttaja Pauli Karjalainen UPM-Kymmenen konsernihallinnon suojelutoimistosta.

“Jos näin ei ole, sattuu laatu- vahinkoja, koneita rikotaan ja hukataan. Projekti uhkaa viivästyä ja syntyy kiirettä. Hankkeeseen sidottu pääoma kasvaa korkoa. Kiire kiristää ilmapiiriä ja kun ilmapiiri on huono, ei työmaalla ole enää mukava olla. Töihin on kurjaa tulla ja tämä alkaa näkyä ihmisten välisissä suhteissa. Ja kun ne eivät ole kunnossa, ei tieto kulje”, Karjalainen selvittää.

Tehokkain keino välttää tapaturmia on ennakoitiin ja ammattitaitoisesti suunnitellut aikatau-

lut. “Kun olosuhteet ovat hyvin suunnitellut ja aikataulut pitävät, eli eri työvaiheet kyetään sovittamaan yhteen ilman turhaa “sähläystä”, turvallisuuskin säilyy”.

Vaikka UPM-Kymmenessä on hyväksytty linjaus, jonka mukaan yhtiössä osastolähtöisesti pyritään kokonaan tapaturmattomaan työskentelyyn, ei Karjalainen sentään kannata ajatuksen amerikkalaista mallia. Etenkin, jos tapaturmattomuudesta palkitaan, saattaa tulla houkutus laikaista yksittäinen tapaus maton alle tai syyllistää tapaturmaan joutunutta.

TERVETULO A TALOON!

Isoilla työmailla, kuten Artissa, tavaksi on tullut järjestää ulkopuolisille urakoitsijoille “Tervetuloa taloon -tilaisuuksia”, joissa työmaan pelisäännöt tehdään selväksi. “Tämä luo työmaalle välittämisen henkeä. Ulkopuoliset näkevät, että heidän turvallisuudestaan halutaan huolehtia ja alkavat itsekin toimia käytännön mukaisesti. Kaveria otetaan

helpommin hihasta ja työmenetelmiä ja niiden riskejä mietitään vielä kerran ennen toimeen ryhtymistä”, uskoo Pauli Karjalainen.

Hän puhuu “kriittisestä massasta”. Isoissa projekteissa pelisäännöt ovat samat yhtiöstä riippumatta. Kun urakoitsijat eri kohteissa kiertäessään huomaavat tämän, muodostuu käytäntö ottaa pelisäännöt todesta ja kriittisen massan periaatteen mukaisesti epä tietoisillekin huomauteen, että “meillä käytäntö työturvallisuuden takia on tämä”.

LAMA KARSII PULIVEIVARIT

“Paperiteollisuuden hankkeissa käytetään luotettaviksi havaittuja yrityksiä ja alihankkijoita. 1990-luvun lama karsi puliveivarit. Ei työmailta enää löydy naisten tansseissa liehuvia veijariasentajia. Miehet tietävät, että aamulla on oltava timmissä työkunnossa.”

“Jäljellä ovat ne, jotka suhtautuvat työhönsä kunnianhimoisesti ja pitävät ammattiaan

arvossa, suhtautuvat siihen elämäntehtävänään.”

“Isot projektit ovat yhtiön käyntikortti maailmalle. Kun kaikki sujuu suunnitellusti ja aikataulut pitävät, asiakkaat kyllä panevat sen merkille. He voivat luottaa siihen, että koneet käynnistyvät ajallaan ja syntyy laadukasta tulosta.”

SIISTIT PUITTEET - LUOVAT AJATUKSET

Työsuojelun käsite on vuosien varrella laajentunut. Kun termillä joskus tarkoitettiin lähinnä työn teknistä sujuvuutta, puhutaan nyt kokonaisvaltaisesta työhyvinvoinnista. Se tarkoittaa työn kaikkinaista sujuvuutta, työergonomiaa, työympäristöä, sen siisteyttä ja järjestystä, valaistusta, melua sekä työporukan keskinäistä välittämistä ja kunnioittamista. On tullut ajankohdaiseksi miettiä, mitä olisi tehtävissä, jotta kaikista olisi mukavaa tulla töihin.

“Työntekijöillä on vastuu omasta työympäristöstään, mitä erityisesti painotamme tällä kurssilla. Koneiden ja työympäristön kunnossapito on heidän ominta aluettaan ja kun hyvät olosuhteet on luotu, on tilaa luoville ajatuksille. Jos puitteet ovat rähjäiset, syntyy rähjäisiä ajatuksia”, huomauttaa Pauli Karjalainen.

TERVE KOLMAS ELÄMÄ

“Ajan henki on, että vaikka projekteissa töitä tehdään täysillä, on varsinaisen toiminnan käynnistyttyä luvallista työskennellä järjellä käyttäen. Työntekijöistä ei yritetä puristaa kaikkia mehuja.”

“Jokaisella on henkilökohtai-

KOULUTTAJA TARLEENA HÄYRYNEN:

Ensi keväänä näytön paikka

“Työnopastuksella ja perehdyttämisellä voidaan todella paljon vaikuttaa siihen, miten uusi työntekijä paitsi oppii työn, myös sisäistää työturvallisuusasiat. On todettu, että uusille työntekijöille sattuu selkeästi vähemmän tapaturmia sellaisissa työpai-koissa, joissa työnopastus on hoidettu hyvin ja tietyn järjestel-män mukaan”, sanoo **Tarleena Häyrynen**, toinen kurssin kou-luttajista.

“Ensi keväänä täällä onkin päällystykoneella näytön paikka, kun vakituinen väki lähtee lomille. Vajaan vuoden koneella työskennelleet opastavat silloin töihin kesälomantekijät. Täällä on siis todella kiinnitettävä huomiota työnopastukseen, jotta ta-paturmilta vältytään.”

Tarleena Häyrynen on huomannut, että valmistautuminen on kuitenkin hyvällä mallilla. Esimerkiksi työhönopastusohjeet on jo muokattu uudelle koneelle sopiviksi.

“Ihmisten pitää jokaisella organisaatiossa tietää omat vastuunsa työsuoje-lussa. Monesti kuvitellaan, että vastuussa ovat vain esimiehet. Jokaisella työntekijällä on kuitenkin työsuoje-lullinen vastuunsa. Esimerkiksi koneen tai turvavarusteiden vioista on tehtävä ilmoitus ja ilmoitusvelvollisuus on jokai-sella työntekijällä. Ettei sitten käy niin, että joku toinen loukkaa itsensä”, Tarleena Häyrynen sanoo.

set mittarinsa. Jos mittariin on jo kertynyt työvuosia sen verran, että ne tuntuvat, pitää työmenetelmiä kehittää siihen suuntaan, että eläkevuosiltakin on vielä jotakin odotettavissa. Puhutaan niin sanotusta kolmannesta elämästä, eli terveistä eläkevuosista”, Karjalainen sanoo.

JOKAISILLA ON OIKEUS MIELIPITEESEEN

Kymin ilmapiiri saa Karjalaiselta kehuja. Hän on huomannut

keskustelukulttuurin olevan hyvän ja terveän. Mielipiteet uskal-tetaan tuoda rehellisesti julki ja jokaisella on mielipiteeseen myös oikeus. “Toivottavasti hyvä ilmapiiriä jaksetaan vaalia”, hän sanoo.

“Uudelle päällystykoneelle töihin tuleville ihmisillä on edes-sään parhaat vuodet. Eri työtehtävistä on jo karttunut kokemus-ta ja nyt on ikään kuin sadonkor-juun aika. Sitä ei kannata tuhla-ta sellaiseen, että joku asia koko ajan jurppii.”

Kymillä otettu käyttöön vaaratilanneilmoitukset

Kymin on kesän aikana otettu käyttöön konsernin yhteiset vaaratilanneilmoitukset. Osastojen työsuoje-lupareja on opastettu ilmoitusten notes-sovelluksen käyttöön ja heiltä saa tarvittaessa lisäohjeita. Tavoitteena on, että vaara- ja läheltä piti -tilanteista kerrottaisiin avoimesti. “Vaaratilanteiden syste-maattisella kirjaamisella kyetään havainnoimaan riskejä ja pohti-maan työturvallisuuseikkoja myös muualla sattuneiden tilan-teiden valossa”, sanoo **Mira Seppänen** Kymi Paperin suoje-luosastolta.

Mira Seppänen on työskennellyt kesän ajan Kymin suoje-luosastolla teknisenä harjoittelijana ja opiskelee turvallisuusalaa Espoossa Laurea-ammattikor-keakoulussa.

“Vaaratilanneilmoitukset ovat yksi osa nollatapaturma-ajatte-lua. Tähänkin asti työsuoje-luun jätettiin osastojen sisäiseksi. Vaara-tilanneilmoitukset tuovat nyt tapahtumat yleiseen tietoon, min-kä toivotaan edistävän työsuoje-lua ja palvelevan muitakin osas-toja kuin sitä, millä vaaratilanne on sattunut.”

VAARATILANTEITA TEHDASALUEEN LIIKENTEESSÄ

Notes-sovelluksen käyttöönoton

jälkeen on Kymillä tehty (elo-kuun puoliväliin mennessä) kymmenen ilmoitusta vaaratilan-teista. Suurin osa sattuneista läheltä piti -tilanteista liittyy tehdasalueella liikkumiseen. “Vaara-tilanneilmoituksen tuloksena voidaan pohtia esimerkiksi uusia liikennejärjestelyjä”, sanoo Sep-pänen.

“Vaaratilanneilmoituksia voi täydentää jälkeensä, kun tapahtumia ja siihen johtaneita syitä on pohdittu. Syyllisiä tähän tässä ei olla hakemassa, vaan nimenomaan minimoimassa riskejä.”

Mira Seppänen huomauttaa vielä, että ilmoituksen tekijä ei välttämättä ole sama henkilö, jolle vaaratilanne on tapahtunut. “Ihminen on tyypillisesti sellainen, että omia virheitä ei myönnetä, eikä sillä merkitystä olekaan, kenelle vaaratilanne on tapahtunut. Pääasia on, että jokainen otaa vastuun omasta ja työtoverinsa turvallisuudesta.”

Kymillä otetaan vuodenvaihteessa käyttöön myös konsernin notes-sovellus tapaturmailmoituksista. Sovellusta on uudistettu siten, että tiedoista ei käy ilmi, kenelle tapaturma on sattunut.

Tutustumiskierros alkaa tehtaan puukentältä.

VOIKKAAN TEHTAAN AVOIMISSA OVISSA ENNÄTYSMÄÄRÄ VIERAILIJOITA

Paperinvalmistus kiinnostaa

Paperinvalmistuksen saloihin kävi tänä kesänä tutustumassa ennätysmäiset yli 400 ihmistä. Satunnainen vierailija yllättyy useimmiten tehdasalueen siisteydestä ja siitä, että työntekijöitä ei loppujen lopuksi olekaan niin paljon kuin kuvitellaan.

Santtu Aitala (vas.) opasti kesän aikana vierailijoita yhdessä viiden muun tehdasoppaan kanssa.

Valtavat konehallit ja koneet tekevät vaikutuksen.

Maiju Salonen (oik.) kävi tätinsä Irene Niemelän kanssa tutustumassa äidin ja isän työpaikkaan.

Voikkaan tehtaan avoimista ovista vastaava **Tiina Laine** on erittäin tyytyväinen kesän kävijämäärään. ”Tämän kesän kävijämäärät ylittivät reippaasti edellisvuosien kävijäennätykset. Tarkkaa syytä suureen kiinnostukseen en tiedä, ehkä aika oli nyt vaan otollinen”, kertoo Voikkaan asiakaspalveluosastolla työskentelevä Laine.

Yhteensä avoimia ovia järjestettiin kesän aikana seitsemän kertaa. Ensimmäisen kerran ovet avattiin kesäkuun lopussa ja viimeinen vierailupäivä järjestettiin elokuun puolivälissä.

Tutustumiskierrokset aloitettiin Mansongista, jossa ryhmille kerrottiin tehtaan historiasta ja nykypäivästä sekä näytettiin paperinvalmistuksesta kertova video. Tämän jälkeen siirryttiin puukentälle, jonka jälkeen katsastettiin kuorimon toiminta. Kierroksen lopuksi ryhmät kävivät tutustumassa paperinvalmistukseen PK 18:lla.

Kierroksilla oli mukana keskimäärin kuutisenkymmentä vierasta, ja parhaimmillaan yhdelle kierrokselle ilmaantui yli 120 ihmistä. Siitäkin kerrasta selvittiin kunnialla – tosin pienin erikoisjärjestelyin.

”Meillä oli sillä kertaa tehdaskierroksella mukana megafoni, muuten kaikki eivät olisi millään kuulleet mitä opas kertoo. Mukana oli myös tuuria, sillä ryhmässä sattui juuri silloin olemaan yksi lomalla ollut tehdasopas, joka tuli meille kolmanneksi oppaaksi”, kertoo Tiina Laine.

TEHDASHALLIEN SUURI KOKO YLLÄTTÄÄ

Laineen lisäksi tehdasoppaina toimivat tänä kesänä **Mirva Salo, Santtu Aitala, Johanna Käähä, Tiina Lakimo** sekä **Anne Pelli**. Yhdellä kierroksella

oli aina mukana kaksi opasta, jotta ryhmä voitiin tarvittaessa jakaa kahteen osaan.

Santtu Aitalan mukaan ensimmäistä kertaa paperitehtaanseen tutustuva ihminen yllättyi yleensä kolmesta eri seikasta.

”Ensinnäkin tehdashallien valtavan suuri koko yllättää ensimmäistä kertaa tehtaalla vierailevan. Lisäksi työntekijöiden vähyys ja tehdasalueen yleinen siisteys ovat monelle yllättäviä seikkoja”, kertoo Aitala.

Tehtasoppaille satelee välillä melko haastaviakin kysymyksiä, mutta onneksi nippelitietoa on mahdollista kysellä paikan päällä olevilta ammattimiehiltä. Tiina Laine kiitteleekin työntekijöiden erittäin positiivista suhtautumista vierailijoita kohtaan.

”Kysymyksiimme on aina vastattu mielellään ja mitään negatiivista palautetta ei ole tullut. Minusta tuntuu, että vierailuryhmän saapuminen on mukavaa vaihtelua myös työntekijöille.”

MAIJU TUTUSTUI ÄIDIN JA ISÄN TYÖPAIKKAAN

Maiju Salonen oli avoimissa ovissa tätinsä **Irene Niemelän** kanssa. Irene oli tutustumassa tehtaaseen jo toista kertaa, mutta Maijulle tehdaskierros oli ensimmäinen. Molempien mielestä kierros vaikutti tosi mukavalta.

”Oli ihan kivaa päästä tutustumaan tehtaaseen, siellä oli paljon kiinnostavia juttuja”, totesi Maiju heti kierroksen jälkeen. ”Melu oli tosin välillä aika kova.”

Vaikka Maiju pääsi nyt tutustumaan tehtaaseen ensimmäistä kertaa, on paikka hänelle muuten tuttu.

”Minun äiti ja isä ovat kummatkin töissä täällä, joten tiedän kyllä aika paljon tehtaasta entuudestaan.”

Johtaja Eero Niinikoski puhui teollisuusperinteen puolesta Kymenlaakson maakuntapäivillä

Teollisuusperinteelle kuuluisi isompi osa suomalaisen identiteetissä

Teollistuminen ja siihen liittyvä perinne ei ole saanut sille kuuluvaa asemaa suomalaisessa identiteetissä agraariperinteen rinnalla. Suomen lähes tuhannesta erilaisesta museosta vain harva kertoo maamme teollistumisesta ja siihen liittyneistä monitahoisista yhteiskunnallisista muutoksista”, totesi johtaja **Eero Niinikoski** Kymenlaakson kolmansilla maakuntapäivillä Kuusankoskella elokuussa.

Niinikoski muistutti, että varsinainen lähtölaulus teollisen perinnön suojelussa Suomessa oli Verlan puuhiomon ja pahvitehtaan museointi 1970-luvun alussa. Valtakunnalliseksi keskustelunaiheeksi teollisuusperinteeseen liittyvät kysymykset nousivat vuonna 1977, jolloin Tampereella käytiin Verkatehtaan rakennussuojelukiista. Mainitun tapauksen herättämänä museoviranomaiset ryhtyivät laatimaan perusselvityksiä maamme kulttuurihistoriallisesti arvokkaista teollisuusympäristöistä.

Niinikoski muistutti museoviraston todenneen, että rautaruukkeja lukuunottamatta teollisuusperinnön eri sektoreiden suojelutilanne ei ole erityisen hyvä. Ainuttakaan sahakokonaisuutta ei ole suojeltu, tiiliteollisuuden rakennusperintö on häviämässä ja viimeiset kaivokset lopettamassa toimintaansa.

Paperiteollisuuden puolella tilanne on parempi, sillä metsäteollisuus ja museovirasto ovat usean vuoden ajan tehneet yhteistyötä rakennuskantansa inventoinnissa. Arvokkaimmat kohteet on määritelty ja sovittu menettelytavoista muutostilanteissa. UPM-Kymmene, jonka rakennuskanta 84 kunnassa lieinee laajin ja monipuolisin, valmistelee parhaillaan omaa inventointiaan ja sen jatkotoimia.

Todettuaan ”uusien Verloja” syntyvän vain hyvin vähän muistutti Niinikoski nykyään olevan tiedossa lukuisia esimerkkejä vanhojen teollisuuskiinteistöjen uuskäytöstä. Paras vaihtoehto on kuitenkin säilyttää ne siinä käytössä, mihin ne on rakennettu. Esimerkiksi **Viljo Rewellin** vuonna 1955 Hyvon Kudeneule Oy:lle suunnitellut tehdasrakennukset on kunnostettu ranskalaisen Cebal-Printalin pakkaustarviketehtaan si.

”Teollinen perinne on aivan selkeästi maakuntamme positiivinen ja kasvava voimavara. Eräs keino kehittämistyössä voisi olla järjestää teollisuushistoriallisia teemamatkailureittejä. Yhtenä teemana voisi olla paperi ja sen raaka-aineet. Vähän hyödynnettyjä ovat lasiteollisuus, metalliteollisuus, energian-

Jatkuu sivulla 39.

UPM-Kymmenen mestari-metsuri Esa Tumelius nappasi moottorisahauksen SM-kullan, vaikka saha sai välillä niellä kangasta, kun kilpailijan numerolapun nyöri tarttui työvälineen vauhtipyörään. Elokuun alussa Tumelius voitti vielä PM-kultaa henkilökohtaisen ja joukkueitalin muodossa.

Metsuri Esa Tumeliuksella on tänä kesänä ollut kunto kohdallaan. Mies on sahanut voittoon kolmessa tärkeimmässä metsurikilpailussa ja vei suvereenisti voiton myös SM-kilpailuissa, jotka järjestettiin kesäheinäkuun vaihteessa Varkaudessa ja Lustossa. Elokuun alussa Esa Tumelius vielä sahasi itselleen kultaa moottorisahauksen PM-kilpailuissa Kuopiossa. Hän kuului myös kolmimiehiseen Suomen joukkueeseen, - joka sekkin sai joukkuekultaa.

ESA TUMELIUS VOITTI KOLMANNEN SM-KULTANSA
JA LISÄKSI PM-MESTARUUDEN

Voittajametsurin tärkein työkalu on hyvät hermot

Mestari-metsurin tärkein työkalu ei suinkaan ole moottorisaha, vaan voiton tuovat hyvät hermot. Suomenmestaruuden jo kahdesti aikaisemminkin voittanut elimäkeläinen Esa Tumelius hallitsi omansa tänä vuonna SM-kisoissa täydellisesti, vaikka kilpailussa vaatteisiin kiinnitetyn numerolapun nauha kiertyi sahan vauhtipyörään jäädessä kiinni sylinterin ripoihin. "Puolet numerolapusta katosi silmänräpäyksessä, mutta kun saha kerran jaksoi käydä, jatkoin tehtävän suorittamista. Kyllä se säikäytti ja antoi opetuksen",

myöntää Tumelius.

Vahinko sattui tehtävässä, jossa 50 metrin pituisesta rungosta piti sahata 30 oksaa. Vaikka Tumeliuksen saha sai puun lisäksi niellä kangasta, kului tehtävän suorittamiseen vaivaiset 25 sekuntia. Oksantyngistä rangaistiin virhepisteillä.

HERMOJEN LISÄKSI TARVITAAN VAIN TAITOA

Hermojen hallinnan lisäksi hyvältä metsurilta vaaditaan vain taitoa, sillä välineurheilusta ei ole kysymys. Valmistajan

merkki sahan kyljessä ei tuo voittoa kenellekään. "Viiden tehtävän suorittamiseen on aikaa viisi minuuttia, joista kaatoon kuluu kolme. Se tarkoittaa, että kunkin neljän tehtävän suorittamiseen on käytettävissä aikaa 15–25 sekuntia", Tumelius selvittää SM-kisan kulkua.

Helpolla ei voitto silti tule mestarillekaan. Kaksipäiväinen kilpailu on melkoinen henkinen koetus. "Jokaisella kilpailijalla on omat rituaalinsa ennen kisa. Itse pyrin rauhoittumaan henkisesti ja sitten muutamaa minuuttia ennen kilpailun alkua

haen sitä kisasemppiä ja käyn ajatuksissani tehtävät läpi.”

“Tässä lajissa ei millään pärjää, ellei harjoittele. Ahkera harjoittelu on menestymisen edellytys, sillä kilpailijoiden taso on vuosien varrella huomasti nousut. Suomenmestaruudesta kilpaili tälläkin kertaa 28 metsuria ja jokaisella oli mahdollisuus voittaa.”

Suomenmestaruuden lisäksi Esa Tumeliuksen plakkarissa on tältä kesältä voitot UPM-Kymmenen mestaruuskisoista ja Enson kutsukilpailusta. 11 vuotta kilpailuja kiertäneellä Tumeliuksella on lisäksi neljä Tehdaspuun mestaruutta ja menestystä on tullut myös kansainvälisellä tasolla. PM-kisoissa Tanskassa heltisi muutama vuosi sitten toinen sija, voitto tuli vasta nyt. Tumelius päihitti toiseksi sijoittuneen norjalaisen kilpakumppaninsa 30 pisteellä.

Osakilpailuista hän voitti alta-päältä sahausken ja tarkkuuskatkaisun. Muita osakilpailulajeja olivat muun muassa teräketjunvaihto, puun kaato ja oksien karsinta.

METSÄMIES ON METSÄNHOITAJA

Parikymmentä vuotta metsurina työskennellyt Esa Tumelius ajautui aikoinaan itse alalle sattumalta,

kun naapurissa tarvittiin puunkaatajaa. “Vasta armeijasta tulleena minulla ei ollut kummempaakaan ja tiesin, miten sahan saa käyntiin”, hän muistelee ammatinvalintaansa. Sattuma osui oikeaan: töitä on riittänyt ja Tumelius on viihtynyt ammatissaan hyvin. UPM-Kymmene on työllistänyt Tumeliusta viimeiset 15 vuotta.

“Työ on ilman muuta muuttunut. Nykyisin se on leimallisesti metsänhoitoa ja metsurin pitää hallita monta lajia: pienten metsien ensiharvennukset, ison puun kaadot, ylispuut ja raivaukset. Lisäksi työkonemat kehittyvät. Metsämiehet ovat ennenkin hoitaneet metsänsä, mutta nykyisin

luontoarvoihin kiinnitetään huomiota entistä enemmän. Sen vuoksi meitä metsureita jatkuvasti kurssitetaan.”

Viime vuosien ja vuosikymmenien kehityksen seurauksena metsureiden määrä on vähentynyt, mikä taas merkitsee työmatkojen pitenemistä niillä, jotka vielä ammatissa ovat. Esa Tumeliuksenkin työmaalle saattaa matkaa kertyä 50 kilometriä.

“Mitä työntekoon tulee, niin en minä tällaisilla meriiteillä ratsasta”, tuumaa Tumelius ajatukseseen, että näin menestynyttä metsuria työnantaja ei kai hevin pois laske. “Työssä teen hommat, jotka kuuluukin tehdä”, hän kuittaa.

Työnantajalla on kuitenkin osuutensa menestykseen. “Työnantajalle täysi tunnustus: se on järjestänyt minulle mahdollisuuden harjoitella ja on osallistunut myös kilpailutoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin. Erityisesti harjoittelumahdollisuus on ollut minulle erittäin iso etu”, Tumelius sanoo.

Vaikka metsurit kilpailuissa mittelevät muun muassa nopeudessa, muistuttaa Tumelius, että jokainen moottorisahan käyttäjä tarvitsee aina varusteikseen turvakengät ja turvahousut, muiden suojeleminen ohella. “Moottorisaha on sellainen väline, että jos se lipsahtaa, voivat seuraukset olla kohtalokkaat”, sanoo metsuri Tumelius.

“Puolet numerolapusta katosi silmänräpäyksessä, mutta kun saha kerran jaksoi käydä, jatkoin tehtävän suorittamista.”

Savottatyömaa on kesäajan
työllistänyt myös savitaipale-
laisen metsäkoneenhoitaja
Ahti Hirven.

Savitaipaleen
Kuolimolla on tänä
kesänä tehty töitä
poikkeuksellisella
työmaalla. Kuolimon
kahdeksassa saarella
on nimittäin
meneillään
saarisavotta.

KUOLIMOLLA saarisavotassa

Viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana kypsynyt sato korjataan talteen ennen syksyn pakkasia. Savottaa suunniteltiin vanhanajan pakkastalvea odotellen muutamia vuosia. Jääteitä pitkin puutavara-autot olisivat päässeet noutamaan puut suoraa saarista. Sen verran tuntuu ilmasto kuitenkin lämmenneen, ettei metrin paksuista teräsjäätä enää kannattanut jäädä moneksi vuodeksi odottelemaan. Oli tehtävä uudet suunnitelmat.

“Aluksi savottaa kaavailtiin viiteen saareen, mutta saariluku kasvoi kahdeksaan ja puuta täältä kertyy noin 17–18 000 kuutiota”, kertoo numeroita **Riina Haiko**, savottatöiden johtaja, kiskaisten samalla tottuneesti perämööttöriin narusta. “Onneksi ne hankkivat tänne tällaisen pienemmän ja helppokäyttöisen perämööttöriin”, hän mutisee pelastusliivin sisältä ja ohjaa veneen selälle.

Vihreisiin metsävehkeisiin pukeutuneella pisamakasvoisella Riinalla roikkuu UPM:n lippiksen alta punainen poninhäntä. Vasta metsätalousinsinööriksi Mikkelin ammattikorkeakoulusta valmistunut 24-vuotias Riina palkattiin keväällä projektia johtamaan. Edellisenä päivänäkin työmaalla oli käynyt toimittaja, ja muun muassa tällaisia vierailuja varten on työnjohtajalta löydyttävä aikaa. “Sitä paitsi minä tykkään olla ihmisten kanssa ja kerron töistä mielelläni. Se on tämän työn parhaita puolia, että tapaa paljon ihmisiä.”

Hyvä kesä on suosinut savottatyöläisiä, vaikka hetkittäin on ollut liiankin kuuma. Silloin on onneksi ollut järvi lähellä. Tänäpä näyttää siltä, että sade voi tulla minä hetkenä hyvänsä, mutta ilma on vieläkin lämmin.

NIPPULALLA SAARESTA TOISEEN

”Kieltämättä, kun kesällä aurinko paistoi ja vesilinnut räpiköivät veneen vieressä samalla kun söin eväitä, tuntui ammatinvalinta nappiin osuneelta”, Riina hymyilee. “Toisaalta välillä, kun opiskeluaikana on yksin raahustanut metsässä polvenkorkeissa lumihangessa, pakkasella ja eksoyksissä, on tullut itseltään tiedusteltua, että mitä ihmettä minä täällä teen.”

Riina Haiko on selvästi ylpeä ensimmäisestä työmaastaan, ja miksi ei olisi. Saarivotta on kokeneemmallekin työnjohtajalle poikkeuksellinen työmaa, ja toistaiseksi kaikki on mennyt hyvin.

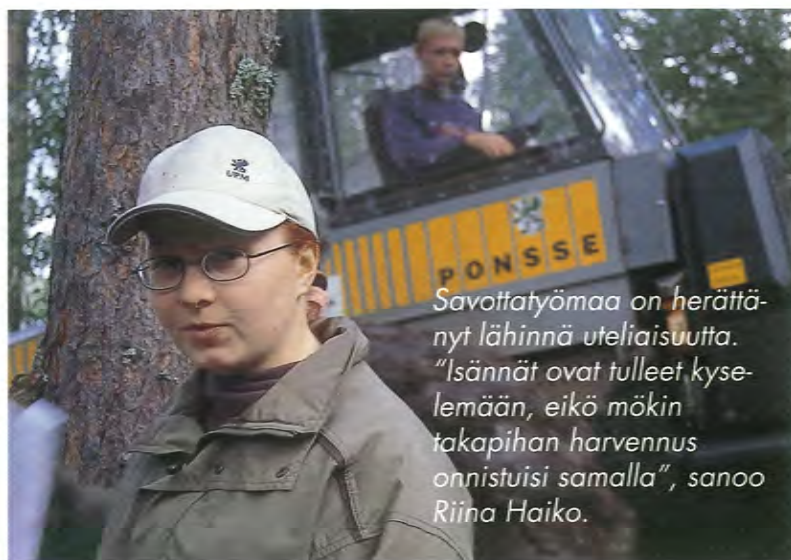
Kuolimo-projektin suunnittelu aloitettiin viime syksynä. “Toukokuussa tuotiin tarvittava kalusto eli nippula, proomu ja hinaaja Kuolimolle maantiekuljetuksena. Nippula on veden päällä kelluva lastauslaituri, jolle ajokoneet tuovat lastin ja josta se siirretään proomulle. Hinaajan työntämän nippulan päällä kuljetetaan myös ajokoneet ja hakkuukone eli *moto* saaresta toiseen. Nippulan ollessa sidottuna rantaan, työntää hinaaja proomua, jonka päällä valmiit pöllit vieään Orrain lastauspaikalle.”

Siellä rekat pääsevät ajamaan aivan rantaan. Savottatyömaalta lähtee päivässä puuta viidestä kuuteen rekkakuormallista. Niinpä myös Orrain maantietä piti parantaa. “Periaatteena oli, että tie ei työmaan loppumisen jälkeen olisi ainakaan yhtään huonommassa kunnossa kuin töiden alkaessa. Mieluummin se jätetään alkuperäistä parempaan kuntoon”, sanoo Riina Haiko. Kaikkiaan puuta Orrain lastauspaikalta työmaan aikana kuljetetaan 350–400 autokuormallista.

Hinaaja tuo valmiit pöllit Orrain lastauspaikalle, jossa rekat pääsevät ajamaan aivan rantaan. Puuta lähtee päivässä 5–6 rekkakuormallista.

Kuolimo on kivikkoinen järvi, eikä sillä ollut valmiita vesireittejä. Tarpeeksi syvät reitit löydettiin paikallisen väen avustuksella.

Savottatyömaa on herättänyt lähinnä uteliaisuutta. “Isännät ovat tulleet kyselemään, eikö mökin takapihan harvennus onnistuisi samalla”, sanoo Riina Haiko.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Jatkoa edelliseltä sivulta.

ASUMISTA HINAAJASSA

Riina ohjaa veneen Paassalon saaren rantaan, nippulan viereen. Perässä kaartaa hinaaja työntäen edellään tyhjää proomua. “Kapteeni”, 23-vuotias yrittäjä **Ville Melkko** apumiehensä **Antti Tarhosen** kanssa on juuri vienyt päivän toisen puulastin autonlastauspaikalle. Muutaman kymmenen metrin päässä nippulasta molemmin puolin sijaitsee mökki. Toisen mökin isäntä käväisee vaihtamassa savottatyöläisten kanssa muutaman sanan ja lähtee sitten veneilemään.

Kesä järvellä, puuta kuljettavan hinaajan ruorissa kuulostaa rennolta hommalta. Järvi kimmeltää, metsä tuoksuu ja pinta rusketuu, - vai? “Nooh, miten sen nyt sanoisi. Ei ole paljon huvittanut viikonloppuisin enää veneillä”, muotoilevat pavunruskea Ville ja tuuhean kesäparran kasvattanut Antti. “Kolmenkymmenen asteen helteillä hinaajan hytissä on aika lämmin”, huomauttaa Ville. Asuinneliöitäkään ei liiemmin ole, pojat nimittäin viettävät hinaajassa koko työviikon.

Kuolimo on kivikkoisen järvi, jolla ei ollut valmiita vesireittejä. “Paikallistuntemusta käytettiin hyväksi, eli lautan pojat ajeluttivat paikallista väkeä ja kyselivät reitit. Proomu vaatii lastissa ollessaan 1,8 metriä syvän veden ja leveyttä pitää olla kahdeksan metriä. Jokaiselle saartenväliselle väylälle ei siis ole asiaa”, Riina selvittää.

“Paikallisilta on kyselty, mutta itse ne vedet on lopunperin tutkittava. Jos ajaa kiville, ei siitä oikein voi ruveta ketään toista syyttämään. Ja koneita nippulan päällä kuljetellessa on mentävä varoen. Muuten pääsee aika nopeasti iltautuisiin”, virnuilevat Ville ja apumies Antti.

Ville ryhtyi yrittäjäksi isänsä

ja setänsä kanssa, vaikka opinnot Kotkan merenkulkuoppilaitoksesta olivat vielä kesken. Koulu sai jäädä, kun eräänä syksynä ei puukuljetuksille herunut koulusta kuukauden jatkoaikaa. “Ryhdyin sitten velanmaksajaksi ja koulu jäi”, kertoo Ville. “Isä ja setä hankkivat hinaajan alunperin virkistyskäyttöön. Sitten he alkoivat rakentaa proomua, kun alkoi tulla kyselyjä, voisiko hinaajalla kuljetella kesämökkejä saaristoon. Puuyhtiötkin kiinnostuivat hankkeesta ja niistä alkoi ilmestyä pomvoja kyselemään kantavuuksia.” Niin perustettiin Vesistöurakointi Säänävä.

“Jossakin saunaillassa se idea kai saatiin, että tehdään vähän aikaa mökkikeikkoja ja tienataan niillä nosturirahat. Nyt sitten tehdäänkin pitkää päivää. Kuljetuksia tehdään jo kahdeksatta kesää. Muut asiat on jätettävä kokonaan taka-alalle. Onneksi viikonloput on sentään saanut pitää vapaata, koska mökkiläisiä ei ole viikonloppuisin haluttu häiritä”, Ville juttelee. “Vaikka hinaaja ei kyllä paljon meteliä pidä, se kulkee yllättävänkin hiljaisesti.”

... JA KESÄKUUSSA ALKOIVAT TYÖT

Päivä alkaa olla puolessa ja koneja motokukset suuntaavat alumiinibusterinsa kohti Savitaipaletta. Ruokatunnin aika. Riinan kanssa juttelua jatketaan naapurimökin rappusilla.

Konekuskin vähän aikaisemmin antama ennuste, että iltpäivällä paistaa aurinko, näyttää pitävän kutinsa. Aurinko lämmittää jo ja kumisaappaat hiostavat varpaita. Vesi liplattaa ja pikkulinnut sirkuttavat rantapuistikossa. Kesän toimistossa viettäneiden toimittajan ajatukset uhkaavat purjehtia järvenselälle, mutta Riina ei onneksi eksy aiheesta.

“Urakoitsijoilta pyydettiin tar-

jouksia, ne valittiin ja kesäkuussa sitten aloitettiin työt. Alussa pidettiin hitaampaa tahtia ja vähän tunnusteltiin, koska touhu oli kaikille uutta. Esimerkiksi veneitä piti työmiesten käyttöön hankkia lisää. Porukka tekee pitkää päivää, varhaisesta aamusta iltaseitsemään, käyden välillä mantereella tunnin-puolentoista ruokatunnilla. Saarissa työ on sen verran yksinäistä, että on hyvä päästä välillä näkemään muita ihmisiä. Metsureille, ajokoneen kuljettajille ja motokuskeille on oltava omat veneet. Moto on usein eri saarella kuin ajokone, koska se työskentelee aina askeleen edellä.”

“Tänään onkin ensimmäinen päivä, kun moto pitää taukoa. Kuljetukset ovat toista viikkoa jäljessä, eli nyt ei puuta muutama päivään kaadeta vaan annetaan ajokoneille aikaa, jotta ne saavat moton etumatkan kirittyä”, huomauttaa Riina.

Savotan saarista kolme sijaitsee toisella puolella järvenselkää, loput viisi lähellä toisiaan. “Työt aloitettiin kauimmaisissa saarissa Isonselän toisella puolen. Proomun pojat tekivät silloin todella pitkää päivää. Ajomatkat lastauspaikalle kestivät useita tunteja ja lastaukseenkin kuluu aikaa. Jos toinen lastasi, sai toinen vähän aikaa nukkua”, kuvailee Riina.

Tämän projektin kaltaista työmaata ei Kuolimolla ole aikaisemmin ollut. Menneinä vuosina isännät ovat talvisaikaan itse kaataneet saarista puut, jotka hevosella tai traktorilla on vedetty jään yli, tai yhtiöt ovat tehneet jäätien. “Ei tämä työmaa suurta voittoa yhtiölle tuo, mutta kyllä sen on laskettu juuri kannattavan”, Riina uumoilee. “Ja onhan tämä sellaista suhdetyötä. Pidetään huolta siitä, että saarimetsänomistajatkin saavat metsästään tuloja”, hän huomauttaa.

Yhteensä savottatyömaa työllistää yhdeksän henkeä. Heinä-

kuusta lähtien mukana on ollut kaksi metsuria. “He tekevät vanerikoivut, ylispuiden poistot taimikoilta ja muut hankalat paikat, joihin koneilla ei pääse. Myös tarkkuutta vaativat puunkaadot mökkien ympäriltä kuuluvat metsureille.”

Savotan puut tulevat pääasiasa yksityisistä metsistä, osa on kunnan ja seurakunnan maita ja osa Antti Matikka Säätiön. Yhtään toista suurempaa metsänomistajaa ei joukossa ole, omistus jakautuu tasaisesti osapuolten kesken.

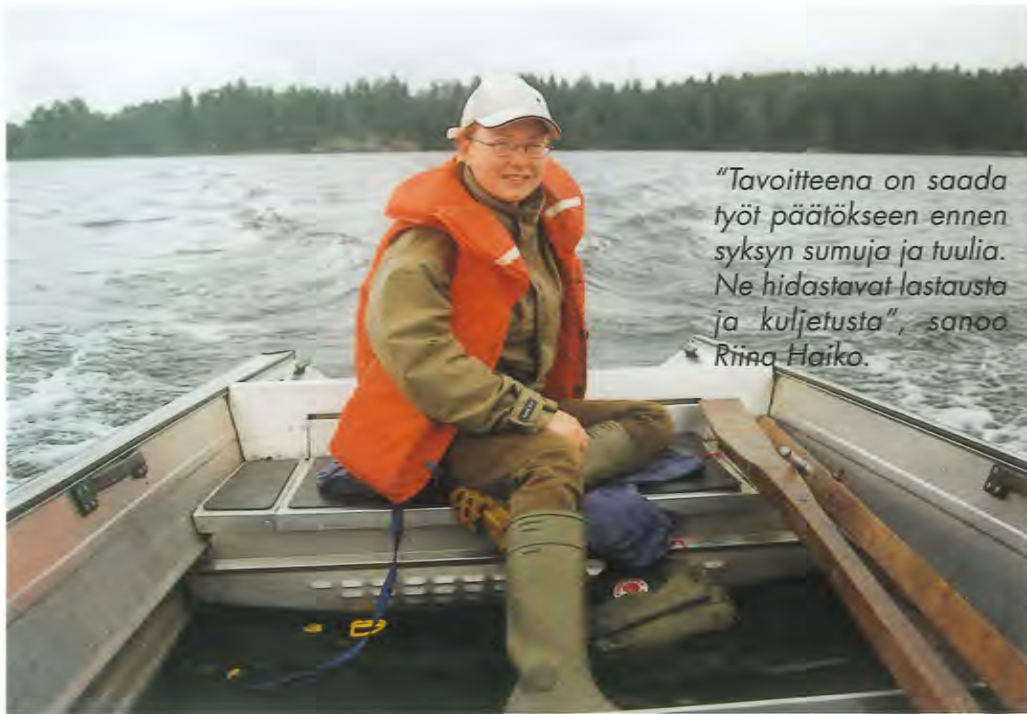
TYÖT VALMIIKSI ENNEN SYKSYN SUMUJA

“Asukkaita ja mökkiläisiä ei haluta häiritä yhtään enempiä, kuin on pakko. Tämä on melkoisen täyteen rakennettua rantaa. Pelkästään näissä saarissa, joissa savottaa tehdään, on kesämökkejä useita kymmeniä. Lähimmille mökkiläisille on tiedotettu etukäteen töiden alkamisesta ja aika-tauluista, sekä annettu yhteystiedot. Olemme halunneet korostaa yhteistyötä ja avoimuutta. Jos mitä mielessä on ollut, meihin on voinut ottaa yhteyttä”.

Savottatyömaa onkin herättänyt lähinnä uteliaisuutta. “Isännät ovat tulleet kyselemään, eikö mökin takapihan harvennus onnistuisi samalla, eli mökkipuutakin on tullut.”

Työt ovat jatkuneet keskeytyksittä toukokuusta lähtien. “Sahoilla ja tehtailla on oltu reiluja. Vaikka puuntarvetta ei olisi ollut, olemme täältä saaneet toimittaa puut samantien eteenpäin. Mitään välivarastoa meillä ei ole ja Orrain lastauspaikalle ei puupinoja mahdu. Tavara pitää saada lähemmään, ei sitä tuholaisenkaan takia voi pitkään seisottaa.”

Ainoa moite on tullut lastausmelusta Orrain lastauspaikalla. “Silloin ilmeisesti olivat lastan-

”Tavoitteena on saada työt päätökseen ennen syksyn sumuja ja tuulia. Ne hidastavat lastausta ja kuljetusta”, sanoo Riina Haiko.

neet päivän viimeisen kuorman aika myöhään ja vettä pitkinhän ääni kiirii kauas. Mutta se on aina negatiivinen kommentti, joka meille on näistä töistä tullut.”

Tavoitteena on saada savotta päätökseen syyskuun puolivälissä. ”Siinä vaiheessa, kun rupeaa olemaan pakkasta sen verran, että nippulan kansi jäätyy, on ajokoneella hankala mennä siihen liukastelemaan. Syksyllä työntekoa hankaloittavat myös sumu ja tuuli. Se hidastaa heti niin lastausta kuin kuljetustakin.”

Hakkuun ja ajon päätyttyä alkavat maanmuokkaustyöt, jotka hoitaa leimikotkin tehnyt Savitaiपालeen Metsänhoitoyhdistys. Kivennäismaa käännetään esiin, jotta uusi puusukupolvi pääsee kasvun alkuun tukehtumatta aluskasvillisuuteen.

NAINEN TULI METSÄÄN

Nykyisin Lemillä asuva Riina Haiko on kotoisin Voikkaalta. Ylioppilaaksi hän kirjoitti 1996 ja kun oli kesät ollut paperitehtaalla töissä, oli hänellä herännyt mielenkiinto metsäopintoja kohtaan.

Opiskelupaikka irtosi ensiyrittämällä yhden ulkomailla vietetyn välivuoden jälkeen. Lähipiirissä Riinan ammatinvalinta ei ole herättänyt suurtakaan kummastelua. Suvussa on metsäihmisiä jo ennestään. ”Vaatiihan tämä tiettyä asennetta. Ei minun ystävättäristäni monikaan metsään sopisi ja tuskin haluaisikaan!”

”Minun ei ole enää tarvinnut törmätä ennakkoluuloihin, jotka elivät voimakkaina vielä parikymmentä vuotta sitten. Metsä on perinteisesti ollut miesten valtakuntaa, josta naiset eivät sukupuolensa perusteella ole voineet ymmärtää yhtään mitään. Naisten tuloa alalle suorastaan vastustettiin, mutta nyt meitä jo on ja miehetkin pitävät sitä myönteisenä.”

”Esimerkiksi moto-kuskina pärjäisi tutkimusten mukaan nainen miestä paremmin. Koneen ohjaamisessa nimittäin kysytään sorminäppäryyttä.”

”Mutta ei metsäala kokonaan saa naisistua. Kolmasosa naisia tuntuisi hyvältä suhteelta. Jokaisessa tiimissä pitäisi olla yksi nainen, kyllähän se miehiä virkistää”, Riina vitsailee.

Hän huomauttaa, että puuta ostettaessa sukupuolesta voi olla etua. ”Helsinkiläisen, miehensä tai vanhempiensa metsät perineen leskirouvan kanssa on osattava käyttäytyä ja keskustella tilanteen edellyttämällä tavalla. Ei joka paikkaan sovi lompisia saappaat jalassa kyselemään, että ’Myytkö mettää?’”, tuumii Riina. Neljännes metsänomistajista alkaa nimittäin olla naisia ja heistä puolet eläkkeellä.

Yksi syy metsäomistuksen naisettumiselle on naisten pidempi elinikä. Muutenkin perinnönjaoissa osansa metsästä ottavat niin pojat kuin tytötkin. Ei metsässä raivaussahan kanssa vastaan kävelevä nainen ole enää mikään ihme. Toimistotyössä olevalle ihmiselle metsänhoito on epäilemättä ihan rentouttavaa vaihtelua. Riina huomauttaa vielä, että naismetsänomistajat ovat usein koulutetumpia kuin miespuoliset.

NIERIÄÄ JA NATURAA

”Ympäristöarvot on täällä käyty moneen kertaan läpi. Lähellä on Natura 2000 -alueita, nieriää

asustaa syvimmissä vesissä... Lisäksi on metsänhoitoyhdistyksen kanssa pohdittu savotan vaikutuksia maisemaan. Eli jos tästä haketaan, miten se vaikuttaa maisemaan, kun sitä katsotaan kolmen kilometrin päästä järven selältä? Yksi muutos on tällaisten näkökohtien takia työsuunnitelmiin tehtykin”, kertoo Riina.

”Savitaiपालeen Metsänhoitoyhdistys on tehnyt valtaosan leimikoista, UPM-Kymmene hoitaa hakkuut. Tietysti metsänhoitoyhdistyksen kanssa on sitten yhteistyössä käyty läpi muun muassa säästöpuita, reunavyöhykkeitä, hakkuiden rajauksia ja erityiskohteita. Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta on käynyt täällä parikin henkilöä. Tuossa vastapäässä saassa esimerkiksi on vanhojen metsien suojelualue, jonka rajoja on käyty yhdessä läpi. Siellä on rajattu hakkuiden ulkopuolelle metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joissa elää pääasiassa pieneliöstöä eli koppiksia ja matoja.”

”Kaikenlaisia hakkuuta on näihin hehtaareihin mahtunut: uudistushakkuuta, ensiharvennushakkuuta, maisemallista harvennusta, siemenpuuhakkuuta ja ylispuun poistoja. Saarten metsät taitavat olla kaikki luontaisesti syntyneitä. Hakkuut tuottavatkin tärkeitä kotimaisia puolajajeja: kuusta, mäntyä, koivua ja haapaa”, luettelee Riina.

Tällä välin on jo lähdetty saaresta, lukittu vene ketjulla rantapuihin ja ajellaan autolla takaisin konttorille. ”Kyllähän se välillä harmittaa, kun saa kaikki päivät kulkea mettävehkeissä. Ihmettelevät varmasti jo lähikaupassakin minut nähdessään, että eikö tuokin voisi joskus esiintyä vähän siistimmässä tamineissa”, tuskaillee nuori metsätalousinsinööri vihreässä univormussaan, joka sopii kyllä punaiseen tukkaan ihan hyvin.

Golfin saloihin harjoittelijat pääsivät tutustumaan heti heinäkuun alussa Eerolassa järjestetyssä golfillassa. Illan isäntänä toimi **Anssi Pälvisalo** Kymiltä ja golfin perusnikseistä kertoi Koskigolfin pro **Antti-Pekka Kaarna** **Tommi Hentun** näyttävässä esimerkkiä erilaisista lyönneistä.

Jokainen mukana ollut pääsi myös itse kokeilemaan miten lyönnit onnistuvat.

Illan päätteeksi järjestetyn putauskisan palkintosijat menivät kaikki Kymen harjoittelijoille. Kisan voitti **Marko Sundqvist** selulta, toiseksi sijoittui **Satu Kuutunen** tutkimuksesta ja kolmanneksi tuli **Heli Lonka** talousosastolta.

Heinäkuun loppupuolella matkattiin puolestaan kesäretkelle Valkealan Kuutinkololle. Saunomisen ja uimisen ohessa kisailtiin luontopolulla, kokeiltiin vaijerikävelyä sekä testattiin luottamusta kaatumalla kivetä työkaverien kannatteleman verkon päälle. Tarjolla oli myös erittäin maukasta ruokaa, josta kuuluu kiitokset Kuutinkolon taitaville emännille.

Elokuun alussa järjestettiin perinteinen Voikkaan ja Kymen harjoittelijoiden välinen jalkapallo-ottelu Voikkaan pallokentällä. Vaikka Kymi oli voittanut kolme edellistä kohtaamista, ei tämänvuotinen Voikkaan joukkue antanut menneiden vaikuttaa vaan voitti ottelun lukemin 7-0. Kymi kuitenkin taisteli reilusti, ja paremmalla tuurilla lopputulos olisi voinut olla paljon tasaisempi.

Viimeinen harjoittelijoiden yhteistapahtuma oli elokuun puolivälissä järjestetty Verlan retki. Vanhaan tehtaaseen tutustumisen lisäksi illan mittaan saunottiin, uitiin ja järjestettiin erilaisia kilpailuja.

Kaiken kaikkiaan harjoittelijoiden kesätapahtumat menivät erittäin hienosti. Ohjelmaa oli järjestetty tarpeeksi ja mikä tärkeintä osallistujia riitti joka tapahtumaan ja kaikilla näytti olevan hauskaa. Kiitos kaikille tapahtumien järjestäjille sekä tietysti harjoittelijoille mukavasta kesästä!

Harjoittelijan kesään kuuluu muutakin kuin työtä

Voikkaan ja Kymen kesäharjoittelijoiden kesä ei suinkaan kulunut pelkästään työtä paiksiessa, sillä raadannan oheen oli järjestetty paljon erilaisia oheistapahtumia. Kesän mittaan harjoiteltiin golfia, rentouduttiin saunailloissa sekä miteltiin paremmuudesta tehtaiden välisessä jalkapallo-ottelussa.

Kiinan Changshusta kotoisin oleva **Huang Yafang** kiinnostui Suomesta työskennellessään UPM-Kymmenen Changshun paperitehtaalla. Viime lokakuussa Yafang tuli Suomeen ja aloitti opinnot Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa Kouvolassa, liiketalouden osastolla. Kesän hän on työskennellyt Kymillä sihteerinä.

Suomalaisilta työtovereiltaan Kiinassa Yafang kuuli tarinoita suomalaisista metsistä ja järivistä, saunasta, Lapista ja suomalaisesta iskelmästä. "Suomalaisista artisteista en osaa nimetä ketään, mutta pidän melodioista. Minulla on kokoelmalevy suomalaista musiikkia", kertoo Yafang. Tietysti Yafang oli ennen Suomeen tuloaan kuullut myös suomalaisesta juomaperinteestä. "Tällaiset ystäviltä saamani perustiedot ovatkin auttaneet minua paljon asettuessani Suomeen asumaan".

Yafang suunnittelee viipyvänsä Suomessa vielä ainakin pari vuotta. "Valmistumisen jälkeen aion vielä opiskella kemiaa ja ympäristönsuojeluun liittyviä asioita. Se on siis suunnitelmani, mutta kuka tietää, mitä huomina tuo tullessaan", tuumii pian 26 vuotta täyttävä Yafang. "Tämänhetkinen suunnitelmani on hankkia hyvä koulutus, sen edemmäs en ole asioita miettinyt. Jos minulle kuitenkin tarjoutuu hyvä työpaikka, en aio hukata tilaisuutta ottaa sitä vastaan."

"Kymillä olen työskennellyt usealla eri osastolla, mikä on minusta ollut mukavaa ja hyvin opettavaista. Työtoverini ovat olleet avuliaita", Yafang kiittelee. "Olen samalla yrittänyt opetella suomea, mutta se tuntuu olevan kiinalaiselle hankala kieli..."

INTERNET PARAS UUTISVÄLINE

Perheeseensä Yafang pitää yhteyttä puhelimitse. Kiinan tapahtu-

TEKSTI JA KUVA: KIRSI LAAKSO

Suomalaista iskelmää ja kiinalaista ruokaa

mista saa parhaiten tietoa internetistä. "Netissä surffaamisen lisäksi harrastukseni on musiikin kuuntelu. Pidän myös kiinalaisten ruokien kokkaamisesta ja suomalaiset ystäväni pitävätkin laittamistani ruuista kovasti."

"Itselläni on kaksi nuorempaa sisarusta. Kiinassa on tapana, että lapset asuvat vanhempiensa luona naimisiinmenoonsa asti. Niin tekevät minunkin sisarukseni; he käyvät työssä ja asuvat isäni ja äitini kanssa."

"Juttelen heidän kanssaan usein, koska perhe merkitsee minulle paljon. Voin oleskella ulkomailla vaikka miten pitkään, kunhan vain perheelläni kaikki on kotona hyvin. En ole tavannut heitä tänne tuloni jälkeen. Suunnittelen kuitenkin meneväni kotona käymään joulun tienoilla."

NUORET JUOVAT JA POLTTAVAT LIKAA

Yafangin silmään on pistänyt suomalaisten nuorten tapa juoda ja polttaa. "14–20-vuotiaat nuoret juovat ja polttavat liian paljon. Viikonloppuisin ei voi välttyä näkemästä kaduilla humalaisia poikia ja tyttöjä." Yafangin mielestä tämä on toistaiseksi ollut epämieluisin piirre Suomessa. Yafang kuitenkin huomauttaa, että on samalla vaikuttanut suomalaisten rehellisyydestä ja ystävällisyydestä.

Yafang toteaa vielä, että on hyvin tyytyväinen työpaikkaansa Kymillä. "Haluaisin välittää viestin kollegoilleni kotimaassa. Erityisesti nyt, kun Kymi ja Changshu kuuluvat samaan yksikköön, olemme samaa UPM-perhettä. Eli parhaat terveiset Changshun tehtaan kunnossapito-osastolle, jolla työskentelin", lähettää Yafang.

Johtaja Eero Niinikoski piti juhlapuheen Kuusankosken kaupungin 80-vuotisjuhlassa 18.8.

“Jos muualla kehaistaan, että ‘vaimoni sano’, niin kuusalaisten tokaisee: ‘meidän sano’.”

“Kuusalainen on nopeasti leppyvä tyyppiä ja on pohjimmiltaan sitä mieltä, ettei Kuusaata parempaa paikkaa olekaan, ellei sitten Voikkaa tai Pilkanmaa.”

“Sen haluaisin kuusalaisesta vielä sanoa, ettei häntä voi leuhkaksi moittia, paitsi silloin kun hän kertoo olevansa yhtiöllä töissä.”

“Kuusalainen ei vie roskia jäteastiaan, vaan hän heittää pussin ‘temsteriin.’”

Arvoisa juhlaväki, hyvät kuusankoskelaiset

Kuusankoskesta tuli itsenäisen kunta vuonna 1921. Kyseisenä vuonna tapahtuu muutakin merkittävää: Suomi ja Neuvosto-Venäjä solmivat diplomaattisuhteet, Ahvenanmaan kysymys ratkaistaan Kansainliitossa, Suomessa astuu voimaan yleinen opivelvollisuuslaki, Charlie Chaplinin ensimmäinen pitkä elokuva Chaplinin poika saa ensiesityksensä New Yorkissa, Irlanti jaetaan kahteen osaan, Lenin antaa julistuksen kapitalismin osittaisesta palauttamisesta Neuvosto-Venäjälle, kieltolaki ei pysty raitistamaan Suomen kansaa, amerikkalainen jazz saa Euroopan viihdemaailman haukkomaan henkeään, Suomessa siirrytään ns. itä-Euroopan aikaan eli olemme kaksi tuntia Lontoota edellä, Saksassa vihitään käyttöön ensimmäinen moottoritie, Paavo Nurmi juoksee uuden maailmanennätyksen 10 000:llä metrillä, Eeva-Kaarina Volanen syntyy ja Juhani Aho kuolee.

Entä mitä tapahtuu täällä Kuusankosken äärellä? Vastamuodostettu kunta joutuu aloittamaan toimintansa miltei tyhjäs-tä. Aluesiirroissa ei nimittäin uuden kunnan alueelle jäänyt lainkaan kunnallisia laitoksia muutamia koulurakennuksia lukuun ottamatta. Emäpitäjät Iitti ja Valkeala pitivät pintansa. Se oli sen ajan kuntayhteistyötä.

Ensi töikseen nuoren kunnan oli löydettävä tilat hallintohenkilökunnalleen. Toimitalon rakentamiseen ei kuitenkaan katsottu voitavan ryhtyä ennen kuin tähdellisemmät huoltoalan rakennukset, kunnalliskoti ja lastenkoti, olivat valmiina. Kun sitten uutta toimistotaloa eli nykyistä kaupungintaloa ryhdyttiin v. 1930 rakentamaan, asukkaat alkoivat jo na-

pista. Isäni toimi kyseisen rakennuksen valvovana mestarina ja muisteli joskus, miten silloiset kuusankoskelaiset tulivat hänelle purnaamaan, että “nyt tämä kunnan rahojen tuhlaaminen täytyy kerta kaikkiaan loppua”.

Väkeä uudessa kunnassa oli aivan kohtuullisesti, runsaat 12 000 henkeä. On syytä panna merkille, että tehdasyhdyskuntamme kasvu oli ollut ripeää, sillä vuonna 1870, siis ennen tehtaiden perustamista, tässä syrjäisessä myllykylässä asui vain vajaa puolitoista tuhatta henkilöä.

Mistä päin Kuusankoski on sitten väkensä saanut? Paikkakunnalla aikoinaan vaikuttanut rovasti Pentti Hissa on tehnyt mielenkiintoisen selvityksen Kuusankosken väestön alkuperästä. Vuoden 1900 asukasmäärä oli kirkonkirjojen mukaan 5 700. Valtaosa heistä oli emäpitäjissä syntyneitä: Iitissä n. 2 400 ja Valkealassa n. 1 900. Näitä pitäjiä ympäröivät kunnat Jaala, Mäntyharju, Savitaipale, Luumäki, Sippola, Anjala, Elimäki, Lapinjärvi, Artjärvi, Orimattila, Nastola ja Heinola olivat antaneet yhteensä 630 henkilöä.

Selvästi suurin kaukokuuttosuunta oli Savo, josta tänne vaelsi n. 350 henkilöä. Ei ihme, että Kuusankoskea ja erityisesti Voikkaata kutsuttiinkin “savolaisten Amerikaksi”. Mutta oli väkeä tullut muualtakin. Kuusankosken alueen väestö jakautui kokonaisuudessaan vuonna 1900 syntyperänsä puolesta peräti 213:n maamme eri kunnan kesken. Tältä pohjalta voidaan aivan täydellä syyllä sanoa, että uusi seurakunta oli todella sekalainen.

Olemme siis melko nuori paikkakunta ja juuremme ovat edelleenkin eri puolilla Suomea. Mutta on meitä paljasjalkaisia kuusankoskelaisiakin melkoinen joukko. Keitä me sitten olemme? Onko meillä joitakin ominaispiirteitä, joiden perusteella meidät voi erottaa kouvolaalaisista tai elimäkeläisistä? Mitä on kuusalaaisuus?

Minun kokemukseni mukaan kuusalaaisuutta ei voi määritellä lyhyesti ja se eroaa kyllä naapurikuntalaisten identiteetistä. Tähän vaikuttavat luonnollisesti historialliset ja sosiaaliset syyt: Kuusankoski on tyypillinen teollisuustaa-jama ja ympäristökunnat ovat Kouvolaan lukuun ottamatta pysyneet vankkoina maalaispitäjinä.

Kuntien väliset luonneerot näkyvät varsin selkeästi mm. kotiseututyössä, joka on vankkaa ja itseriittoista ennen kaikkea maalaiskunnissa, mutta joka on huomattavasti vaimeampaa ja pienimuotoisempaa esimerkiksi Kouvolaan ja Kuusankoskella. Miksi sitten Kuusankoskella ei ole syntynyt tai ei synny tervettä ja omanarvontuntoista kotiseutuhenkeä?

Ehkä yhtenä syynä on se, että tänne on sisäänrakennettu jonkinlainen kamppailun ilmapiiri. Aluksi olivat vastakkain maalaiset ja tehtaalaiset, sitten otettiin mittaa punaisten ja valkoisten kesken ja kun tästä oli selvitty huomattiin, että täällä on ruotsinkielisten vähemmistö ja suomenkielisten enemmistö. Ja ellei näillä perusteilla ole saatu kähinöitä aikaiseksi, niin sitten on aina löytnyt oppikoululaisia ja ammattikoululaisia, puhtilaisia ja vetolaisia, pilkanmaalaisia ja voikkaalaisia, sitoutumattomia ja sitoutuneita.

Mutta yhdessä suhteessa kuusalaaiset ovat ilmeisesti tasa-arvoisia. Täällä ei nimittäin asu muita kun köyhiä. Tämä tieto on peräisin Helsingin Sanomien listaamasta tuhannesta Suomen rikkaimmasta henkilöstä. Kouvolaan kyseiselle listalle oli päässyt peräti neljä asukasta, meiltä ei ketään. Lohdutukseksi todettakoon kuitenkin, että myös Iitti, Jaala, Kotka ja Haminakin ovat köyhien asuttamia.

Kaikesta edellä sanotusta huolimatta olen kuitenkin sitä mieltä, että kuusalaaisessa on paljon hyvääkin. Ulkopaikkakuntalaisten mielestä me saatamme olla vetäytyviä, mutta samalla perusnormaaleja: emme kuvittele

olevamme yhtään mitään paitsi tietysti Hantta, joka kerran kesässä antaa lehdille lausunnon siitä, miten “kaikki negatiivinen kuten opettajat ja muut auktoriteetit ja angstit klimppiytyvät yhteen saanaan: Kuusankoski”.

Tästä letkautuksesta voisi jopa loukkaantua, mutta kun tietää, että Hantalla on erikoinen huumorintaju ja hän ei mistään hinnasta olisi mistään muualta kotoisin kuin täältä, niin silloin meitä jo naurattavat hänen piikikkäät sanakäänteensä. Mutta jos kaikesta huolimatta Hantan kommentit kismittävät, niin silloin kannattaa muistaa, että ovathan Kuusankoskelta kotoisin myös iki-ihanaat lehdit Eeva-Kaarina Volanen ja Anu Pentik, jotka ovat tuoneet paikkakunnallemme goodwilliä enemmän kuin oikein tiedämme. Että kyllä naisenergiassa löytyy.

Kyllä peruskuusaalainenkin joskus suuttuu kotipaikkakuntaansa ja erityisesti sen palveluihin. Silloin hän menee Kouvolaan ostoksille ja julistaa, ettei “osta sieltä käpykylästä piimääkään”. Onneksi tätä tapahtuu aika harvoin, sillä kuusaalainen on nopeasti leppyvä tyyppi ja on pohjimmiltaan sitä mieltä, ettei Kuusaata parempaa paikkaa olekaan, ellei sitten Voikkaa tai Pilkanmaa.

Mutta osaa kuusaalainen olla aika venkokin. Vaikka hän on yleensä vähään tyytyväinen, hän kuitenkin jaksaa purnata, ettei täällä koskaan tapahdu mitään. Ja kun sitten jotakin järjestetään, niin hän ei tulekaan paikalle paitsi uudenvuoden vastaanottoa, vappumarssia ja syksyistä soihtukulkuuta katsomaan, koska hän tietää, ettei ohjelma ainakaan tuota suurempia yllätyksiä. Tätä minä sanoisin tosi kuusaalaisuudeksi.

Siitä olen iloinen, että Kuusankoski ei ole lähtenyt kehittämään mitään keinotekoisia suomenmestaruus- tai peräti maailmanmestaruustapahtumaa tyyliin veivinheitto, halonmättö, eukonkanto, savipaini tai pajatsonpelu. Tässä lajissa riittääköön

kuusaalaisten teinien hankkima hetekantyönön maailmanmestaruus vuodelta 1964. Kyseistä ja samalla myös kyseenalaista ennätystä ei tietääkseni ole lyöty, sillä kukaan ei ole sitä kaiketi edes yrittänytkään ja nykypolven luakilaiset tuskin edes tietävätkään, mikä heteka on.

Tässä yhteydessä on kuitenkin todettava se upea kehitys, jota kuusaalaiset ovat osoittaneet lumenveiston vaikeassa taidossa. Pysyttäköön mieluummin tämänkaltaisilla linjoilla, kun ryhdytään kirkastamaan kuntakuvaa ja hankkimaan paikkakunnalle positiivista imagoa. Se nimittäin pitää tehdä taiten eikä vippaskonsteilla.

Sen haluaisin kuusaalaisesta vielä sanoa, ettei häntä voi leuhkaksi moittaa, paitsi silloin kun hän kertoo olevansa yhtiöllä töissä. Ja avuliaskin hän on; miten muuten Kuusankoski olisi voinut kasvaa Suomen omakotivaltaisimmaksi kaupungiksi, ellei täällä olisi talkootyö ollut aina kunniasaan ja ellei Kymijoen pohjassa olisi ollut niin paljon hyviä uppotukkeja, joista sai kelvollista rakennusmateriaalia.

Ja hauskakin kuusaalainen osaa olla. Hän kertoo mielellään juttuja, jotka liittyvät esivaltaan, naisväkeen tai kalastukseen. Hän on myös kielellisesti kekseliäs, mikä ei tarkoita samaa kuin kieli-aitainen. Kuusaalla nimittäin syntyy jatkuvasti omaleimaisia kielikuvia. Jos muualla kehaistetaan, että “vaimoni sano”, niin kuusaalainen tokaisee: “meiän sano”. Kuusaalainen ei vie roskia jäteastiaan, vaan hän heittää pussin “temsteriin”. Ja Kuusaalta on lähtöisin myös “iskä ja äiskä”. Tämänhän on oikein kotimaisten kielten tutkimuskeskus vahvistanut.

Hyvät kuulijat, tämän juhlapuheen tavoitteena on ollut käsitellä kuusaalaisia ja kuusaalaisuutta. Korostan, että esittämäni näkemykset ovat puhtaan yksityisajattelun tulosta, joten ne eivät edusta minkään taustatahon mielipiteitä. Tämän vuoksi niitä ei

pidä myöskään yleistää eikä ottaa liian vakavasti.

Julkiseen keskusteluun haluaisin sen sijaan nostaa kaksi asiaa, jotka näin juhlapäivänä lienee sopivaa ottaa esille. Itse asiassa kysymys on kahdesta kuntalaisaloitteesta. Ensimmäkin toivoisin, että kaupunkimme läpi virtaavan Kymijoen vanhat uimapaikat voitaisiin palauttaa uudelleen käyttöön. Tällaisia uimapaikkoja on ollut useita, mutta ne ovat hävinneet aikojen kuluessa. Aivan erityisesti toivon yleistä uimapaikkaa kaupunkimme keskustaan, jossa se olisi kaupunkilaisten lisäksi myös matkailijoiden käytettävissä. Viime heinäkuun kaltaisilla helteillä kunnan uimalalle olisi ollut melkoista käyttöä.

Toinen aloite on jo vaikeampi ja ei aivan yhtä yksinkertainen toteuttaa. Mahdoton se ei kuitenkaan ole, jos toimeen tartutaan. Esitän, että Kuusankoskella ryhdyttäisiin vakavasti pohtimaan, miten voisimme löytää täällä syntyneille ja varttuneille nuorille työpaikkoja heidän omalta kotiseudultaan. Tiedän, että nuorilla olisi halukkuutta palata kotikonnuilleen opiskelujen jälkeen, mutta mitään erityisetua kuusankoskelaisuus ei anna, jos tänne haluaa palata. Olen varma, että lähitulevaisuudessa tämä asia nousee tavalla tai toisella pinnalle, sillä nuorten arvomaailmassa tapahtuneet muutokset vievät kehitystä tähän suuntaan. Nuoret panevat enemmän painoa korkealle elämisenlaadulle ja viihtyisälle asumisympäristölle. Ja niitä molempiahan täältä löytyy.

Hyvät kuulijat, tämän juhlan järjestäjät pyysivät minulta lyhyehköä puhetta ja ei kovin raskasta. Ilmeisesti olen aina aikaisemmin pitänyt mahdollottoman pitkiä ja haudankavia epistoloita. Uskalsivat kuitenkin vielä pyytää. Ja kun olen nyt päässyt hyvään alkuun, enpä vielä lopetakaan.

Totesin tuossa edellä, että kuusaalaiset ovat kekseliäitä kielikuvien suhteen. Haluaisin tuoda

tässä suhteessa oman korteni kekoon ja kysyä teiltä, mitä tarkoittaa suomenkielen sana meemi. En ole sitä suinkaan itse keksinyt, vaan maailmalta napannut. Itse asiassa meemi on vasta vuoden ikäinen sana Suomessa ja suomenkielessä, mutta englanninkielessä se otettiin käyttöön jo 25 vuotta sitten.

Meemi on meissä jokaisessa asuva kulttuurigeeni tai ehkäpä vielä oikeammin kulttuurielementti. Ihmiset pystyvät kopioimaan toisiltaan uusia ajatuksia, iskulauseita, taitoja, käyttäytymismalleja, keksintöjä, lauluja, tarinoita eli yhdellä sanalla sanottuna - meemejä. Geenien tavoin meemit kopioituvat, kilpailevat ja yrittävät vallata mahdollisimman monta ihmismieltä ja levitä yksilöstä toiseen. Propaganda ja mainonta ovat käyttäneet meemejä surutta astinlautanaan, niin hyvässä kuin pahassa.

Tarkemmin ajateltuna Kuusankoskikin on aikamoinen meemi. Se on Suomen paperikaupunki, Suomen omakotivaltainen kaupunki, siellä on Suomen ainoa Telatori ja siellä tehdään enemmän paperia kuin missään toisessa kaupungissa Suomessa. Siellä on Kuusankoskitalo, joka on Suomen paras Kuusankoskitalo ja siellä on Suomen ainoa Paperitaidogalleria, joka on ainoa ei vaan Suomessa vaan kaikissa Pohjoismaissa Färsaaret mukaanluettuna. Kaiken tämän lisäksi siellä on oikein mukava syntyä, varttua, kasvaa, tehdä työtä ja viettää ehtoonsa iltaa - sanovat kouvolaalaiset mitä tahansa.

Arvoisa juhlaväki, toivon, että kuusankoskelaisissa olisi tällainen meemi, joka jupisisi edellä mainittuja iloisia asioita kerran päivässä ja levittäisi niitä basilin vai oliko se nyt viiruksen tavoin kaikkeen maailmaan. Sillä sen on Kuusankoski kyllä ansainnut.

Toivotan kotikaupungilleni onnea ja menestystä myös tulevina vuosina.

Kesä heli suomalaisia juhannuksesta lähtien useita viikkoja ja Verla näyttäytyi turisteille kauneimmillaan.

Verlan käsityöpuodissa on riittänyt asiakkaita kuluneena kesänä.

Yksi Väkkäräpuodin kesän myyntihiteistä oli "itikankoti".

VERLAN KESÄ on ollut vilkas

Kesä Verlassa onkin ollut vilkas. Suosituimpien kotimaisten kesänähtävyyksien äänestyksessä Kotivinkki-lehdessä Verlan idyllinen museomiljöö kipusi äskettäin kärkijoukkoon.

Heinäkuun loppuun mennessä Verlassa oli käynyt opastetulla tehdaskierroksella 12 258 vierailijaa. Kävijöitä on reilut 600 enemmän kuin viime vuonna. Tänä kesänä heinäkuussa Verlassa kävi 4 841 vierailijaa. Vilinää ja vilskettä onkin riittänyt, sen vahvistaa museon oppaiden lisäksi Patruunan Pytingin keittiöhenkilökunta.

TUNNELMIA PYTINGIN KYÖKISTÄ

“Verla on mukava ja iloinen paikka tehdä töitä. Toisinaan saattaa olla hyvinkin hiljaista ja yhtä äkkiä rysähtääkin päälle kunnan hässäkkä. Koskaan ei tiedä, mikä nurkan takana odottaa”, kuvailee tämänkesäistä työpaikkaansa Patruunan Pytingin emäntä **Hanna Pajari**. Pytingin keittiö on tänä kesänä työllistänyt viisi henkilöä ja joukon exteraajia.

“Viikonloput ovat olleet yhtä vilinää ja vilskettä, tosin heinä-

kuussa vilskettä on riittänyt arkenakin. Jopa maanantaisin, kun museo on kiinni, ovat ihmiset olleet liikkeellä. Muulloinhan arkipäivät täällä sujuvatkin melko rauhallisissa merkeissä.”

“Pientä sekaannusta on aiheuttanut se, että mökkien avaimet ja muun rekvisiitan saa tänä kesänä ensimmäistä kertaa kyläkaupasta. Saunavarauksia ja pelastusliivejä kysellään yhä meiltä”, kertoo Hanna Pajari.

“Onhan tämä erikoinen paikka tehdä töitä, vaikka keittiössä ei juuri työaikana ehdi historiallisesta ilmapiiiristä nauttia. Omalla ajallaan

keittiön väki on sitten käynyt museokierroksilla ja putiikeissa. Koska meiltä myös paljon kysellään kaikenlaista paikan historiaan liittyvää, on sitäkin tullut sitten opiskeltua.”

TILAT ASETTAVAT RAJOITUKSENSA

Loppukesän ja lomakauden päätymisen myötä yksityistilaisuuksien määrä on Verlassa taas lähtenyt nousemaan. Varaajat ovat yleensä yrityksiä, joiden vieraat voivat olla hyvinkin kansainvälistä joukkoa. Ruokalistalle toivotaan

Lemiläinen Kaija Värtö oli Verlan 10 000. kävijä melkein päivälleen 37 vuotta tehtaan sulkemisen jälkeen.

Viikonloput Patruunan Pytingin keittiössä ovat olleet yhtä vilinää ja vilskettä.

yleensä tavallista suomalaista ruokaa, kuten ruisleipää ja Verlan perinteistä lohikeittoa.

Patruunan Pytingissä käytävissä olevat neliöt asettavat tilaisuuksille omat rajoituksensa. Koko-tiloihin mahtuu vain noin 30 henkilöä. Hanna Pajari tosin huomauttaa, ettei keittiönkään kapasiteetti riitä nykyistä suurempiin kävijämääriin. Koneet ja laitteet kaipaavat uusimista eikä keittiön yleinen kohentaminenkaan olisi pahitteeksi.

10 000. KÄVIJÄ SAI VERLA-TEOKSEN

Kaija Värtö Lemminkäisen Kuukanniemestä oli tämänkesäinen Verlan 10 000. kävijä. Iloisesti yllättynyt

Kaija sai muistoksi **Eero Niinikosken** kirjoittaman Verla-teoksen.

Kaija asteli portista sisään tasan 37 vuotta ja yhden päivän sen jälkeen, kun tehtaan toiminta "lauvantaina 18. heinäkuuta 1964" lopetettiin. Vierailu Verlassa oli Kaija Värtön ensimmäinen ja hän oli matkassa Kuukanniemi-Värtölän Marttojen kanssa. Kesäretken määränpäästä oli yhteistuumin päätetty jo keväällä. ■

Maarit ja Johanna ovat molemmat kielitaitoisia nuoria naisia. Kierrokset sujuvat ruotsiksi, englanniksi, saksaksi ja espanjaksi.

Maaritin ja Johannan kesä mummonmökissä

Kauniina kesäpäivänä on vaikea kuvitella idyllisempää kesätyöpaikkaa kuin Verla. Toukokuun alusta syyskuun puoleen väliin historiallisista puitteista saavat nautiskella oppaat **Maarit Pörsti** ja **Johanna Heinonen**. Ystävykset opiskelevat molemmat Turussa, jonka kiireinen arki vaihtui rauhalliseen kyläelämään punaisessa mummonmökissä melkein viideksi kuukaudeksi.

"Opiskelijan elämä on kiireistä, stressaavaa ja epäsiisäntöllistä. Tämä on sille täydellinen vastakohta", hymyilee heinäkuun helteissä Maarit Pörsti. Maarit on tänä vuonna oppaana Verlassa toista kesää. Viime vuonna hänet houkutteli Verlaan lapsuudenystävä, tänä kesänä Italian verlalaiset Jaalaan tuonut **Marika Mauno**, jolla on museo-oppaan työstä myös usean kesän kokemus. "Minä puolestani houkuttelin tänä kesänä kaverikseni Johannan, eli meillä on täällä tällainen pieni piiri", selvittää Maarit. "Tosin on kyllä tärkeää, että oppaat tuntevat toisensa hyvin ja tulevat keskenään toimeen, koska yhdessä ollaan jatkuvasti", Johanna huomauttaa.

Koska museo on auki kuutena päivänä viikossa, kuluvat viikot melko tarkkaan kylässä. Muualle lähdetään vain, jos vapaata järjestyy useaksi päiväksi peräkkäin. Kyläelämä tuntuu kuitenkin mukavalta. "Tässä museoalueellahan elämä on päivisin hyvinkin vilkasta. Illalla sitten vetäydymme mielellämme omaan mökkiin, eikä vapaa-ajan ongelmia ole ollut", sanovat tytöt. ■

Kesäinen Verla

valloitti italialaiset vieraansa

Viime syksynä alkanut ystävyystoiminta verlalaisten välillä sai jatkoa heinäkuun alussa, kun Italian verlalaiset saapuivat vastavierailulle Suomeen.

Iloinen puheensorina täytti Verlan kylänraitin heinäkuun alussa kun Italian verlalaiset nauttivat lämpimistä kesäilloista yhdessä suomalaisten kyläkaimojensa kanssa.

Pienestä pohjoisitalialaisesta Verlan kylästä kotoisin olevat vieraat ihastuivat kauniiseen luontoomme ja valoisiin kesäöihin. Ilmojen suosima viikko oli ikimuistoinen varmasti niin italialaisille vieraille kuin heidän suomalaisille isännilleenkin. Edes mäkäräisten innokas läsnäolo ei tuntunut haittaavan...

Verlassa italialaisille oli järjestetty monenlaista perin juurin suomalaista ohjelmaa. Viikon aikana he pääsivät kokeilemaan kirkkoveneellä soutua, tutustuivat Jaalaan sekä vierailivat paikallisella viinitilalla, jossa heille tarjoutui mahdollisuus nauttia savusaunan pehmeistä löylyistä. En-

simmäisenä päivänä järjestetty leikkimielinen kyykkämaaottelu Verlojen välillä tutustutti Suomen ja Italian verlalaiset mukavasti toisiinsa. Juuri tätä vieraat matkataan toivoivatkin: että saisivat olla mahdollisimman paljon tekemisissä paikallisten kanssa.

Vaellusretki Heisanharjulle ja siellä nuotion ääressä paistetut lelut ja savustetut muikut jäivät unohtumattomina italialaisten vieraiden mieleen. Myös Verlan lauantai-illan perinteiset lavatanssit Raamirihessä olivat heille melkoinen elämys. He saivat tuntea Suomen kesäöiden tunnelmaan parhaimmillaan. Nähtäväksi jää, tanssitaanko myös Italian Ver-

Pohjois-Kymenlaakson kaunis luonto teki italialaisiin suuren vaikutuksen. Heisanharjulla vietetty päivä oli yksi viikon hienoimmista.

Kaikkien aikojen kenties ensimmäinen kyykkämaattele Suomi vastaan Italia käytiin verlalaisten välillä. Iloinen hymy irtosi Italian edustusjoukkueelta niukasta tappiosta huolimatta!

lassa piakkoin letkajenkkaa...

Mukanaan Italiaan vieraat vievät muiston ystävällisistä ja vieraanvaraisista ihmisistä. "Myös Suomen kaunis luonto ja sen hiljaisuus tekivät minuun lähtemättömän vaikutuksen", sanoo Erika Eccli. "Italiassa ei kukaan osaa edes uneksia siitä, että saisi olla ainoana soutelemassa järvellä ja nauttia tällä tavoin luonnon rauhasta", huomauttaa Suomessa vaihto-oppilaanakin aikoinaan ollut Ivan Sartori.

VALOKUVANÄYTTELY ITALIAN VERLASTA

Ensimmäistä kertaa Italian rajojen ulkopuolelle uskaltanut Giovanni Sartori ihastui Pohjois-Kymenlaakson järvimaisemiin. "Muistona Suomen Verlassa vietetyistä hetkistä minulla on yli

300 kuvaa", hymyilee valokuvausta harrastava Giovanni. Hänen Italian Verlassa ottamiaan upeita mustavalkokuvia on loppukesän ajan nähtävillä Verlan tehdasmuseon kahvilassa. "Ne kertovat lähinnä arkipäivän elämästä perinteisessä viininviljelykylässä", sanoo Giovanni.

Viikko Suomen Verlassa yhdessä suomalaisten kanssa oli italialaisille ikimuistoinen ja haikein miehin he lähtivät takaisin Italiaan. He toivovat kuitenkin voivansa jonain päivänä toimia vastavuoroisesti isäntinä suomalaisille ystävilleen. Kutsu jokasyksyisille viininkorjuujuhille on voimassa kaikille pohjois-kymenlaaksolaisille! Arrivederci in Italia – tapaamisiin Italiassa!

Italialaisten kanssa Verlassa viikon vietti Marika Mauno.

Vihdoinkin Verlaan!

Verlan italialaiset viihtyivät Suomen helteessä. Ivan ja Giovanni ovat oikeita verlalaisia, tytöt Italian Verlan naapurikylästä.

Kuulostaa ihmeelliseltä sattumalta, että Italian verlalaisten joukossa puhutaan suomea! Asialle on luonnollinen selitys. **Ivan Sartori** vietti nimittäin 1980-luvun lopulla vaihto-oppilasvuoden Vammalassa. "Kuulin tuolloin, että Suomestakin löytyy Verla-niminen kylä. Mainitsin asiasta isäntäperheelleni, mutta vierailu Jaalan Verlaan jäi tuona vuonna kuitenkin toteutumatta. Asia jotenkin unohtui", Ivan kertoo.

Kun Ivan nyt kuuli, että hänen kotikylässään ollaan puuhaamassa matkaa Suomen Verlaan, päätti hän oitis lähteä mukaan. Suomea Ivan ei ollut puhunut kymmeneen vuoteen, mutta muutamassa päivässä kieli palautui mieleen nopeasti.

"Sää on ollut tosi hieno! En muista, että vaihto-oppilasvuoteni olisi ollut kesällä tällaista hellettä", iloitsi Ivan lomatuuristaan. Kotona Italiassa hän työskentelee röntgenhoitajana ja opiskelee samalla osteopatiaa. "Meitä italialaisia helle ei haittaa, me olemme tähän teitä tottuneempia."

"Meillä on ollut paljon järjestettyä ohjelmaa. Kirkkovene-soutu oli todella mukavaa, samoin kyykkäottelu Suomen ja Italian verlalaisten välillä. Me vain olimme harjoitelleet liian vähän", Ivan harmitteli. Mieleenpainuva oli ollut myös laivamatkan Ruotsista Suomeen.

Verlasta Ivan lähti vielä kohti Vammalaa, koska halusi käydä tervehtimässä vaihto-oppilasvuotensa isäntäperhettä.

Verlassa on tänä kesänä kaivettu auki pahvitehtaan ja kuivaamon seinänvierustoja. Tarkoituksena on selvittää, onko rakennusten suojaaksi aikoinaan tehty minkäänlaista salaojitus.

VERLAA KUNNOSTETAAN VANHAA KUNNIOITTAEN

Veden pääsy rakenteisiin estetään

Rakennukset ovat kärsineet vesivaurioita myös katon kautta, joka kunnostetaan tänä kesänä niin ikään. Museovirasto on myöntänyt töihin 600 000 markkaa.

Tampereen teknillisen korkeakoulun arkkitehtuurin osaston opiskelijat kartoittivat kolme vuotta sitten Verlan rakennusten kunnon, laatiin niistä samalla mittapiirustukset. Tutkimuksissa pahimmaksi tihulaiseksi ilmeni rakenteisiin päässyt vesi, jota on vuosikymmenien ajan päässyt sisään niin maanrajasta kuin katos-takin. Kylmänä hitaasti kuivuva rakennus on syksyisin jäänyt ja rakenteet ovat päässeet pahasti rapautumaan. Pahimmat vauriot ovat löytyneet kuivaamosta, jonka on täytynyt kestää nopeasta pahvinkuivatuksesta johtuneet ankarat olosuhteet.

Museovirasto on myöntänyt Verlan vauroiden korjaamiseen

tänä vuonna 600 000 markkaa. Korjaustöissä on pyrittävä säilyttämään rakennuksen aito vanha olemus ja korjausten tulee olla hienovaraisia ja vanhaa rakennusta säästäviä.

NÄKEMYSTÄ JA VANHAN KUNNIOITUSTA

”Näkemystä ja vanhan kunnioitusta tämä työ kysyy”, määrittelee **Seppo Asikainen** jaalalaisesta MJS-Groupista. ”Se merkitsee, että työhön ei ensimmäiseksi etsitä kaikkein tehokkaimpia koneita, vaan monesti paras kone on Billnäs”, nyökkää Asikainen seinänvierustalla nojaavan lapion suuntaan. ”Välillä käytössä on ollut ihan oikeita arkeologin työkalujakin”.

MJS-Groupin miehet ovat etsineet merkkejä mahdollisesta salaojituksesta pahvitehtaan ja kuivaamon ympäriltä. Toistaiseksi

viitteitä järjestelmällisestä veden ohjaamisesta rakennuksesta pois-päin ei ole löytynyt. Joitakin kanaaleja on kaivettu esiin, muun muassa pahvitehtaan takaseinästä on löydetty aukko ja kanaali, jonka kautta jokeen on johdettu ilmeisesti lauhdevesiä. Kaikki löydökset dokumentoidaan kirjallisesti ennen töiden jatkamista. Sen jälkeen kaivauksiin rakennetaan toimiva salaojitus rakennusta suojaamaan.

Veden lisäksi rakennusta ovat vaurioittaneet seinänvierustojen suuret puut juuristoineen. Seinistä läpi pyrkineet juuristot ovat olleet paikoittain niin sankat, että maankaivu on ollut täyden puun kovertamista. Rakennusten suojelemiseksi puita onkin ollut pakko kaataa.

”Kun rakennuksen salaojitus ja katto ovat kunnossa, niin silloinhan se kyllä säilyy taas vaikka miten pitkään. Jos vesi pääsee sisään, syntyy tuhoja”, sanoo korjaustöissä Verlassa kesän viettänyt Seppo Asikainen.

Entisöintiopiskelija Ville Majuri on viettänyt kesän Verlassa maalipensseli kädessä.

Kesä ikkunanpokia maalailleen

Entisöintiä Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa opiskeleva **Ville Majuri** suorittaa tänä kesänä Verlassa opintoihinsa liittyvää työharjoittelua. Maalipinnoille tehdään pieniä, mutta tarkkuutta vaativia korjauksia. Koska historiallinen miljöö on suojelukohde, pitää kaikenlaisissa korjaustöissä noudattaa perinteitä viimeistä piirtoa myöten.

“Maalailen esimerkiksi ikkunanpokia. Linjana on, että lopputuloksen pitää olla alkuperäisen kaltainen. Niinpä on tehtävä tarkkoja väritutkimuksia ja maalattava koepaloja.”

Entisöintiopiskelijalle Verla tarjoaa mielenkiintoisen työympäristön. “Tämä on kieltämättä aivan huippupaikka tehdä töitä”. Villen opiskelut ovat työharjoittelun jälkeen lopputyötä vaille. Lohjalta kotoisin olevan Villen edellinen työpaikka sijaitsi Suomenlinnassa, missä myös suoritettiin entisöintitöitä. Jatkossa hän pitää mahdollisena, että lähtee opiskelemaan vielä ammattiopettajaksi.

Verlaa kiinalaiselle kuvausryhmälle esitteli UPM-Kymmene-konsernin teollisesta perinteestä ja kulttuuriasioista vastaava johtaja **Eero Niinikoski**.

Kiinalainen televisioryhmä vieraili Verlassa

Verlassa vieraili elokuussa Pekingin Television kuvausryhmä, joka vuodesta 1995 lähtien on kiertänyt maailmalla tekemässä ohjelmasarjaa UNESCON maailmanperintöluettelon kohteista. Verla oli kuvausryhmän 26. maa ja 161. etappi. Ohjaaja ja tuottaja **Wu Guohua** ja kuvaaja **Feng Xiaofeng** viettivät Verlassa kaksi päivää. Verlaa heille esitteli johtaja **Eero Niinikoski**, joka vastaa konsernin teollisesta perinteestä ja kulttuuriasioista.

BTV:n (China Beijing TV Station) Wu Guohuan ja Feng Xiaofengin työkomennus Suomessa alkoi Suomenlinnasta, jatkuen Verlan kautta Petäjäveden puukirkolle ja Sammallahtenmäen kalmistolle. Verlassa kuva-

tun osuuden he arvioivat tulevan ulos Kiinassa ensi vuonna tai viimeistään vuonna 2003. UNESCON tuella tuotettavan ohjelmasarjan yksi osa kestää 28 minuuttia ja sarja lähetetään Kiinassa parhaaseen katselu aikaan.

Sarjan ohjaaja ja tuottaja Wu Guohua on Kiinassa erittäin arvostettu dokumenttien tekijä, joka on voittanut useita alan palkintoja omassa maassaan. Myös kameramies Feng Xiaofeng on voittanut useita alansa palkintoja ja ollut mukana useissa televisiotuotannoissa.

Parock

ravistelee käsityksiä paperitaiteesta

Parock, Suomen Paperitaidegallerian uusin näyttely, laventaa perinteisen paperitaiteen rajoja.

Luonnonvärisen eeterisyyden sijaan taiteilijat

Hannaliisa Hailahti ja Meri Siippainen *ovat tuoneet nähtäväksi*

vahvasti värjättyjä, underground-henkisiä fantasia-asuja ja asusteita.

Käsityksensä paperitaiteesta voi kertaheitolla käydä uudistamassa marraskuun alkuun asti.

Näytteilleasettajat tosin huomauttavat kunnioittavansa niin sanottua perinteisempääkin paperitaidetta ja pitävänsä siitä. Parock kuitenkin näyttää, että paperia voi käsitellä toisinkin. Sitä paitsi nyt lähtökohdakin on toinen: näitä töitä ei ole tehty itsevalmistetusta massasta, vaan arkisesta tavarasta eli vessa-paperista. Voimakkaista väreistä ja materiaalien uskaliaasta yhdistelystä huolimatta valo ja läpikuultavuus ovat olennaisia Hailahden ja Siippaisenkin töissä.

“Itse teen suunnittelutyötä tekstiiliteollisuudelle, missä tuotteen kulku suunnittelusta tuotantoon vie lyhimmilläänkin kaksi vuotta. Paperitaide on oivallista vastapainoa teollisuuden hitaalle prosessille, koska nämä työt valmistuvat nopeasti”, määrittelee Hailahti. “Eikä ole mahdotonta, että näitä töitä valmistaessa syntyvät ideat siirtyvät muodossa tai toisessa teollisesti tuotettavaan vaatteeseen tai tekstiiliin”, Meri Siippainen lisää.

Molempien töitä on pelotta ryyditetty nastoilla, hileillä, helmillä ja spraymaalilla. Paperin alkuperä on työstetty tunnistamattomaksi lakalla, mikä tekee materiaalista nahkamaisen. Muunkinlaisia aineen illuusioita voi syntyä: Mikä läheltä näyttää lähinnä teurasjätteeltä, muuttuu kaukaa katsottuna turkikseksi. Tuttujen tavaroiden käyttöyhteys hämär-

UPM-Kymmenen ja taideteollisuusmuseon yhteistyö

Taideteollisuusmuseon syksyn ohjelmassa on useita eri näyttelyitä. UPM-Kymmenen ja Taideteollisuusmuseon yritys yhteistyön puitteissa museo on käytettävissä mahdollisiin sidosryhmä- ja asiakastilaisuuksiin sekä muihin vierailuihin. Lisätietoja ja vapaalippuja saa **Sini Paloheimolta** konserniviestinnästä (puh. 50025) sekä **Ulla-Riitta Unkurilta** painopapereiden viestinnästä (puh. 50619).

NÄYTTELYOHJELMA SYKSY 2001

24.8.2001- 21.10.2001 **Visio ja taito**

Muodin ja valokuvauksen ammattilaiset

Suomen muotitaiteilijoiden yhdistys juhlii 50 vuottaan näyttelyssä, jossa värikkäänä kavalkadina esittäytyy suomalainen juhla- ja arkipukeutuminen sekä vaattein että muotikuvin.

24.8.2001- 14.10.2001 **Inside Out**

Korseteissa englantilaisittain

Räväkkä ja hauska katsaus alusvaatteiden historiaan ja tähän päivään.

4.10.2001 - 4.11.2001 **Richard Sapper**

24.10.2001 - 6.1. 2001 **Anna-Maria Osipow**

Keramiikkaveistoksia

2.11.2001 - 6.1.2001 **Home Sweet Home**

Englantilaista kodin suunnittelua

Kodikkuus on perinteisesti liitetty englantilaisuuteen. Miten muotoilu näkyy tämän päivän brittiläisessä kodinesineistössä ja sisutuksessa.

2.11.2001 - 6.1.2002 **Vuoden teollinen muotoilija**

14.11.2001 - 6.1.2002 **Suomi Pictures**

Lauri Erikssonin esine- ja Suomi-kuvia

Suomalaisen muotoilun ihaillut esineet aidossa ympäristössä, suomalaisten käytössä.

Museo on avoinna 1.9.2001 alkaen:

ti, to - su 11-18, ke 11-20, ma suljettu.

www.designmuseum.fi

Kolmoskanava esittää dokumentin UPM-Kymmenen taidekokoelmasta

UPM-Kymmenen laajaa taidekokoelmaa esittelevä dokumenttiohjelma Metsän henki nähdään MTV3:ssa lauantaina 29.9.2001 alkaen klo 14.20. Ohjelmassa haastatellaan mm. taidehistorian professori **Annika Waenerbergia**, joka on tarkoin perehtynyt yhtiön kokoelmaan. Ohjelman käsikirjoittajina ovat toimineet **Marjo** ja **Matias Uusikylä** ja sen on ohjannut **Vesa Lindqvist**. Dokumentin on tuottanut kolmoskanavalle Photovision Oy Helsingistä. Ohjelma liittyy UPM-Kymmenen järjestämään Metsän henki -taidenäyttelyyn, joka on esillä Helsingin Taidehallissa 11.10.-11.11. 2001. Taidedokumentin kesto on 25 minuuttia.

tyy. "Pitääkö taiteella olla-
kaan käyttöfunktioita?", kysyy
Meri Siippainen.

Meri Siippainen ja Hannaliisa Hailahti puhuvat rockin ja barokin fuusiosta, jonka lopputulokse-
na voi syntyä kokonaan uusi tyy-
lisuunta, parock. Rockia ja glitte-
riä löytyy sekä töiden materiaa-
leista ja paperin käsittelytavoista,
mutta myös töiden nimistä, jotka
yksinkertaisesti juontuvat teko-
hetkellä kuunnellusta musiikista.
Barokkia puolestaan on liioiteltu
muotokieli.

Näyttelyssä on esillä Hailah-
den ja Siippaisen opintoihin liitty-
neen yhteistyöprojektin tuloksena
syntynyt Kuori-sarja, johon kuu-
luu viisi suurikokoista fantasia-
asua. Mallisto sijoittui viime syk-
synä kolmanneksi Belgiassa jär-
jestetyssä kansainvälisessä suun-
nittelukilpailussa. Tekijöiden an-
sioiksi luettiin taitava tekninen to-
teutus ja avantgardistinen ote.
Näyttelyssä on esillä myös valo-
kuvaaja Jimi Kasteenpohjan Kuo-
ri-mallistosta ottamia muotikuvia,
joissa asut voi nähdä mallien
päällä.

Lisäksi esillä on Meri Siippai-
sen paperivaatteita ja Hannaliisa
Hailahden valmistamia paperi-
asusteita. Molemmat taiteilijat
ovat Taideteollisesta korkeakou-
lusta valmistuneita taiteen kandi-
daatteja. Meri Siippainen on opis-
kellut vaatesuunnittelua ja Hanna-
liisa Hailahti tekstiilisuunnittelua.

*Meri Siippainen ja Han-
naliisa Hailahti yhdistävät
paperiin pelotta niittejä,
nastoja ja hileitä. Materi-
aalin alkuperä on työstet-
ty lakalla ja spraymaalilla
lähes tunnistamattomaksi.*

pakinoi

Juoruamista

Paperitehdas on ollut merkittävä tiedonjakaja paikkakunnalla. Työnantaja on jakanut tietoa maailman markkinatilanteista ja kehityksen suuntaviivoista. Hyvin on aina tiedetty missä mennään globaalissellakin tasolla.

Nyt käytössä olevat Netit avaavat tiedon jakamisen aivan uusille urille. Aikana ennen Nettejä käytettiin toisenlaisia tiedonjakamisväyliä. Tieto kulki suoraan suusta korvaan ilman sen kummempia sähköisiä viestimiä. Hyvin oli selvitetty maailman asiat, ja työkalvereiden, sekä naapurienkin asia.

Esimerkiksi Toripäivien kassajono on ollut merkittävä tietokanava. Paljon on pantu kavereiden asioita kuntoon niin vapaalla kuin työmaallakin nurkkakeskusteluissa. Jotkut ilkeämieliset ovat verranneet sitä niin sanottuun ämmien juoruiluun, mutta sitähän se ei tietenkään ole. Autetaan vain kaveria ongelmanselvittelyssä. Jos kukaan ei muista kertoa ratkaisua kaverille itselleen, niin kyse on vain unohtamisesta, eikä suinkaan juoruilunhalusta.

Partanen seurasi tarkkaavaisesti, kun rata hulmahti korkealle pussille rullamies Mäkilän käännettyä tambuurinvaihtokytintä. Kuului metallinen lävähdyksikuturadan katketessa ja alkaessa

kiertyä uudelle raudalle. Apumies Ukkola ajoi raanan koukut täyden tambuurin kaulalle ja Partanen kävi tarkistamassa, että koukut olivat kunnolla kiinni. Hän näytti Ukkolalle ylös-merkin ja otti lusan taskustaan. Partanen peilasi tambuurin pintaa valoa vasten, sillä kiiltomalli täytyi ottaa kalenteritelojen hakkaaman raipan kohdalla, siinä paperi oli kiiltävintä. Apumies Ukkola katseli Lehtosen työtä vähätellen.

– Onks se ny niin tarkkaa?

– Perkele, jos mallit ei ole hyvät, nii tulee lähtö koneelta. On se niin monta kertaa nähty.

Partanen oli uraputkessa, ja piti huolen siitä, että kaikki sujusi hyvin. Uuden talon velat painoivat päälle ja vasta saatu silintorimiehen työ antoi hyvän palkanlisän. Homman pitääkseen täytyi olla ahkera ja pätevä, huijatakkin välillä, niin kuin nyt mallien otossa. Pääasia, että kaikki näytti paperilla hyvältä. Partanen oli päättänyt, että hän vielä jonakin päivänä pääsee "ajamaan" paperikonetta, eli koneenhoitajaksi. Tarkkana piti kuitenkin olla, sillä monen miehen uraputki oli hakattu lyttyyn jonkin pikkuasian vuoksi. Ilkeämieliset puheet lähtivät helposti liikkeelle. Toiset taas olivat päässeet pahoistakin rötökistä kuin koira veräjämästä. Heitä sanottiin "supliikkimiehiksi". Lehto oli sen lajin malliesimerkki. Moni oli ihmetellyt Lehdon

pääsyä koneenhoitajaksi, mutta niin vain mies ajoi samaa konetta millä Partanen oli. Partanen ei kuitenkaan luottanut supliikkiin, vaan raakaan työhön.

Kun Partanen oli saanut otettua mieleisensä mallit, käski hän Ukkolan viedä ne putkipostiin.

Lehto löntysti kiiltävissä, mustissa nahkasaappaissaan märestäpäästä, oli ostanut ne päästyään koneenhoitajaksi. Hän muisti aina vuoron alussa kiillottaa saappaansa arvonsa merkiksi.

– Kuule Partain, seuraa vähän välejä, mie nostan vauhtia muuttaman metrin. Kohta se saatanan Kyyli-Sihvonen tulee mittamaan.

Kyyli-Sihvonen oli laboratoriossa käytöntarkkailijana ja hänen tehtäviinsä kuului muun muassa paperikoneiden nopeuden mittaminen. Partanen ei tiennyt miksi Kyyli-Sihvosta oli alettu kutsua kyyliksi, mutta arveli sen johtuvan hänen työstään, joka oli toisten hommien tarkkailua, tai sitten siitä, että Sihvonen oli hyvin kiinnostunut ihmisten asioista muutenkin.

Lehto painoi nopeudennostonappulaa ja Partanen meni tarkkailemaan, josko ratakireys heittäisi. Hänen tullessaan koneen välistä käytävälle oli Kyyli-Sihvonen jo keppeineen paikalla. Sihvonen oli lähes kalju pienlänätä äijä, ja kulki kumarassa raportti- viikko toisessa ja mittakeppi toi-

nessa kainalossa.

– Vot, vot, sanoi Sihvonen tuttuun tyyliinsä ja työnsi mittakeppi sylinterin päähän. Keppi alkoi räpättää vasten miesluukkuja ja Sihvonen laski iskuja sekuntikello kädessään.

– Vot välekseltää, työhän ajatte kovempaa, ku etellinen löysi.

Sihvosen otettua keppinsä pois pytyin päästä, näytti Partanen Lehdolle, että nopeuden voisi taas puodottaa turvallisemmalle alueelle.

– Ootteko muuten kuullu, et Rahikaisen Jussi on kuollu? Sanoi Kyyli-Sihvonen ja iski samalla silmää. Silmäniskussa ei ollut mitään epätavallista, sillä Sihvonen iski aina silmää jälkivaivana nuorena koetusta moottoripyöräonnettomuudesta. Sen jälkeen Sihvosen oli ollut vaikea saada ketään vakuuttuneeksi puheistaan, vaikka olisi puhunut tottakin. Miehet kuitenkin tunsivat Sihvosen vaivan ja olivat aidosti hämmästyneitä.

– Älä helvetissä?

– Miten?

– Se oli ryyppänny kaks viikkoo, ja päätti, et nyt riitti. Se oli sitonu pyykkinarun toisen pään kattoparpeen ja toisen pään kaulaasa ja hypänny sitten ne niitten pitkät portaat alas. Ambulanssilla se oli viety. Salmin Jari oli ikkunasta nähny, se kun asuu siinä naapurissa.

Lehto tuli paikalle, eikä näytännyt yhtään yllättyneeltä.

– Ei se nii ollu.

– Vot, vot, kyllä vaa, ei Jari valehtelee, puolustautui Sihvonen kiivaasti silmää iskien.

– Mie taas kuulin tehtaankaupassa, et se naru oli ollu liian pitkä, se oli katkassu vaa jalkansa, kun se tuli ales. Oli siinä kuulemma pyykkipojat helissä ja naru jääny vielä ylös kiepilekki. Huolimatonhan se on aina ollu.

– Ei kyl se kuollu on, jatko Sihvonen, – miull on varma tieto. Muijan sisko on Mäellä ensiavussa siivoomassa, ja se oli nähny, ku sitä oli tuotu. Henki pois.

Jatkuu sivulla 38.

Kirjoitusvuorossa on Raili Kuparinen Voikkaan rakennusosastolta. Hän kerää helmiä elämän helminauhaan.

Sellainen seutu ja sellainen maa, jota...

Kultaa, tuota metallien kuningasta, on kautta aikojen etsitty ja kaivettu otsa hiessä ja kädet verillä ympäri maailmaa. Jos Kolumbuksen päivinä oli usko, että kulta syntyy auringon taivaallisesta paisteesta, voisi Lapin yötön yö tarjota loistavat mahdollisuudet kullan synnylle.

Jokainen Lapissa kultaa kaivanut tietää, että kyllä sitä sieltä löytyy, jos vaan jaksaa kaivaa. Määrä vaivaan nähden saattaa kyllä monilla olla aika pieni, mutta jokainen saa unelmoida siitä omasta "Welcome Strangerista" (Australiasta löydetty maailman suurin huuhtontakultahippu, joka painaa lähes 70 kiloa). Vai etsiikö sisin sieltä jotain, mitä ei rahassa eikä kullassa voi mitata...

Istumme joukolla nuotion ympärillä poikien kultavaltauksella.

Seppo Peltonen, Raili ja Liisa Nisula tutkivat rännittämisen tulosta.

Joukko etelän kullankaivajia viettämässä ruskalomaa Lapissa. Ville ja minä päätämme katsoa, löytyykö esille tulleesta punaisesta hiekasta yhtään kultaa. Ei muuta kuin vaskooli täyteen hiekkaa, ja rantaan vaskaamaan.

Punaisen hiekan joukossa on jonkun verran savea, joten työ on hitaampaa, koska savi täytyy hienontaa. Voiipi nimittäin olla, että saven seasta se hippu löytyy. Seppo uskoo, että kulta jää rännissä olevaan kumimattoon, joten vaskaaminen on turhaa ja rännittäminen helpompaa.

Mutta vaskoolissa rautahiekan seasta löytyvä kulta luo aina oman ilonsa. Jatkan vaskaamista

Jatkuu seuraavalla sivulla.

*Sellainen seutu
ja sellainen maa, jota...*

ja ihailen samalla ympärilläni olevaa upeata luontoa, jonka katselemiseen en ikinä väsy. Lapin luonto todella on korvaamaton! Metsiköstä alkaa kuulua mönkijän ääntä, ja Lapin naapurini **Jallu** porhaltaa joukkoomme. Poromies jäi mökille. Häneltä olisimme jälleen kerran kuulleet mukavia juttuja pohjoisen elämästä ja saamen kielten ja kulttuurin vaalimisen tärkeydestä. Ikävää, ettei hän liittynyt joukkoomme.

Lopetan vaskaamisen ja siirryn nuotiolle kahvistelemaan. **Leilan** keittämä kahvi maistuu hyvälle. **Jorman** joukkoon pane ma likööri, ja ehkä myös kaikkien hyvä mieli saa jokaisen puhe-iaaksi. Jokainen meistä kertoo omaa tarinaansa, kuka huumorilla, kuka totisempaan. Juttu kulkee, ja naurun remakka täyttää pohjoista erämaata. Jallulla tuntuu olevan loputon määrä juttuja Lapin erämailta.

Syksyinen ilta pimenee, ja vain revontulet ja nuotio valaisevat maisemaa. Alkaa olla kotiinlähden aika. Jallu iskee piponsa päähäni ja antaa hanskat käteeni, jotta minä voin ajaa mönkijällä takaisin mökille. Yön pimeydessä minä sitten ajelen ensimmäistä kertaa mönkijällä metsikön halki mökille.

Ei tullut metallien kuningasta, mutta tuli elämän helminauhaan taas yksi helmi, jota ei kullassa voi mitata. Jos kultaa etsin, menen siihen tiettyyn puronuomaan, joka sijaitsee...

Raili Kuparinen

Seuraavaksi kirjoittajaksi haastan Kuusankosken tehtaiden asiakas-palvelupäällikkö **Matti Oksasen**.

– Sen veli, Rahikaisen Kössi-hän on meidän vuorossa, muisti Partanen, – mennää kysyy siltä.

Lehto innostui vielä päivittelemään.

– Vai kuoli se kumminkin, olisin vielä viime hetkellä harkinnu, niiku Lankisen Sulo.

– No mitäs se, kiinnostui Partanen.

– Sulo päätti, et nyt riitti väivainen elämä ja haki liiteristä vanhaa päävientinarua, sekä otti vielä kellarista meijerivoipaketin mukaan. Sillä oli pieniä lapsia ja ne lähti sen perään, kun se meni mettää ettiin sopivaa puuta. Siinä matkalla se voiteli sitä köyttä voilla ja vihelteli Finlandiaa, ja lapset tallusti perässä. – No Sulo löysi sopivan petäjän ja kiipes sinne, pisti narun kaulaan ja toisen pään tanakkaa oksaa. Siinä vaihees vähän isommat lapset ymmärs mistä on kysymys ja alkavat siinä puun alla itkee vullottaa, sekä huutaa, et älä isä vielä hirtä ittees, ku myö ollaa näin pieniä. Sulo istu vaa puussa ja alko mietti asioita, lapset räky räkänenäsä alla. Kun se oli aikasa istunu, nii se helty, irrotti köyden ja tuli alas. Hengissä se on vielä tänäki päivänä.

– Ei ollu Rahikaisel lapsii huutamassa

– No ei.

Päätettiin tehdä niin kuin Partanen oli ehdottanut, ja varmistaa asia Kössiltä tämän onnettomasta veljestä. Kössi katseli silmät pyöreänä miesten selvitystä asiasta.

– No miten on, onks se kuollu?

– Jaa, en mie vaan tiä, sanoi Kössi.

Kului muutama päivä ja Partasen vuoro oli edelleen epä tietoinen Hartikaisen kohtalosta. Asiaa tivattiin useampaan kertaan Kössiltä, mutta tämä joko heittäytyi täysin tietämättömäksi, tai sitten

ei kertakaikkiaan tiennyt. Kun Hartikaista ei näkynyt vuoronvaihdossa ja Sihvosen vaimon siskolta saatu tieto tuntui luotettavalta, alettiin Hartikaisen Jussia pitää kuolleena miehenä, eikä siitä enää sen enempiä kysely.

Lehdon koneen miehistö istuskeli penkeillä ja katseli, kun viereisellä koneella sattui huono päivä. Silinterimies Mäkisen sakkipainiskeli kottikasojen kanssa oikein urakalla.

– Ilkiää on katella, kun toiset painaa töitä, sanoi Ukkola.

– Älähän nyt, mukavampihan se on istuu ku hikoilla, sanoi Lehto. Partanen mietti, että hölmöähän se on vain vain istua, kun viressä painettiin epätoivon vimalla töitä. Hän tiesi Mäkisen kuumaksi kaveriksi, mutta ajatteli, että kyllä kai apu kelpaa.

– Kuule, voisko vähän auttaa? Mäkinen tuijotti äkäisesti Partasta.

– Perkele! Jos myö ei saaha sitä päälle, nii luulet sie saavas! Partanen meni sanattomaksi

– Ku pystyisit pitää edes muijas, jatkoi Mäkinen vihjailevasti.

Tällä kertaa Partanen äimistyi täysin. Mitä tekemistä Erjalla oli tässä asiassa? Hän yritti huutaa Mäkisen perään, mutta tämä oli jo mennyt kotinkantoon. Partanen peruutti takaisin penkille ja jäi siihen istumaan kuin halvaantunut. Mistä helvetistä oli kysymys?

Ukkola katseli ihmeissään Partasen hölmistyneitä kasvoja.

– No mikäs nyt?

– Mitä meistä..., minusta ja Erjasta puhutaan?

– Noo..., en mie tiä.

– Älä valehtele, varmaan tiedät.

– No ne puhuu, et Erja on jätänny siut.

– Miten nii? Partanen ällistyi yhä enemmän.

– Oli kuulemma paikonu ovia ja sanonu meneväsä äitisiä luo.

Naapuris oli kuullu.

Partasta alkoi naurattaa.

– Sehän vei pojat mummonlaan, ja se meidän ovi on sateesta turvonnu.

– No oli miten oli, mut sillee puhutaa.

Partanen mietti pitkään miten ryhtyisi oikomaan asiaa, mutta tajuus sitten tilanteen mahdottomaksi. Ihmiset ymmärsivät asiat niin kuin halusivat ja asia korjaantuisi itsestään Erjan palattua takaisin. Selittäminen vain pahentaisi juurua. Mitäpä sillä loppujen lopuksi oli väliä, mitä puhuttiin, kun itse tiesi asioiden oikean laidan.

Viereisellä koneella saatiin perit päälle, mutta Mäkinen ei ollut vielä saanut tarpeeksi purkaa kiukkuaan. Hän tuli liitu kädessä keskelle kongia ja veti viirun lattiaan.

– Tämän yli ei ole asiaa..., tai. Mäkinen pyöritteli nyrkkiään nenänsä alla.

Ole tässä sitten ihmisille ystävällinen, mietti Partanen elämän kovuutta.

Vuoronvaihto lähestyi ja miehet istuivat takit päällä, sekä eväskassit kädessä elpymiskopissa odottamassa löysiläistä. Hartikaisen Jussi pöllähti koppiin. Partasen porukka jähmettyi tuijottamaan Jussia silmät pyöreinä. Jussi katseli ihmeissään halvaantuneita.

– No mitäs työ, nii ku oisitte ruumiin nähny?

– Sie se..., tulit töihin? Sai Partanen takellettua.

– No tulinhan mie, ku sairasloma loppu.

– Sie sitä olit sairaslomal?

– Nii, ku muija perkele ol jätänny pyykkinarun oven eteen, ja mie kompastuin ja lensin alas. Aivotäräys, vai mikä se ol, nii eivät laskeneet töihin.

Ennakkopäätösmenettelyä noudattamalla välttyy ikäviltä yllätyksiltä

Kuusankosken Tehtaiden Sairauskassa muistuttaa, että lääkärinpalkkioista ja hoitolaitoksissa tehtävistä tutkimuksista suoritetaan sairausvakuutuskorvausosuuden lisäetuuskorvaukset edellyttäen, että kyse on **tarpeellisesta sairaanhoidosta**. Jokaisen kassan jäsenen kannattaakin käyttää hyväkseen jo vuosia käytössä ollutta ennakkopäätösmenttelyä. Näin välttyään ikäviltä yllätyksiltä. Kassan jäsenelle maksettavaksi jäävät kustannukset ovat usein korkeat.

Kalliissa erikoishoitotapauksissa kassan jäsenelle itselleen jäävät kustannusosuudet ovat usein korkeat, koska läheskään kaikki lääkäriasemien perimät maksut eivät kuulu korvausten piiriin.

Ennakkopäätöskäsittelyssä tutkimuksia ja hoitoja suunnitteleva kassan jäsen saa sairauskassalta arvion korvaussummista (sairausvakuutus ja lisäetus) sekä hänelle itselleen jäävistä maksuista.

Ennakkopäätöskäsittelyssä jäsen hankkii perusterveydenhuollosta lähetteen erikoislääkärille tai lääkärikeskukselle. Lääkärikeskuksesta jäsen hankkii mahdollisimman tarkan toimenpidekohtaisen kustannusarvion suunnitellusta hoidosta. Nämä kaksi asiakirjaa ja sairauskassasta saatava ennakkopäätöshakemuslomake toimitetaan kassalle ratkaisua varten.

Muistettakoon, että samat säännöt koskevat kaikkia kassan jäsenryhmiä.

LÄÄKÄRIPIIRIN KUNNAT

Sairauskassa muistuttaa myös, että kassan nimeämään lääkəriipiiriin kuuluvat Kuusankoski, Kou-

vola, Valkeala, Iitti, Jaala ja Elimäki. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että näiden kuntien alueella toimivien lääkärin palkkioista ja hoitolaitosten tutkimuksista suoritetaan sairausvakuutuskorvausosuuden lisäetuuskorvaukset. Ne maksetaan sillä edellytyksellä, että kyse on ollut tarpeellisesta sairaanhoidosta. Jos toimenpiteet ovat kuuluneet erikoismaksuluokkaan tai kyse on kalliista erikoistutkimuksista tai toimenpiteistä yksityisellä lääkäriasemalla, tekee kassan hallitus päätöksen korvauksista tapauskohtaisesti. Ennen päätöstä asiassa kuullaan kassan luottamuslääkäriä.

APTEEKKISOPIMUKSET

Lääkärin määräämät sairauden hoitoon tarkoitetut lääkkeet voidaan saada kassan laskuun niistä apteekkeista, joiden kanssa kassalla on sopimus. Tällä hetkellä sopimus on Kuusankosken I Apteekin, Kyminkulman Apteekin, Voikkaan Apteekin, Salpa Apteekin, Hansa Apteekin ja Tornionmäen Apteekin kanssa.

Muissa apteekkeissa kassan jäsen joutuu maksamaan lääkkeet itse ja jälkikäteen hakemaan korvausta kassalta. Kassan jäsenen pitää aina apteekissa asioidessaan esittää sairausvakuutus- ja lisäetuuskortit.

SÄÄNTÖPYKÄLÄN 14 TÄRKEIMMÄT ASIAT

Sairauskassan sääntöpykälän 14 tärkeimmistä mainittakoon hammashoito, joka korvataan kokonaan 4000 markkaan asti/12 kuu-

kautta. Proteettisesta hammashoidosta korvataan 60 prosenttia 1500 markkaan asti/12 kuukautta.

Fysikaalisesta hoidosta enimmäiskorvaus on voimassa oleva sv-taksa lisätynä 20 prosentilla.

Hieronnasta, naprapaatin ja kiropraktikon hoidoista korvataan 50 prosenttia 1 200 markkaan asti /12 kuukautta.

Silmälaseista ja linseistä korvataan 500 markkaa ja ylittävältä osalta 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

KATTOKORVAUS-SÄÄNNÖKSET V. 2000

Lisäkorvaus lääkkeistä maksetaan, kun korvattavien hyväksyttävien, korvaamatta jääneiden lääkkeiden kustannusosuudet ylittävät 3 450 markkaa.

Lisäkorvaus matkoista maksetaan, kun korvauksen piiriin hyväksyttävät, korvaamatta jääneet matkakustannukset ylittävät 935 markkaa.

Edellä mainittujen rajojen ylittävältä osalta hyväksyttävät kustannukset korvataan eri hakemuksista kokonaan.

Julkisessa terveydenhuollossa (esimerkiksi terveyskeskus ja sairaalat, tk-maksut, poliklinikkamaksut sekä hoitopäivämaksut) kustannusraja on 3 500 markkaa. Vuonna 2001 on tullut voimaan laskentatavan muutos, jossa edetään kalenterivuosittain. Vuonna 2002 kalenterivuosittain toimii laskentajaksona kaikissa korvauksissa.

Teollisuusperinteelle...

tuotanto ja kiviteollisuus."

NYKYISTÄ IDENTITEETTIÄ EI PIDÄ UNOHTAA KYMEN-LAAKSOSSA

Maakuntapäivät avanneen Kuusankosken kaupunginjohtaja **Reijo Huttusen** mielestä Kymenlaakson ei pidä unohtaa paperiteollisuuteen liittyvää identiteettiään. "Sen toimintaedellytykset on turvattava."

"Metsäteollisuuden osalta pörssiheilahteluja ei juuri ole ja työpaikkojen kokonaismäärä on vakaa. Talouden notkahduksesta huolimatta metsäjätit tekevät kohtuullista tulosta."

Huttunen muistutti, että paperiteollisuuden tuloksesta on seurauksena myös tuntuva yhteisöveropotti. "Tämän tuloerän koon heittäminen ja huono ennustettavuus johtuu paljolti valtiovalan päättämättömyydestä tasata yhteisöveromaan eri osien kesken."

Tohtori **Mika Mannermaa** toteaa, että tulevaisuuden tutkimuksen lähtökohdista on nykyään megatrendien asemesta tarkkailla ajassa näkyviä heikkoja signaaleja. Tällaisia olivat mm. ympäristökysymykset 1980-luvun alussa ja internetin tulo vuosina 1993-95. Alueellisen strategian lähtökohtien määrittämisen kannalta mielenkiintoista on samanaikainen globalisoituminen ja lokalisoituminen. Valtion merkityksen väheneminen ja aluetasolle syntyvä liikkumatila mahdollistaa seutukunta-ajattelun vahvistumisen.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön valtuuskunnan vaali vuosiksi 2002–2003

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön valtuuskunnan jäsenten vaalia varten pyydetään allalueteltujen yritysten työntekijöitä ja toimihenkilöitä ilmoittamaan omat ehdokkaansa varsinaisiksi jäseniksi sekä näiden henkilökohtaisiksi varajäseniksi. Kirjallinen ilmoitus toimitetaan säätiön asiamiehelle **Stig-Olof Lindholmille 30.9.2001** mennessä.

Kuusankoski

UPM-Kymmene Oyj, Kymi Paper Oy, Finnish Chemicals Oy, Oy Finnish Peroxides Ab, J.M. Huber Finland Oy, BASF Oy Wolman Division, Amica Ravintolat Oy, Kymin teollisuusoppilaitos/oppilaat, Kuusankosken Tehtaitten Sairauskassa, Holnet Timber Oy.

Kouvola

UPM-Kymmene Oyj, UPM-Kymmene Seaways Oy Ltd.

Helsinki

UPM-Kymmene Oyj.

Erovooroiset valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet ovat:

Varsinaiset jäsenet

Työntekijäjäsenet

Jorma Henner
Eero Jaakkola
Jaakko Lehto
Pertti Mäkelä
Reijo Mäkinen
Tuija Poduschkin

Varajäsenet

Hannu Väkevä
Arto Tiihonen
Kari Tiitinen
Hannu Simola
Jukka Suortanen
Leea Paalanen

Toimihenkilöjäsenet

Leena Heimonen
Urpo Huuskonen
Keijo Lehtoranta
Sinikka Salakka
Jukka Sorsa
Juhani Södervik

Tuija Hartikainen
Aila Peltonen

Arja Taimela
Pentti Roitto
Seppo Kylliäinen

Hallitus

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön Kuusankosken ja Kymenlaakson apurahat

Kuusankosken ja Kymenlaakson apurahat julistetaan haettaviksi **28. päivään syyskuuta 2001** mennessä. Apurahat on tarkoitettu vapaa-ajalla tapahtuvan opinto-toiminnan sekä kulttuuri- ja harrastustoiminnan tukemiseen.

KUUSANKOSKEN APURAHAT

Apurahoja voivat hakea Kuusankosken kaupungissa henkikirjoitetut henkilöt sekä paikkakunnalla toimivat opinto- ja harrastusryhmät. Henkilöt ja yhteisöt, jotka olivat säätiön kevään 2001 hakumenettelyn piirissä, ovat kuitenkin tämänsykyisen haun ulkopuolella.

KYMENLAAKSON APURAHAT

Apurahoja voivat hakea Kymenlaaksossa toimivat yhdistykset sekä opinto- ja harrastusryhmät. Yhteisöt, joitten kotipaikka on Kuusankoski tai Kouvola, ovat kuitenkin tämänsykyisen haun ulkopuolella.

Anomukset tehdään tarkoitusta varten laadituille lomakkeille, joita saa säätiön apurahalautakunnan sihteerin **Pirkko Vaaralta**, puh. 0204 15 2444 tai sähköposti pirkko.vaara@upm-kymmene.com.

Hakemukset palautetaan osoitteella: Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö, Apurahalautakunta, 45700 KUUSANKOSKI. Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei huomioida.

Hallitus

Kun Kaija Vierros seitsemän kesää sitten aloitti golfamisen, toteutti hän samalla yhden lapsuuden haaveistaan. Kaija oli nimittäin nähnyt lapsena golfaiheisen elokuvan ja päättänyt, että hankkisi itsekin jonakin päivänä peliluvan, green cardin. Seitsemän vuoden harrastamisen jälkeen Kaijan händäri, siis tasoius, on vakiintunut 22,1:een ja hän on UPM-Kymmene-konsernin naisten golfmestari jo toista vuotta.

Kymin konttoripalvelussa työskentelevä Kaija Vierros puolusti elokuussa Eerolassa UPM-Kymmenen Kuusankosken tehtaitten naisten golfmestaruutta, jonka nappasi viime vuonna. Konsernin mestaruuskisa järjestettiin jo kuluvan kesän alussa.

“Golf on liikuntamuoto, jossa ei tarvitse juosta hikihatussa, mutta meno on kuitenkin reipasta. Lajissa viehättävät myös luonnonläheisyys ja ihmiset. Kentällä tapaa tosi mukavia ihmisiä ja saa uusia ystäviä”, sanoo Kaija. “Lisäksi tämä laji opettaa itsehillintää!”

“Pidän golfin rentoudesta. Vaikka kilpailenkin, en suhtaudu siihen tiukkaipoisesti. Sääntöjä pitää kuitenkin noudattaa ja pelata niin hyvin kuin osaa. Jos sitten onnistuu niin onnistuu, jos en, ei se sen kummempi asia ole.”

Kilpailuihin Kaija osallistuu kymmenisen kertaa kesässä. Osa on henkilökohtaisia, osa joukkuekilpailuja.

ERINOMAINEN KOTIKENTTÄ

Kaija Vierros on ahkera golfaaja ja laskee käyvänsä Eerolassa kolmisen kertaa viikossa, toisinaan jopa joka päivä. Koko kentän kiertäminen kestää yleensä noin neljä tuntia. “Koko kierrokseen ei aina ole aikaa, etenäkään syksyllä, kun pimeä tulee aikaisin. Silloin kiertään usein vain puolikkaan.”

Kaija ei pelaa ainoastaan Eerolassa; Suomen sadasta kentästä hän on tutustunut 24:ään. Suosikkikseen hän nimeää viime kesänä avatun Tahkon kentän, jonka kuniisiin maisemiin ihastui. “Ulko-omilla olen pelannut viidellä kentällä: kolmella Portugalissa ja kahdella Espanjassa. Lisäksi olen

Kaija Vierros on ahkera golfaaja ja käy Eerolassa pelaamassa kolmisen kertaa viikossa.

Reipasta menoa golfkentällä

tietysti käynyt Tallinnassa pelaamassa.”

Eerolan kenttää Kaija kehuu niin erinomaiseksi, ettei oikein muualle malttaisi lähteäkään. “Eerolassa on naisia ajatellen aika pitkät väylät, mutta muuten tämä on hyvä kenttä pelata. Kentän kunto on tänä vuonna ollut todella hyvä ihan alkukesästä asti. Niin griinit kuin väylätkin ovat olleet kunnossa.”

“EI OLE KALLISTA!”

Varusteisiin Kaija on investoinut maltillisesti. “Ensin pelasin puolikkaalla setillä, mutta sittemmin olen hankkinut täyden setin, eli bägissä kulkee 14 mailaa. En ole hankkinut niitä suurella rahalla, ihan kohtuuhintaiset välineet ne ovat.”

Muutenkin Kaijan mielestä on pötypuhetta, että golf olisi harrastuksena kallis. Mikäpä harrastus ei maksaisi? “Laskettelu maksaa, samoin tenniksenpelu talvella. Etenkin jos golfaaja hankkii kausikortin ja pelaa paljon, ei yhdelle kierrokselle tule paljoakaan hintaa.”

PALLO PYSY VÄYLÄLLÄ

Jokaisen golfinpelaajan kannattaa silloin tällöin hioa tekniikkaansa golfopettajan eli *pron* ohjauksessa. Kaija on Eerolassa osallistunut naisten koulutusiltoihin ja kokenut ne antoisiksi. “Meillä on täällä hyvä pro, **Antti-Pekka Kaarna**.” Kaija kehuu myös avustavaa prota **Tommi Henttua**.

Ominia vahvuuksinaan golfissa Kaija pitää avauksia ja väylälyöntejä. Pallo siis pysyy väylällä, eikä sitä yleensä tarvitse lähteä etsimään karheikosta. “Heikot kohtani ovat lähestymislyönnit ja puttaus, niin kuin useimmilla golfareilla.”

“Tämän kesän ohjelmassa minulla oli näiden parantaminen, mutta kun en oikein viihdy noilla harjoitusalueilla, vaan tekee aina mieli lähteä samantien kiertämään”, Kaija hymyilee.

KETTU REPOLAINEN NAPPASI PALLON

Koska golf on aikaavievä harrastus, on perhesovulle hyväksi, jos sitä harrastetaan yhdessä. Kärsi-

vällisyyttä kysyvänä lajina golf on myös opettavainen harrastus, myös parisuhdetta ajatellen. “Eerolassa pelataan perjantaisin paripeliä eli twinsomea, jossa palloa lyödään vuorotellen. Jos toinen lyö huonosti, pitää itse yrittää lyödä paremmin sen sijaan, että juputtaa toiselle”, sanoo avomiehensä kanssa golfaava Kaija.

Palloa voi joutua hakemaan *raffilta* eli väylän ulkopuolisista heinikoista eri syistä, eikä vika aina ole edes pelikaverin. Näinkin on käynyt: “Kerran yhdessä kilpailussa väylällä 16 löin pallon väylän vasempaan laitaan. Silloin siihen ilmestyi kettu, nappasi pallon suuhunsa ja juoksi väylän poikki oikeaan reunaan pudottaen pallon sinne”, nauraa Kaija. “Sääntöjen mukaan pallon voi tällaisissa tapauksissa palauttaa paikoilleen. Onneksi kettu ei vienyt palloa mennessään tai piilottanut sitä!”

Tervehdys

viime kevään Naisten kypmiltä

Kolea sää ei haitannut viime kevään Naisten Kympin mukavaa fiilistä. Kymin ja Voikkaan naiset olivat joukolla mukana tapahtumassa.

Kymppi juostiin taas Helsingin kauneimmissa maisemissa, Hietaniemen rantoja, Sibeliuksen ja Kesärannan ohitse.

Tapahtumaan oli ilmoittautunut yli 16 000 naista, joista miltei yli puolet oli pääkaupunkiseudun ulkopuolelta.

Lähtö tapahtui perinteisesti stadionilta, jonne oli järjestetty markkinahumua. Alkuvierityksessä heiluteltiin lanteita samban tahtiin. Matkaan lähdettiin kello 13.00, jolloin osanottajat suuntasivat reitille kolmessa ryhmässä, aluksi juoksijat, sitten hölkkääjät ja lopuksi kävelijät, joiden joukko oli suurin täydennettynä sauvakävelijöillä.

Reitin varrella monien yritysten edustajat nautiskelivat virvokkeita odotellessaan kollegojensa saapumista paikalle. Bongasim-

me reitiltä myös valiokuntaneuvos **Pertti Arajärven**, joka siellä odotteli presidentti-siippaansa. Presidentti **Tarja Halonen** oli mukana kypmilla tänä vuonna. Viime vuosi häneltä jäi väliin valtiavierailun vuoksi.

Liikennettä reitin varrella ohjailivat hyväntuuliset polkupyöräpoliisit, joten kaikki pelasi loistavasti.

Viimeinen juoksija oli saapunut maaliin kello 16, jonka jälkeen päästiin sitten keräilemään lounaspakettia eri sponsoreiden pisteistä stadionin kentältä ja peseytymään suihkuteltaan. Kymin ja Voikkaan tytöt suuntasivat kohti Mäkelänrinteen uimalaa.

Kotimatalla kävimme vielä syömässä Porvoon Rossossa.

Kiitos kaikille osanottajille ja myöskin sponsoreille. Tervetuloa entiset ja uudet juoksijat ensi vuonna mukaan!

Voikkaan joukkueet jylläsivät petankissa

Kymin ja Voikkaan tehtaitten välinen petankkilpailu käynnistettiin elokuun alkuvuikolla ensin ammattikoulun kentällä ja toinen osa klubin kentällä. Kuten aiempinakin vuosina, niin nytkin olivat voikkaalaiset saaneet todella iskukykyiset joukkueet kasaan.

Ensimmäisenä kilpailupäivänä ottivat vieraat jo 7–2 johdon. Voikkaan ykkös- ja kakkosjoukkueet ottivat varmasti kaikki pisteet kotiin. Kymin ykkös- ja kolmosjoukkueet ottivat yhden voiton.

Isännät varmistelivat klubin kentällä illan 6–3 kotiin, ja kokonaiskilpailu meni voikkaalaisille 13–5. Kymin I joukkue piristyi voittamalla kaikki ottelunsa.

Paras joukkue oli Voikkaan II joukkue, jossa pelasivat Ari Piira, Katri Ripatti, Esa Verho ja Veli-Matti Verho. Toinen oli Voikkaan I joukkue yhtä monella voitolla (5), mutta huonommalla pistekerolla: Petri Kuitikka, Veikko Lavonen ja Timo Wiik. Voikkaan III

joukkueessa pelasivat Tapani Joutjärvi, Seppo Järvisalo ja Keijo Salonen.

Kymin joukkueissa pelattiin seuraavanlaisella kokoonpanolla: Kymi I:ssä Laura Kero, Jan-Erik Grön, Raili Eriksson ja Jukka Ojonen, Kymi II:ssä Arja, Lasse ja Tapio Ahlroth ja Raili Eriksson sekä Kymi III:ssä Eero Eriksson, Pekka Suorsa ja Raili Ojonen. Duppelimestarit: Raili ja Eero Eriksson.

Kymin oma doppelikisa pelattiin 20.8. ammattikoulun kentällä. Sarjaan oli ilmoittautunut kuusi joukkuetta, ja sarja pelattiin yhdessä lohossa kaikki kaikkia vastaan. Erillisiä sijoituspelejä ei pelattu, vaan sijoitukset ratkaistiin suoraan lohkon perusteella. Tulokset: 1. Raili ja Eero Eriksson 2. Raili Ojonen/Pekka Suorsa 3. Perttu Kero/Jukka Ojonen 4. Hilka ja Arvid Kauppinen 5. Laura Kero/Jan-Erik Grön 6. Arja ja Lasse Ahlroth.

Timo Nurmborg

pelasi USA:n kaataneessa rullakiekon MM-joukkueessa

Kiekkomieheksi henkeen ja vereen voi sanoa **Timo Nurmborgia**, joka tänä kesänä pelasi MM-kultaa voittaneessa Suomen rullakiekon maajoukkueessa. Kisat järjestettiin heinäkuussa Floridassa Ellentonissa. Timo on kesätöissä Kuusaniemessä sellutehtaalla ja syksyllä hän aloittaa opiskelun Kymin teollisuusoppilaitoksessa.

Jääkiekkoa Timo Nurmborg on pelannut ikänsä, rullakiekkoa hän alkoi harrastusmielessä pelata vasta toissa kesänä. Kepeämmäksi tarkoitettusta kesälajista tuli vakavammin otettava harrastus, kun mies tuli valituksi Suomen MM-joukkueeseen. "Kaikilla joukkueemme jäsenillä on jääkiekko-tausta", huomauttaa KooKoon mestiksessä pelaava 26-vuotias Nurmborg. "Suomessa pelattiin valtakunnallinen SM-liigasarja, jonka pelejä valmentajat kävivät katsomassa valiten kynnelle kykenevät", kertoo Timo voittojoukkueen synnystä. "Kun minulta kysyttiin mukaan lähtemisestä, en epäröinyt yhtään. Työnantajalta piti tietysti ensin kysyä lupa. Olin kuitenkin kaksi viikkoa työstä poissa, mutta työnantaja suhtautui asiaan tosi myönteisesti", Kymi

Paperilla kesätöissä oleva Timo kiittelee.

Tänä kesänä Timon työpaikka on ollut sellutehtaan paalauslinjalla ja syksyllä hän aloittaa opiskelun teollisuusoppilaitoksessa paperinvalmistajalinjalla. Kymi Paper on Timolle tuttu paikka: viitenä aikaisempana kesänä hän on ollut pestissä paperivarastolla.

JOUKKUEIDEN TASO OLI KIRJAVA

Suomen joukkue yllätti heinäkuussa järjestetyssä MM-turnauksessa monivuotisen maailmanmestari USA:n täysin viemällä mestaruuskullan murskaluvuin 12–6 ja vielä kotikisoissa. "USA ei ole koskaan hävinnyt omalla maaperällään, eikä sen vastustaja ole koskaan tehnyt pelissä yli kymmentä maalia. USA:n joukkue kuitenkin laski jo ennen peliä meidän olevan suosikkeja ja heidän valmentajansa myönsi, ettei ollut koskaan aikaisemmin nähnyt niin hyvää peliä, kuin me pelasimme", sanoo Nurmborg. "Alussa USA meni 2–0 johtoon, mutta joukkue ei uskonut itsekään omaan voittoonsa, mikä näkyi pelaajista."

Keveyestä kesälajista tulikin Timo Nurmborgille yllättäen vakavammin otettava harrastus, kun mies valittiin rullakiekon Suomen MM-joukkueeseen.

Ympäri maata kootun Suomen MM-joukkueen jäsenistä vain osa tunsu toisensa entuudestaan. Ennen kisojen alkua joukkueella oli tilaisuus kahteen yhteiseen harjoituskertaan ja yhteen harjoituspeleihin, mikä riitti keskinäisen säveln löytymiseen. "Se oli tosi pieni harjoitusmäärä uudelle joukkueelle. Joukkueiden taso oli kuitenkin aika kirjava ja saimme aluksi vastaanamme heikompia vastustajia, mikä hitsasi joukkueemme hyvin yhteen. Siinäkin mielessä reissu oli tosi mahtava, että siellä sai kerralla 15–16 uutta kaveria".

Suomen joukkuetta valmensivat entiset kiekkoilijat **Jarmo Sinisalo** ja **Hannu Järvenpää**. "Päävalmentajanamme toiminut Sinisalo on itsekin pelannut rullakiekkoa ja valmentanut lajin harrastajia pari vuotta."

Rullakiekkoa pelataan nelihenkinen joukkuein ja kentällä on ainoastaan punaviiva. Sen yli ei saa syöttää eikä taklata saa. Peliaika on neljä kertaa 12 minuuttia. "Huippumaat eli Suomi, Ruotsi, Tsekki, Slovakia ja USA pelasivat samankaltaista peliä. Heikommat maat kuten Argentiina ja Brasilia eivät hyökänneet, vaan keskittyivät oman maalin puolustamiseen, vaikka maaleja tehtiin koko ajan", naureskelee Timo Nurmborg. "Kun pelaaja sai kiekon, hän löi sen toiseen päähän, mutta kukaan ei lähtenyt perään. Kyllä se vähän hölmöltä tuntui, mutta tasoero joukkueiden kesken oli tämä. Ehkä tilanne on viiden vuoden kuluttua toisinpäin", tuumaa Nurmborg.

Innostusta koripalloon?

Kymin korisvuoro on **torstaisin klo 18.30** sählyhallilla 13. syyskuuta alkaen. Kaikki lajista kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan!

Lisätietoja lajivastaava **Tapio Saariselta**, puh. 040-506 8501.

Huom!

Kaikki muutkin hallivuorot jatkuvat alkavana syksynä entisen käytännön mukaan.

Kuusankosken tehtaiden golfmestaruuskisa lyötiin 14.8. Eerolassa

Kuusankosken tehtaiden mestaruuskisan järjestänä toimi KoskiGolf. Kilpailun tuloksia:

Tasoitukseton (Scratch) lyöntipeli, miehet: 1. Sami Kaikko 80, 2. Petteri Metiäinen 80, 3. Raine Rantanen 83, 4. Mika Eriksson 86, 5. Pekka Niinimäki 86, 6. Jarmo J. Lahtinen 87, 7. Pentti Nokelainen 88, 8. Petri Helsky 88, 9. Janne Tynnenen 89, 10. Ari Puustinen 90.

Tasoitukseton (SCR) lyöntipeli, naiset: 1. Kaija Vierros 106, 2. Pirjo Kero 114, 3. Aila Peltonen 122.

Tasoituksellinen lyöntipeli: 1. Perttu Kero 68, 2. Pekka Vesan- to 73, 3. Sami Kaikko 73, 4. Pirjo Kero 73, 5. Petteri Metiäinen 75, 6. Aulis Auvinen 75, 7. Heimo Siekkinen 76, 8. Reijo Yrjövuori 77, 9. Heikki Hyvärinen 78, 10. Pentti Nokelainen 78.

Kymin ja Voikkaan eläkkeellä olevat konttoritoimihenkilöt!

Virkistyspäivä

to 20.9.2001 kello 10 alkaen

Kuusankosken Invalidien kesäkodilla Kekäläniemessä.

Ohjelmassa on terveydenhoitajan luento verenpaineesta, kolesterolista ym. Keskustelua, saunomista, ruokaa, kahvia ja rentouttavaa yhdessäoloa. Tervetuloa kaikki mukaan!

Lisätietoja ja ilmoittautumiset (tarjoilua varten) 17.9. mennessä **Ritva Simoselle**, p. 3747 807 tai **Terttu Salamalle**, p. 3289 546. Kimpakyyti.

TYÖTERVEYS TIEDOTTAA

Terveysliikuntaryhmät alkavat syyskuun 24. päivä

MAANANTAISIN:

- klo 16.00–16.30 **Vesijumpaa 10 x**
- klo 17.00–18.00 **'Liikettä niveliin' 10 x** sählyhallilla (mm. keppi-jumpaa, kuntopiiriä)
- klo 18.30–19.15 **Vesijumpaa 10 x**

TORSTAIN:

- klo 16.15–16.45 **Vesijumpaa 10 x**
- klo 17.00–17.45 **Vesijumpaa 10 x**

Uudet harrastajat ovat etusijalla ryhmiin, joten rohkeasti mukaan vaan!

Ennakkoilmoittautuminen

TIISTAINA 18. SYYSKUUTA KLO 12-14
työfysioterapeutti Sari Knihtiselle, puh. 52385

HENKILÖSTÖPALVELUN TIEDOTUS

Askartelukerhot avaavat ovensa

MAANANTAINA 10. SYYSKUUTA

Askartelukerhojen syyskausi on **10.9.-21.12.** ja kevätkausi **7.1.-17.5.2002.**

Kymillä toiminta jatkuu entisessä paikassa eli Marsinkadulla.

Voikkaalla eläkeläisvuorot ovat entiseen tapaan tiistaina ja torstaina kello 12–16.

KYMI PAPER OY

Kuivauskoneen hoitaja **Paavo Frantsi** sellutehdas (41 palvelusvuotta), grm-konenainen **Pirkko Grönlund** arkkisali (37), A4-valmistaja **Ritva Haapasalo** arkkisali (29), kuorimonhoitaja **K3 Aarno Halinen** sellutehdas (36), automaatiohuoltoteknikko **Yrjö Holm** kunnossapito (35), valkoleipämön hoitaja **Leo Iiskola** sellutehdas (39), varaosavaraostonhoitaja **Petteri Koskinen** varastot (40),

ulkoaluetyöntekijä **Lahja Kuokka** rakennusosasto (21), paalauslinjan hoitaja **Lasse Kytö** sellutehdas (42), ulkoaluetyöntekijä **Aune Laurinmaa** rakennusosasto (22), kauhakoneenkuljettaja **Matti Majander** sellutehdas (40), työkoneenkuljettaja **Pertti Metsälä** sellutehdas (33), siivooja **Marja-Liisa Nevalainen** rakennusos./kiinteistöjen siivous (34), autonkuljettaja **Leo Partonen** tehdaskuljetukset (29), materiaalipäällikkö **Kyösti Peltonen** ostosasto (29), haihduttamon hoitaja **Seppo Pätäri** sellutehdas (37), automaatioasentaja **Seppo Rainio** automaatio-osasto (40), työkoneenkuljettaja **Veikko Rasi** sellutehdas (36) ja A4-valmistaja **Marjatta Tynys** arkkisali (38).

UPM-KYMMENE OYJ, VOIKKAA

Koneasentaja **Yrjö Kvist** (43 palvelusvuotta) ja II kalanterinhoitaja **Heimo Väinö** (39).

Kiitos!

Anja

Ystäville kaikille kiitokset nää, Ilmarinen nyt minut elättää.

Seppo Suur-Nuuja

Kiitokset merkkipäivääni muistaneille.

Pekka Kiviluoto

Kiitos muistamisesta täyttäessäni 50 vuotta.

Esa Koivula

Kiitokset työnjohdolle ja työtovereille muistamisesta ja tosi hauskoista työvuosista jäädessäni eläkkeelle 1.9.2001

Hannu Kilkki

Kiitos kaikille merkkipäivääni muistaneille.

Päivi Sjöblom

Lämpimät kiitokset merkkipäivääni muistaneille.

Lasse Palmumaa

Sydämelliset kiitokset 50-vuotispäivääni muistaneille.

Olli Lehto

Kiitos kaikille merkkipäivääni muistaneille.

Päivi Sjöblom

Mirva Salo **Tuija Tyynelä**

Minna Nurminen

Ismo Taskinen

Riitta Nygård

KYMI PAPER OY Paperitehdas

Ismo Taskinen on aloittanut 23.7. PK 7:n käyttöinsinöörinä.

UPM-KYMMENE

Kirjekuoripaperit liiketoimintalue

Kirjekuoripaperit ovat Kymin PK 9:lle strateginen tuote. Kymin kirjekuoripapereista vastaa myyntipäällikkö **Riitta Nygård**, joka raportoi kirjekuoripaperit liiketoimintalueen johtaja **Jussi Toikalalle**. **Riitta Nygårdin** hallinnollinen esimies on Kymi Paper Oy:n toimitusjohtaja **Pertti Asunmaa**.

UPM-KYMMENE, VOIKKAA Asiakaspalveluosasto

Voikkaan asiakaspalveluosastolla on tehty seuraavat organisaatiomuutokset 1.9. alkaen:

Mirva Salo on nimitetty tilausten käsittely- ja laskutustoimintojen koordinaattoriksi. Hän on aiemmin työskennellyt MFC-papereiden markkinakoordinaattorina.

Minna Nurminen on nimitetty MFC-papereiden markkinakoordinaattoriksi. Hän on aiemmin työskennellyt MFS-papereiden tuotannosuunnittelijana.

Tuija Tyynelä on nimitetty MFS-papereiden tuotannosuunnittelijaksi. Hän on aiemmin työskennellyt markkina-assistenttina tilausten käsittely- ja laskutustöissä.

Tilausten käsittely- ja laskutustoimintojen tiimissä työskentelevät **Tarja Lunikka**, **Maarit Väinikka**, **Heidi Asikainen** ja **Petra Lindroos**.

Älä unohda lomakuvakisaa!

Muistathan Paperivirran järjestämän valokuvakilpailun! Kilpailussa on yksi sarja: lomakuva.

Kolme parasta lomakuvaa palkitaan tavarapalkinnolla. Kuva voi olla paperi- tai diakuva, mustavalkoinen tai värillinen.

Anna kivallesi nimi ja kerro, missä se on otettu. Liitä mukaan yhteystietosi, sillä kuvat palautetaan kilpailun päättyttyä.

Lähetä kuvasi **30.9.** mennessä Paperivirran toimitukseen osoitteella: **Kymi Paper Oy, Paperivirran toimitus, 45700 Kuusankoski.**

Pakkaaja **Veikko Koivula**, 50, Voikkaan PK 18:lta menehtyi veneonnettomuudessa 26.7.

Laborantti **Juhani Karvonen**, 53, Kymin tutkimusosastolta menehtyi vaikean sairauden murtamana 8.8.

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Lauri Hasu, 83, Vo kemia (kuollut 24.6.), **Erkki Huovila**, 66, Vo höyry (23.6.), **Pentti Koponen**, 63, voimaosasto (28.7.), **Teuvo Lampinen**, 71, rakennusosasto (18.6.), **Kalevi Niveri**, 84, Ky paperi F-osasto (26.7.), **Roope Peltoniemi**, 86, Vo konekorjaamo (8.6.), **Usko Puranen**, 87, Kouvolan kirjapaino (17.6.) ja **Lauri Viitala**, 84, rakennusosasto (20.5.).

Keijo Jokiranta in memoriam

Kiinteistöneuvos **Keijo Jokiranta** menehtyi 3. heinäkuuta veteraanien MM-suunnistuskilpailuissa Liettuassa. Jokiranta oli syntynyt 19.5.1935 Impilahdella.

Yrittäjänä vuodesta 1974 lähtien toimineen Jokirannan elämä liittyi monessa vaiheessa myös Kymiyhtiöön. Työelämään hän otti tuntumaa jo 12-vuotiaana kesätöissä Juantehtaan puutarhalla Juankoskella. Suoritettuaan sosionomin tutkinnon Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa hän tuli 1956 sosiaalivirkailijaksi Kymiyhtiön Voikkaan tehtaalte. Yhtiön Kuusankosken tehtaiden sosiaalipäälliköksi hänet nimettiin 1971.

Suuryhtiön sosiaaliosastolla hoidettiin vielä 1970-luvulla erilaisia toimintoja työturvallisuudesta ja asuntotoiminnasta lähtien yhtiöläisten liikuntaharrastuksiin, lomailuun ja eläkeläisten virkistystoimintaan saakka. Jokiranta panosti erityisesti koko henkilöstölle tarkoitettua liikunta- ja lomatoiminnan kehittämiseen.

Erityisen ansiokkaasti hän

osallistui Verlan lomakylän kunnostamiseen ja tehdasmuseon entisöintityön organisointiin. Kymiyhtiön mittavat 100-vuotisjuhlalat 1972 olivat pitkälti Jokirannan järjestelykyvyn varassa.

Vuonna 1974 Keijo Jokiranta siirtyi yrittäjäksi. Hän perusti nopeassa tahdissa useita yrityksiä, joiden toimiala ulottuu rakennustoiminnasta teollisuuden kunnossapitoon ja elektroniikkalaitteiden valmistuksesta suurten työmaakohteiden projektihuoltoon. Erityisesti konepaja-, kunnossapito- ja kiinteistöpalveluyrityksiensä kautta Jokiranta osallistui moniin Kymiyhtiön 1980- ja 1990-luvun suurhankkeisiin.

Yrittäjyys vei Jokirannan myös alan järjestötoiminnan ja muiden luottamustehtävien piiriin. Hän oli mm. Kymen Yrittäjien hallituksen jäsen ja puheenjohtaja sekä kehitysyhtiö Eficapin, Keran neuvottelukunnan sekä Yrittäjien-Fennian neuvottelukunnan jäsen. Lisäksi hän osallistui Kymen lääninhallituksen organisoiman Kymi-neuvottelukunnan työhön.

Kunnallispolitiikkaan hän osallistui sitoutumattomien edus-

tajana. Kuusankosken kaupunginvaltuuston jäsen Jokiranta oli vuosina 1989–2000 sekä kaupunginhallituksen jäsen 1991–2000. Vuosina 1993–1996 hän oli kaupunginhallituksen toinen varapuheenjohtaja. Kymenlaakson liiton liittovaltuuston jäsen hän oli 1993–1996.

Liikkuminen erityisesti luonnossa oli Jokirannalle kaikkein omin harrastusmuoto, mutta aikaa riitti myös erälle kansalaisjärjestöille. Niistä tärkeimmäksi hän koki Kuusankosken Seudun Vanhainhuoltoyhdistyksen, jonka varapuheenjohtajana hän toimi yhdistyksen perustamisesta 1969 lähtien.

Saavutuksistaan eri elämäntilanteilla hänet palkittiin mm. Suomen Yrittäjien Keskusliiton suurristillä, Kymiyhtiön hopeisella 100-vuotisjuhlamitalilla, Pro-Kuusankoski-mitalilla sekä Suomen Ladun kultaisella ansiomerkillä. Yrittäjät-palkinnon hän sai 1983 ja kiinteistöneuvoksen arvonimen 1991.

Kaikki muutokset tuovat aina muutoksia. Taidatkos sitä sen selvemmin sanoa.

Tämän(kin) vuoden lopulla tapahtuu asioita, jotka vaikuttavat jokaisen kuusankoskelaisen elämään. Muutokset eivät suinkaan aina ole positiivisia, joskin mustamaalajat saavat aina tuulta purjeisiin muutosten alla.

Eurovaluutan tulo meidän jokaisen käyttöön on fakta. Onko muutoksesta sitten tiedotettu tarpeeksi, jää nähtäväksi.

Raha on meille tärkeä asia. Siitä puhutaan tai sitä käsitellään tavalla tai toisella joka päivä. Joka tapauksessa euron tulo aiheuttaa jännitteitä alkuvaiheessa.

Joidenkin tuotteiden hinnat on jo "ruuvattu" eurokuntoon eli hintoja on nostettu esim. viidestä markasta kuuteen markkaan, pyöristetty 30:een markkaan jne. Joka tapauksessa, kun eurot otetaan käyttöön, on tasaraha esillä.

Meillä kuuden kertotaulu muutosvaiheessa tulee kovaan käyttöön. Ne jotka sitä harmittelevat, voivat lohduttautua vaikkapa italialaisten vaikeuksilla rahan arvon laskemisen suhteen. Italian liira on tällä hetkellä noin 0,3 penniä. Siitä vain laskemaan.

Vuoden vaihteen jälkeen sillä ei sitten enää olekaan väliä. Kaikki hinnat ovat euroissa.

Positiivisiakin seikkoja löytyy sen lisäksi, että enää ei tarvitse vaihtaa valuuttaa niin monelle ulkomaan matkalle kuin aiemmin.

Toinen voi olla vaikkapa se, että summa ensimmäisessä palkkanauhassa laittaa varmasti säästöjarrun päälle. On se sen verran pienempi kuin joulukuun tilissä 2001.

Kaikkein helpointa euroon siirtyminen tulee olemaan lapsilla. He kun eivät itse hanki rahaa niin ei tarvitse vertaillakaan onko kallista vai ei. Pääasia, että raha riittää.

Kuusankosken kaatopaikka Mattilassa suljetaan vuoden vaihteessa. Ainakin sellaista aikataulua ollaan parhaillaan noudattamassa. Vauhti taitaa sittenkin olla liian kiivas, vaikka aikaa kaatopaikan alasajoon on ollut riittävästi. Suurin ongelma tulee olemaan se, että kuusankoskelaiset eivät totu siihen, että meillä ei ole omaa kaatopaikkaa.

Valkealan kaatopaikan sulkeminen aiheutti rottien muodossa uutistulvan, joka kuitenkin meni ohi melko nopeasti. Aivan kuten rotatkin.

Mattilaa on kuulemma hoidettu paremmin. Lisäksi siellä on ollut sopivasti tulipaloja, joten mitään rottainvaasiota ei pitäisi olla odotettavissa. Ensi vuoden alku-

puolella se nähdään.

Sen sijaan tienvarsikaatopaikkojen määrän arvellaan kasvavan, koska Keltakankaan kaatopaikalla on monen mielestä liian pitkä matka. Eivätkä väärässä olekaan, kun riittävän hyvin korvaavaa järjestelmää ei ole näköpiirissä.

Raviradan läheisyyteen suunniteltu jäteasema ei pysty samalla tavalla palvelemaan.

Yksi kaatopaikan eduista on sen käytön helppous, heikkous taas epäsiisteys.

Tuleva sukupolvi toivottavasti pystyy hoitamaan lajittelun luonnollisena osana elämää. Vaikka moni nykyisin yrittää, niin suurilla ikäluokilla se ei ole selkäytimestä.

Jatkossa jätteiden käsittelystä ollaan valmiita myös maksamaan nurisematta. Toivottavasti se ei ole vain Pelurin optimistinen tulevaisuuden kuva. Parempi kuitenkin kuin omatekoiset, pienet kaatopaikat siellä täällä.

Mattilaa jää kuitenkin kaipaamaan. Pitäisiköhän anoa lisää?

Peluri tarkastelee kuusankoskelaista paperiteollisuutta ja siihen liittyviä asioita ulkopuolisin silmin. Kannanotot eivät välttämättä heijasta Kymi Paper Oy:n tai Voikkaan tehtaan mielipiteitä.

